

نگاهی به سفر وزیر جنگ سعودی به آمریکا

رایزنی برای جاه طلبی های فردی

محمدبن سلمان، جانشین ولیعهد و وزیر دفاع عربستان در سفری رسمی راهی آمریکا شد و با مقامات ارشد سیاسی و نظامی این کشور دیدار کرد. آنچه درباره اهداف این سفر در محافل رسانه‌ای عربی، به ویژه سعودی مطرح شده، اصلاح روابط ریاض - واشنگتن و جلب حمایت از طرح اقتصادی خود موسوم به «طرح توسعه ۲۰۳۰» است که در آن بر لزوم رهایی از وابستگی به صادرات نفتی تأکید شده بود. این ادعا در حالی مطرح شد که نوع رایزنی‌های محمدبن سلمان و نیز برخی تحولات روی داده همزمان با این سفر نشان دهنده حقایق وری این ادعا است. **صفحه ۴**

www.sobhesadeghweekly.ir

دوشنبه ۲۱ خرداد ۱۳۹۵ / ۱۴ رمضان ۱۴۲۷ / سال هفدهم / شماره ۷۵۴ / ۱۲ صفحه

حجت‌الاسلام والمسلمین دکتر ناصر رفیعی

شادابی تحمل مشکلات را آسان می‌کند

هر چقدر انسان شادابی و نشاطش بیشتر باشد، هم از نظر جسمی سالم‌تر است و هم بازدهی و بهره‌وری‌اش بیشتر است. کلمه نشاط و شادابی، در قرآن و روایات، با عنوان «فرح» آمده که از اوصاف خدا هم است. در روایات داریم که خداوند با توبه بنده‌اش شاد و فرحناک می‌شود. نقطه مقابلش، مرح است، یعنی شادی مست‌آور و با غرور و نخوت. اینکه قرآن کریم می‌فرماید: روی زمین با غرور راه نروید. فرح یکی از اوصاف اهل بهشت است. خداوند در سوره عبس می‌فرماید: وقتی بهشتیان به صحرای محشر می‌آیند.

صفحه ۱۱

SOBHESADEGH WEEKLY/MON 20 JUNE 2016/VOL 17/NO 754 /12 PAGES

صبح صادق ابعاد مختلف حادثه اورلاندو را بررسی می‌کند

۱۱ سپتامبر دوم

■ جیمز کومی رئیس اف‌بی‌آی اعلام کرد، عمر متین احتمالاً از طریق محتوای وبگاه‌های اینترنتی تحریک و نهایتاً رادیکالیزه شده و تاکنون شواهدی دال بر ارتباط سسازمان‌یافته و مستقیم او با داعش و سایر گروه‌های تروریستی وجود ندارد.

■ اظهارات اسلام‌ستیزانه ترامپ و برخی دیگر از مقامات آمریکایی در حالی است که خانواده عامل حادثه اورلاندو اعلام کرده‌اند که او در انجام این عملیات هیچ انگیزه مذهبی نداشته و فقط از همجنس‌بازها متنفر بوده است.

■ سیر برخورد مقامات و رسانه‌های آمریکایی با حادثه اورلاندو نشان می‌دهد که آنها در حال آماده‌سازی افکار عمومی برای تشدید فشارها و احتمالاً حملاتی شبیه به حملات پس از ۱۱ سپتامبر به کشورهای اسلامی هستند.

■ ترامپ با موج‌سواری بر روی حادثه اورلاندو حمله به سیاست‌های مهاجرتی و مسلمانان را شدت می‌بخشد و به نظر می‌رسد روابط اجتماعی با مسلمانان در داخل آمریکا ملتهب خواهد شد.

در گفت‌وگوی صبح صادق با نمایندگان مجلس و صاحب‌نظران مطرح شد

ضرورت اقدام مقتدرانه در مقابل بدعهدی آمریکا

یادداشت

دکتر عبدالله جوانی

نامه‌ای به اوباما برای تسهیل فروپاشی آمریکا

بیش از ۵۰ تن از دیپلمات‌های وزارت امور خارجه آمریکا با امضای یک یادداشت داخلی، ضمن انتقاد شدید از سیاست‌های دولت باراک اوباما، رئیس‌جمهور آمریکا در سوریه، حملات نظامی علیه دولت بشار اسد را خواستار شده‌اند. رسانه‌های خبری به نقل از رویترز از واشنگتن، به این خبر که اولین بار از سوی «وال استریت ژورنال» منتشر شده است، بازتاب گسترده‌ای داده‌اند. این نشریه با استناد به نسخه‌ای از این سند که از سوی خبرنگار آن رویت شده، نوشته است: امضاکنندگان سند، «حملات نظامی هدفمند» را بر ضد دولت سوریه، با توجه به آتش‌بس در آستانه فروپاشی در این کشور خواستار شده‌اند. پرسش این است که آیا دولت باراک اوباما با توجه به چنین درخواستی، تغییر عمده‌ای در سیاست‌ها و رویکردهای خود در سوریه خواهد داد یا نه؟ پاسخ به این پرسش نیازمند گذر زمان است. آقای جان کری، سخنگوی وزارت امور خارجه آمریکا در بی‌انتشار خبر این نامه، در پست الکترونیک خود اعلام کرد: «ما از نگارش این سند موسوم به کانال ناراضیان از سوی گروهی از کارکنان وزارت امور خارجه درباره اوضاع سوریه مطلع هستیم. ما هم اکنون در حال بررسی متن این یادداشت داخلی هستیم که به تازگی وصول شده است و بنابراین نمی‌توانیم درباره آن اظهار نظر کنیم.»

به نوشته نیویورک تایمز، اسامی ذکر شده در این یادداشت داخلی، تقریباً همگی از مقامات رده میانی وزارت خارجه به شمار می‌آیند که بسیاری از آنها دیپلمات‌هایی هستند که طی پنج سال گذشته، چه در داخل و چه در خارج کشور به نوعی در تدوین سیاست‌گذاری دولت اوباما در سوریه نقش داشته‌اند. شاید به دلیل ماهیت و جایگاه نویسندگان نامه است که آقای جان کری، وزیر امور خارجه آمریکا، به نامه توجه خاصی کرده است. به گزارش رسانه‌ها جان کری روز جمعه با تأیید انتشار چنین نامه‌ای، تأکید کرد: «اظهارنظر داخلی درباره سوریه که بیش از ۵۰ تن از دیپلمات‌های آمریکایی آن را امضا کرده‌اند، بیانیه مهمی است.»

نگارنده بر این اعتقاد است که امضاکنندگان این نامه بدون توجه به ماهیت و روند تحولات در منطقه راهبردی غرب آسیا و از جمله سوریه، رئیس‌جمهور کشورشان را به مسیری فراخوانده‌اند که گام نهادن در آن، نتیجه‌ای جز تسهیل فروپاشی آمریکا نخواهد بود. این افراد تصور می‌کنند آمریکا همان قدرت برتر جهانی است که می‌تواند بن‌بست‌هایش را با تکیه بر قدرت نظامی فرو ریخته و به جلو برود. این همان تئوری است که عده‌ای از نخبگان سیاسی و نظامی آمریکا در اواخر دولت کلینتون داشتند و می‌پنداشتند که آمریکای در حال دور شدن از سکوی رهبری جهان، می‌تواند با استفاده از قدرت نظامی خود، رهبری جهان را از آن خود کرده و مدیریت بین‌المللی را برای یک دوره طولانی به دست گیرد. بر اساس همین تفکر و اندیشه بود که حاکمان آمریکا بهانه‌ای چون ۱۱ سپتامبر را برای حمله به کشورهای در غرب آسیا، با هدف شکل‌دهی به «خاورمیانه بزرگ» یا «خاورمیانه جدید» پدید آوردند و به دنبال آن، به کشورهای افغانستان و سپس کشور عراق حمله نظامی کردند. دولتمردان در دولت بوش پسر، چنین تصور می‌کردند که در پرتو قوه قهریه و استفاده از ابزار نظامی، به سرعت خاورمیانه مورد دلخواه را به عنوان مقدمه سلطه کامل بر جهان شکل خواهند داد، اما واقعیت‌های شکل گرفته پس از لشکرکشی نظامی آمریکا و اشغال دو کشور اسلامی افغانستان و عراق، بسیار متفاوت‌تر از آن چیزی شد که طراحان این سیاست در سر داشتند.

ادامه در صفحه ۱۰

وحدت نیروهای مردمی و ارتش عراق کارساز شد

پایان داعش در فلوجه

صفحه ۴

گزارش اختصاصی صبح صادق از مقابله سپاه با عوامل گروهک‌های تروریستی در شمال غرب

مجاهدت برای حفظ آرامش و امنیت پایدار

تن از رزمندگان اسلام در راه حفظ حریم ایران اسلامی و در مسیر تأمین امنیت هموطنان عزیزمان به درجه رفیع شهادت نایل آمدند تا گواهی دیگر از مجاهدت‌های خالصانه سپاه پاسداران انقلاب اسلامی برای حفظ امنیت ایران اسلامی باشند. سربازانی که از مرزهای جغرافیایی جمهوری اسلامی در شمال، جنوب، غرب و شرق کشور چه امروز و چه در سال‌های دفاع مقدس و چه هر بزنگاه دیگری که به حراست از این حریم نیاز بوده است، جانانه دفاع کردند؛ پاسدارانی که حتی برای حفظ این امنیت و عزت هزاران کیلومتر دورتر از این آب و خاک، در صف اول مقابله با دشمنان اسلام و انقلاب و مردم ایران قد علم کردند و تروریست‌های تکفیری و صهیونیستی را به زانو

درآوردند تا مردم این گفته فرمانده نیروی زمینی سپاه را به وضوح لمس کنند که در خلال این عملیات گفته بود: «دشمنان نظام و انقلاب اسلامی بدانند فرزندان ملت ایران در سپاه پاسداران انقلاب اسلامی با هوشیاری و آمادگی کامل از امنیت استان‌های مرزی کشور صیانت و اجازه عرض اندام به تروریست‌های اجیر شده و تحت حمایت استکبار جهانی و صهیونیسم بین‌الملل نخواهند داد.» همچنین، در این عملیات چهار

همه‌جانبه، هرگونه تحرک در مناطق مرزی را با دقت تحت نظر داشته و اجازه نخواهند داد امنیت پایدار سیدالشهداء(ع) با انجام اقدامات دقیق و پیچیده اطلاعاتی، موفق به شناسایی دو تیم تروریستی ضد انقلاب در منطقه اشنویه شدند و طی یک عملیات تعقیب، گریز و درگیری موفق به متلاشی کردن این تیم‌های تروریستی شدند و مقادیر قابل توجهی سلاح، مهمات، تجهیزات و اسناد از تروریست‌ها به

دست رزمندگان اسلام افتاد.» در ادامه این بیانیه آمده است: «تیروی زمینی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و سایر مدافعان انقلاب و نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران با اشرف کامل اطلاعاتی و مراقبت‌های

«دو تیم تروریستی وابسته به گروهک‌های ضد انقلاب که برای خرابکاری و انجام اقدامات تروریستی قصد عبور از منطقه مرزی اشنویه به داخل کشور را داشتند، در تور شناسایی نیروی‌های اطلاعاتی و عملیاتی رزمندگان غیور قرارگاه حمزه سیدالشهداء(ع) نیروی زمینی سپاه قرار گرفتند.» این موضوعی است که سردار محمد پاکپور، فرمانده نیروی زمینی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی عصر روز چهارشنبه آن را اعلام کرد و از درگیری مرزداران سرفراز و آماده جمهوری اسلامی ایران با اخلاگران امنیت کشور سخن گفت تا روز پنجشنبه روابط عمومی نیروی زمینی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی با انتشار بیانیه‌ای از هلاکت تمامی افراد متجاوز به مرزهای کشورمان خبر داد. در این بیانیه آمده است: «رزمندگان قرارگاه حمزه سیدالشهداء(ع) با انجام اقدامات دقیق و پیچیده اطلاعاتی، موفق به شناسایی دو تیم تروریستی ضد انقلاب در منطقه اشنویه شدند و طی یک عملیات تعقیب، گریز و درگیری موفق به متلاشی کردن این تیم‌های تروریستی شدند و مقادیر قابل توجهی سلاح، مهمات، تجهیزات و اسناد از تروریست‌ها به

سرمقاله

رسول ستانی‌راد

شرارت نیابتی تروریست‌های قومیت‌گرا

ورود چند گروه تروریستی اشرار به مرزهای شمال غرب کشور که با واکنش سریع رزمندگان بسیجی کرد و پاسداران مواجه شد و تعداد زیادی از آنان به درک واصل شدند، حاکی از تغییر راهکنشی در بین تعدادی از گروهک‌های تروریستی و ورود به مرحله نظامی است. این تغییر راهکنشی، به دنبال ارتباط‌گیری و تشویق عناصر سرویس‌های یک کشور منطقه و آمریکایی‌ها با گروهک‌های تروریستی و تلاش آنها، به‌ویژه آمریکایی‌ها به ایجاد اتحاد بین این گروهک‌ها و ترغیب واداشتن آنان به ایجاد ناامنی و اقدامات تروریستی علیه جمهوری اسلامی ایران صورت می‌گیرد. آنچه برخی از این ضدانقلابیون را به پذیرش اقدام نیابتی به نفع یک کشور منطقه و آمریکا قانع ساخته در چند عامل خلاصه می‌شود:

۱- افلاس و شرایط ناشی از سال‌ها اردوگاه‌نشینی و نیازمندی به دلارهای نفتی برخی حکام منطقه و تسلیحات‌اهدایی آمریکا که بتواند هزینه عیاشی سران این گروهک‌ها و تردد متوالی آنان را به پایتخت‌های اروپایی فراهم سازد. ۲- جبران سرخوردگی ناشی از سال‌ها آوارگی و دربه‌دوری برای پیکره خسته از وعده‌های پوچ و بن‌بست ایدئولوژیک نیروها که ورود به درگیری‌های نظامی می‌تواند تا مدتی به سرگرم‌سازی و حفظ این پیکره کمک کند. ۳- تلقی ضعف در مرکزیت نظام با نگاه به برجام و ورود جمهوری اسلامی ایران به گفت‌وگو با آمریکا که در تحلیل سران ضدانقلاب آمریکا هدفی جز فرسایش قدرت نظام را دنبال نمی‌کند و این نیز نوعی فرصت برای ضدانقلاب به شمار می‌آید. ۴- تمرکز جمهوری اسلامی ایران بر روی مبارزه با تهدید داعش و اولویت نداشتن حضور نیروهای مسلح در مناطق مرزی و پوشش دادن به داخل که زمینه جولان گروهک‌های تروریستی را فراهم می‌کند. ۵- ضعف دولت اقلیم کردستان عراق در کنترل گروهک‌های ضدانقلابی که عقبه‌ای امن برای تروریست‌ها و شرایط هرج‌ومرج در دو سوی مرز را از نگاه آنان فراهم می‌آورد.

بنابراین سران گروهک‌های ضدانقلاب با فرض اینکه جمهوری اسلامی ایران در شرایط ضعف به سر برده و چند اقدام نظامی می‌تواند، هم اعتبار آنان را نزد اربابان خراج از کشور فراهم کند و هم دسترسی آنان به لجستیک، پشتیبانی و پول آمریکا و حکام منطقه‌ای را موجب شود، خطر بازگشت به مرحله نظامی را پذیرفته‌اند.

در واقع دربروزگی سران ضدانقلاب آنان را به میدان خیانت جدیدی کشانده که ورود به جنگ نیابتی به نفع یک کشور منطقه و آمریکای جنایتکار است و این سند رسوایی ادعاهای قومیت‌گرایانه این گروهک‌ها و خیانت آشکار آنها به هویت ملی و ایرانی قوم کرد است؛ چرا که هنوز هزاران زن و کودک کرد ایرانی در اسارت داعش به سر می‌برند و نه تنها خاطره جنایات داعش در شنگال و حمله به کرکوک و اربیل از آذهان مردم پاک نشده بلکه این آمریکایی‌ها هستند که در عروسک‌گردانی تغییر موضع داده و به کمک عربستان که ابتدا هجوم داعش را انقلاب مردمی می‌نامید، امروز ائتلاف ضدداعش تشکیل داده و پس از نتیجه نگرفتن از شکاف مذهبی برای ادامه جنگ نیابتی در منطقه از گروهک‌های تروریستی جدید و مدعی قومیت‌گرایی استفاده ابزاری می‌کنند، اما یادمان باشد که روزگاری همین آمریکا و حامیان صدام و حزب بعث برای اقدام علیه جمهوری اسلامی بسیج شدند و برخی گروهک‌های ضدانقلابی هم با اتکا به حمایت صدام و نیابتی به نفع او به اقدامات تروریستی و ناامنی برخی مناطق روی آوردند که نتیجه‌ای جز روسپاهی نداشت، اما گویی حافظه تاریخی همراه با هویت آغشته به خیانت و جنایت سران این گروهک‌ها جای عبرت آموزی باقی نگذاشته است.

اطلاعیه

هفته‌نامه صبح صادق آمادگی دارد آگهی‌ها و رپرتاژهای بخش‌های مختلف سپاه و بسیج و سازمان‌ها و مؤسسات تابعه آن‌ها را در قالب صفحات و ضمیمه نشریه منتشر کند.

جهت کسب اطلاعات بیشتر با شماره ۰۲۲۲۲۲۱۹۵ تماس حاصل نمایید.

امور آگهی‌های صبح صادق

www.sobhesadegh.ir

کانال تلگرام صبح صادق
علاقه‌مندان می‌توانند برای دسترسی سریع‌تر به مطالب هفته نامه و دریافت فایلها به کانال تلگرام هفته نامه مراجعه نمایند
@SobheSadeghWeekly

سؤال تریبون ششم
پیشنهاد شما برای رواج جلسات تلاوت قرآن چیست؟
همراه با ۳ جایزه ویژه تریبون
پیامک ۰۲۳-۹۹۰۰۳۳ صفحه ۱۴

آخرین فرصت پاسخ
به تریبون ششم
۲ تیر ۹۵

مهدی سعیدی

مهم ترین سرمایه اجتماعی

سرمایه‌های اجتماعی نظام اسلامی مهم‌ترین ذخیره‌هایی هستند که ثبات و استقرار و امنیت نظام بر حفظ آنها استوار شده است. با معیارهای مختلف در میان اقشار اجتماعی موجود در جامعه گروه‌های مختلفی را می‌توان سرمایه‌های اجتماعی برشمرد که هر یک به واسطه نوع عملکرد خود پشتوانه نظام اسلامی به شمار می‌آیند، اما در این میان جوانان انقلابی از جایگاه ممتازی برخوردارند که در طول عمر پر پرکت نزدیک به چهار دهه‌ای نظام اسلامی می‌توان اهمیت حضور آنان را در بزنگاه‌های اساسی مشاهده کرد.

اگر مراحل شکل‌گیری تمدن اسلامی را در پنج مرحله برشمرد رهبر حکیم انقلاب اسلامی بدانیم، در خواجه‌یافت این جوانان مهم‌ترین بازیگران عرصه تلاش برای پیروزی انقلاب اسلامی و شکل‌گیری و استقرار نظام اسلامی بوده‌اند. بی‌شک گام سوم تحقق دولت اسلامی نیز با محوریت همین جوانان ممکن خواهد بود.

به یقین در عرصه سازندگی و آبادانی کشور و آوردن گدازه اقتصاد، مهم‌ترین تلاشگران تحقق اقتصاد مقاومتی، همین جوانان انقلابی بوده و خواهند بود؛ چرا که روحیه جوانی و انقلابی‌گری است که می‌تواند به خوبی شعار «ما می‌توانیم» را با عزت تکرار کرده و سرلوحه اقدام خود قرار دهد. در عرصه‌های علمی، تحقق جنبش نرزم‌افزایی بدون تکیه بر این شرف‌سرای بیش نخواهد بود. جوانان انقلابی در دانشگاه‌ها و حوزه‌های علمیه پرچمدان جنبش نرزم‌افزایی و تولید علم بومی در این سال‌ها خواهند بود. پیشرفت‌های چشمگیر در عرصه فناوری هسته‌ای، سلول‌های بنیادین، حوزه‌های مختلف صنایع نظامی محصول اعتماد به این جوانان انقلابی و مرمون تلاش شبانه‌روزی ایشان بوده است.

تحقق سبک زندگی اسلامی در عرصه فرهنگ نیز با اراده ایشان محقق خواهد شد. این جوانان انقلابی هستند که با مقاومت و ایستادگی در برابر تهاجم فرهنگی، مدرگرایی، شبکه‌های ماهواره‌ای و ظهور و بروز انواع و اقسام سبک زندگی آمریکایی خواهند توانست رسالت تاریخی خود را در این مقطع حساس از عمر نظام اسلامی تحقق بخشند و الگویی برای زیستنی مؤمنانه در دنیای فسادآلود زمانه ما ارائه دهند.

در عرصه‌های دفاعی و جهاد فی‌سبیل‌الله نیز جوانان انقلابی بی‌رقیب‌ترین قشر جامعه بوده و هستند که حماسه بزرگ آنان در طول هشت سال دفاع مقدس در شلمچه و طلائی و مهران و کردستان، امروز نیز در حلب و دمشق و خان‌لوطمان در حال تکرار است و بیکر مظهر مدافعان حرم این روزها حال و هوای سراسر ایران اسلامی را حال و هوایی دیگر بخشیده است. اما عرصه سیاست که در این عرصه نیز باز هم جوانان انقلابی سربلندند؛ چرا که روح شادابی و سرزندگی و تزریق آرمان‌ها به فضای سیاست و جلوگیری از افتادن در منجلاب فساد و محافله‌کاری و بانده‌بازی و جناح‌بازی و رانت‌خواری و انفعال و وادادگی در برابر دشمن و مؤثر تحرک و تغییر و چرخش قدرت به ششمار می‌آیند. هرچند مدتها با جوانان در این عرصه حوصله بیشتری را می‌طلبید و به دلیل پیچیدگی سیاست باید ضرب خطاهایی را نیز برای ایشان لحاظ کرد.

با این تفسیر است که به خوبی می‌توان این تعبیر رهبر معظم انقلاب اسلامی را فهمید. معظم‌له در دیدار با مسئولان نظام اسلامی فرمودند: «بنده در سخنرانی مرقد امام (رضوان‌الله‌تعالی‌علیه) راجع به جوان‌های مؤمن و انقلابی یک چند جمله‌ای گفتم؛ یک جینجالی را انداختند در بیرون، به اصطلاح افشاگری کردند که فلائی، جوان‌های انقلابی را تقویت می‌کند؛ این افشاگری نیست. اولاً چیز جدیدی نیست، بنده همیشه این کار را می‌کنم، باز هم خواهم کرد؛ ثانیاً پنهان نیست، آشکار است؛ بنده مکرز در مکرز (احمایت کرده‌ام؛ معلوم است، بنده به جوان انقلابی متدین ارادت دارم، این جوان‌هایی که در سطح کشور هستند، وظیفه ما است، ما نمی‌توانیم از لحاظ ارزشی، یکسان بدانیم آن جوانی را که جوانی‌اش را توشان را، نیرویش را، انگیزه‌اش را، صرف اهداف عالی کشور می‌کند، با آن جوانی که دنبال شهوت‌رانی و اشرافی‌گری و مانند اینها است. بله، از لحاظ حقوق اجتماعی همه‌شان یکسانند، اما از لحاظ ارزشی همه‌یچ‌وجه یکسان نیستند؛ آن جوانی که کار می‌کند، تلاش می‌کند، وقت خودش را، نیروی خودش را، گاهی اوقات پول ناچیز خودش را - که این را هم سراغ داریم - صرف هدف‌ها می‌کند، صرف مجاهدت می‌کند، خوب معلوم است اینها یک‌جور نیستند. بنده از آنها همیشه حمایت کرده‌ام، بعد از این هم حمایت خواهم کرد.» (۹۵/۳۲/۵)

نکته آخر آنکه نباید دیدار انقلابی‌گری را آنقدر تنگ گرفت که تنها جمعی انگشت‌شمار بسا ویژگی‌هایی منحصر‌به‌فرد در دایره جوانان انقلابی قرار گیرند؛ با فرموده رهبر حکیم انقلاب اسلامی این خطا است که ما از همه کسانی که انقلابی هستند، نوع عمل انقلابی یا یک درجه از انقلابی‌گری توقع داشته باشیم؛ چرا که انقلابی‌گری مفهومی تشکیکی است که همه انقلابیون را در یک سطح قرار نمی‌دهد؛ لذا اینکه هرکسی خوب حرکت نکند یا به‌طور کامل حرکت نکند یا متهم بکنیم به غیر انقلابی یا ضد انقلابی خطا است؛ بلکه مهم آن است که شاخصه‌های انقلابی بودن تطبیق لازم را داشته باشد.

نقش‌آفرینی جوانان انقلابی در عرصه‌های مختلف فرهنگی، سیاسی، اقتصادی دارای الزاماتی است که مهم‌ترین آن اعتماد و رسمیت شمردن آنها است. به جوان انقلابی اعتماد کنیم که این اعتماد مصداق تجارت بر سودی است با کمترین زیان‌ها که موجب تعالی ایران اسلامی خواهد شد.

نمی‌دانم!

نکته: روزی امتحان جامعه‌شناسی ملل داشتیم، استاد سر کلاس آمد و می‌دانستیم که ۱۰ سؤال از تاریخ کشورها خواهد داد. دکتر بنی‌احمد فقط یک پرسش طرح کرده بود، داد و رفت: «مادر یعقوب‌لیث صفاری از چه نظر در تاریخ معروف است...؟»

از هر که پرسیدم نمی‌دانست. قلب آزاد بود، چون ممتحنی نبود، اما به راستی کسی نمی‌دانست. همه دو ساعت هر چه به ذهن‌مان می‌آمد؛ از شجاعت در جنگ، از آشپزی برای سربازان، از بر پا کردن خیمه‌ها در جنگ، از عبادت‌هایش و... نوشتیم. ۱۴ تیر برای گرفتن جواب امتحان تاریخ ملل رفتیم، در تابلو مقابل اسامی همه با خط درشت نوشته شده بود مردود.

اعتراض کردیم و از استاد پاسخ صحیح را پرسیدیم. او گفت: در هیچ کتاب تاریخی نامی از مادر یعقوب‌لیث صفاری برده نشده، پاسخ صحیح «نمی‌دانم» بود. همه پنج صفحه نوشته بودید؛ اما کسی شهادت نداشت بنویسد «نمی‌دانم». نظر: بسیاری از اوقات با پرسش‌هایی رو به‌رو می‌شویم و شروع به دادن پاسخ می‌کنیم. این در حالی است که فرهنگ همه‌کاره بودن و حرف زدن در همه مسائل سبب شده که ندانیم که نمی‌دانیم.

زیر نظر شورای نویسندگان معاونت سیاسی

نماینده ولی فقیه در سپاه

تلفن: ۳۲۲۲۱۹۵

نمابر: ۳۲۲۲۱۹۹۷

صندوق پستی: ۱۷۲۸۵/۱۸۵

sobhesadegh@iran.ir

سامانه پیامک ۳۰۰۰۹۹۰۳۳

هفته نامه داخلی سیاسی، فرهنگی و اجتماعی Sobhe sadegh weekly

باید از طریق اقتدار عمل کرد

فریدون عباسی*

ما باید در زمینه زیاده‌خواهی‌های آمریکا به آن قوه عاقله‌ای توجه کنیم که در آمریکا حاکمیت را در دست دارد. به بیان دیگر، نظام سرمایه‌داری که آمریکا را هدایت می‌کند، همواره به دلیل ایدئولوژی خاص خود به دنبال

افزایش سرمایه است و این افزایش را با در دست داشتن قدرت سیاسی و نظامی توأم می‌کند و از قدرت سیاسی و نظامی در جهت افزایش سرمایه خود بهره می‌گیرد.

در آمریکا دیکتاتورهای حاکم آشکار نیستند و خود را در چهره‌هایی، مانند رئیس‌جمهور یا بعضی از وزرای دولت آمریکا نشان می‌دهند؛ از این نظر اگر کشورها در جهان امروز و در قرن بیستم و بیست‌ویکم که آمریکا به مثابه یک ابرقدرت جهانی ظاهر شده است، در مقابل آمریکایی‌ها ضعیف برخورد کنند و به قدرت مردمی خود متکی نباشند، قطعاً زیاده‌خواهی‌های آمریکا حد و حصری نخواهد داشت و آمریکا فقط اجازه می‌دهد که آن کشورها حاکمیت داشته باشند و حتی آمریکایی‌ها حاضرند یک زندگی نسبتاً مرفه‌ی برای حاکمان آن کشورها فراهم کنند.

کشوری مانند ایران که مرکز تصمیم‌گیری آن در داخل کشور است، به آرای مردم متکی است و آثار انقلابی در جامعه همچنان به شکل پررنگی نمایان است، باید از طریق اقتدار عمل کرده و خود را در حوزه‌های فرهنگی، اجتماعی، علمی، فنی، جمعیت، دفاع و حوزه‌های دیگر قوی کند. همان‌طور که جمهوری اسلامی ایران این روند را در ۳۷ سال گذشته در پیش گرفته است، با قوی شدن و اقتدار می‌توانیم در برابر زیاده‌خواهی‌های آمریکا بایستیم. اگر در مواردی آنها توانستند جلو بیایند و بیشتر از آن چیزی که در توافقاتی، مانند برجام صورت گرفته طلب می‌کنند، احیاناً به دلیل موضع ضعفی است که ممکن است در بعضی افراد تصمیم‌گیرنده در کشور دیده‌اند یا اینکه آمریکا امید دارد در این اوضاع بتواند فشار بیشتری بر مردم وارد کند تا افکار عمومی بر تصمیمات دولت و حاکمیت تأثیر بگذارد. همان‌طور که رهبر معظم انقلاب فرمودند، با اقتدار، ایستادگی و اجرای اقتصاد مقاومتی می‌توانیم جلوی آمریکا بایستیم، از طریق افزایش مناسبات اقتصادی کشور با منطقه نیاز کشور به امکانات هوایی و کشتی را در حوزه اقتصاد مقاومتی کمتر کنیم، از راه‌های ریلی و زمینی با کشورهای منطقه ارتباط برقرار کنیم و بازار منطقه را در اختیار خود درآوریم.

* رئیس اسبق سازمان انرژی اتمی

در گفت‌وگوی صبح صادق با نمایندگان مجلس و صاحب‌نظران مطرح شد

ضرورت اقدام مقتدرانه در مقابل بدعهدی آمریکا

سیدمحمد مشکوه‌الممالک

برخی تصور می‌کنند ما می‌توانیم با آمریکا کنار بیاییم و مشکلات خود را حل کنیم، در حالی که این تصور نادرست و یک توهم است. رفتار آمریکایی‌ها همواره خیانت‌آمیز و همراه با عناد بوده است؛ بنابراین، تصور اینکه مسائل ایران و آمریکا سوءتفاهم است و از طریق مذاکره و به شیوه پنجاه - پنجاه قابل حل است، تصویری غیرواقعی و غلط است. جمهوری اسلامی ابتدائاً برجام را نقض نخواهد کرد، زیرا وفای به عهد، دستور قرآنی است، اما اگر تهدید نامزدهای ریاست جمهوری آمریکا مبنی بر پاره کردن برجام عملی شود، جمهوری اسلامی برجام را آتش خواهد زد که این کار هم دستوری قرآنی درباره نقض عهد متقابل است. (رهبر معظم انقلاب در دیدار مسئولان و کارگزاران نظام)

با این مقدمه که به جملاتی از بیانات رهبر معظم انقلاب مزین شد، به سراغ سه نفر از کارشناسان مسائل سیاسی رفتیم و درباره بدعهدی آمریکا در زمینه پرونده هسته‌ای ایران به گفت‌وگو نشستیم.

کارزار هسته‌ای نیازمند برخورد انقلابی است

سیدحسین نقوی حسینی*

جمهوری اسلامی ایران تصمیم گرفت از طریق مذاکره مسئله پرونده هسته‌ای را حل کند. بنابراین بر اساس اراده نظام روش مذاکره را برای حل مسئله پرونده هسته‌ای برگزید. این تصمیم، تصمیم فرد یا گروه خاصی نبود مذاکرات حدود دوازده سال طول کشید. از آنجایی که طرف مقابل جمهوری اسلامی عهدشکن، ناجوانمرد، متجاوز و خیانتکار بود، مذاکرات به کندی پیش می‌رفت.

جمهوری اسلامی در این دوازده سال تلاش کرد تا خود را قدرتمند کند؛ به این ترتیب به غنی‌سازی ۲۰ درصد رسید، به سستاریفیوژهای نسل اول دست پیدا کرد، قلب راکتور اتمی اراک را ساخت و نظنز و فردو را گسترش داد. این دستاوردها بسیار بزرگ و قابل توجه بود؛ به همین دلیل طرف مقابل جمهوری اسلامی دریافت که اگر در مذاکرات تعلل کند، ایران به زودی به دستاوردهای بسیار بزرگ‌تری خواهد رسید؛ از این رو در مقابل ملت ایران زانو زد و تسلیم ملت ایران شد و پذیرفت که پای میز مذاکره بنشیند و از شرایط خود عدول کند.

پیش از اینکه ایران دستاوردهای هسته‌ای خود را گسترش دهد، طرف مقابل ایران شرایط بسیار خاصی برای مذاکره قرار می‌داد، اما زمانی که ایستادگی ملت ایران را دید و فهمید که کشور عزیزمان با سرعت در جهت توسعه و دستیابی به علم و فناوری صنعت هسته‌ای حرکت می‌کند، تسلیم شد و پای میز مذاکره نشست.

در مذاکرات هسته‌ای بارها به مذاکره‌کنندگان توصیه شد؛ هم رهبر معظم انقلاب توصیه فرمودند و هم دلسوزان و منتقدان توصیه کردند که طرف مقابل ایران دشمن است و دشمن قابل اعتماد نیست؛ به مذاکره‌کنندگان توصیه کردند که دستاوردهای نقد جمهوری اسلامی را به نسیه دشمن ندهید، سعی کنید همان‌طور که داده‌های نقد می‌دهید، وعده‌های نقد بگیرید.

در نهایت مذاکرات تمام و توافق برجام نوشته شد. ما از همان ابتدا می‌دانستیم که طرف ما دشمن است، آمریکا عهدشکن است و به قول و قرار خود وفادار نیست؛ از این رو از همان ابتدا متوجه شدیم که داده‌های نقد در برابر ستاده‌های نسیه قطعاً با مشکل روبه‌رو خواهد شد. بنابراین، ما مطالب را گفتیم و نقد خود را بیان کردیم. به این ترتیب، موصوبه مجلس و شرایط هشت‌گانه رهبر معظم انقلاب به نحوی انجام شد که جلوی این ایرادات را بگیرد و برجام در این قالب اجرا شود.

پس از آغاز اجرای برجام، ما به یازده تعهد خود عمل کردیم؛ اما وقتی نوبت طرف مقابل شد، آمریکایی‌ها نه تنها به تعهدات خود عمل نکردند، بلکه رفتارشان گستاخانه‌تر و خصمانه‌تر شد؛ تحریم‌های جدید اعمال کردند، اموال ایران را سرقت کردند و به عهد خود وفا نکردند.

براستی، ما در مقابل دشمن غیرقابل اعتمادی قرار داریم که عهدشکنی می‌کند، در برابر چنین دشمنی ما باید از ابزارها و مناسبات خود استفاده کنیم، باید با دشمن برخورد انقلابی کنیم، باید دشمن را تهدید کنیم و در چنین شرایطی باید شجاعانه برخورد کنیم؛ اما متأسفانه شاهد چنین برخوردهایی از سوی مسئولان نیستیم. هر زمان که حضرت آقا یا به میدان می‌گذارند و تشری می‌زنند، آمریکایی‌ها عقب‌نشینی می‌کنند و سر جای خود می‌نشینند، اما هرگاه که دیپلماسی التماسی جلو می‌رود و برخی مسئولان می‌خواهند با درخواست و التماس حق کشور را بگیرند، دشمن گستاخ‌تر شده و جسورانه‌تر برخورد می‌کند.

لازمه موفقیت ما در چنین هم‌اوردی برخورد محکم و انقلابی است. ما باید از حقوق خود در برجام استفاده کنیم و با کسی که هیچ سابقه‌ای جز دشمنی با ملت ایران ندارد، تعارف نکنیم.

* عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس شورای اسلامی

با هدایت و مدیریت رهبر معظم انقلاب، یکی از پیچیده‌ترین مسائل داخلی و بین‌المللی ما در قالب مذاکره و گفت‌وگو تا حدودی در مرحله اول با موفقیت پیش رفت. یکی از مسائلی که معمولاً به مثابه اتهام متوجه جمهوری اسلامی می‌شود، این بود که جمهوری اسلامی ایران اهل گفت‌وگو و تعامل نیست و جنگ‌طلب است. دشمنان از این طریق ایران‌هراسی و اسلام‌هراسی را ترویج می‌کردند؛ بر همین اساس اولین نتیجه‌ای که از مذاکرات به دست آمد، این بود که این بهانه از دست دشمن گرفته شد و جمهوری اسلامی نشان داد که اهل گفت‌وگو است.

از سویی، از موضع عزت نشان دادیم که اگر کسی نیت سونی نسبت به ملت، کشور و نظام جمهوری اسلامی ایران داشته باشد، با قاطعیت و قدرت در مقابل او می‌ایستیم.

یکی از پیش‌بینی‌ها این بود که طرف‌های مقابل و در رأس آنها ایالات متحده آمریکا بدعهدی کنند. پیش‌بینی‌ها محقق شد و عملاً این رفتار از سوی آنها دیده می‌شود. همان‌طور که اصل مذاکره و گفت‌وگو با هدایت رهبر معظم انقلاب صورت می‌گرفت، در تمامی مراحل از جمله این مرحله معظم‌له به حق موضوع را هدایت و تبیین کردند و بر اساس فرمایشات ایشان اگر مدعیان دموکراسی و گفت‌وگو در غرب به ویژه در آمریکا و به ویژه کاندیداهای ریاست جمهوری آینده آمریکا بخواهند برجام را پاره کنند، ما آن را آتش می‌زنیم.

موضع قدرت رهبر معظم انقلاب مایه عزت و غرور جمهوری اسلامی است و پیش‌بینی می‌کنم مواضع رهبر معظم انقلاب مانند همیشه دشمن را به عقب‌نشینی وادار می‌کند. مسئولان و مقامات جمهوری اسلامی هم بر اساس سیاست‌ها و رهنمودهای رهبر معظم انقلاب، این مسئله را مدیریت خواهند کرد و ان‌شاءالله دشمن این بار هم سرافکنده و منزوی خواهد شد. اگر مخالفت بر اساس چارچوب‌های علمی، عقلانی و منطبق با منافع ملی باشد، هیچ جای نگرانی برای بحث و استدلال در این زمینه نیست؛ اما اگر عده‌ای چه در داخل و چه در خارج با منافع فردی، بانده و جناحی بخواهند منافع ملی را به خطر بیندازند، نمایندگان مردم روبه‌روی آنها خواهند ایستاد. برجام بر اساس یک اراده حاکمیتی شکل گرفت و رهبر معظم انقلاب، دولت و مجلس مشترکاً درباره آن به توافق رسیدند.

* نماینده مردم تهران در مجلس شورای اسلامی

▲ فرهاد فقط لایق شهادت بود / همسر شهید مدافع حرم فرهاد خوشه‌بر گفت: «لیاقت فرهاد من فقط شهادت بود و لا غیر و چیزی غیر از این اگر می‌شد، برای همه دوستان و آشنایان و حتی خود من تعجب‌برانگیز بود.»

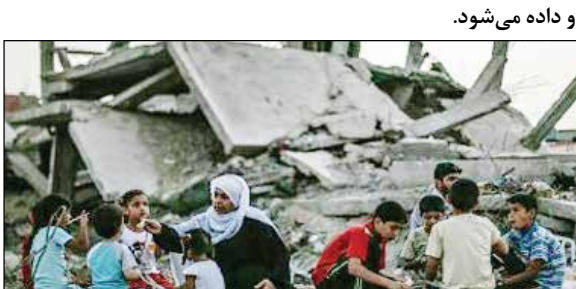
▲ شأن نمایندگی را حفظ کنید/ طیبه سیاوشی، نماینده تهران در حال عکاسی از ظرف در صحن علنی مجلس؛ گویا او فراموش کرده که نماینده مجلس است.

▲ اثر خرید یک کالای کوچک ایرانی / مصرف خودکار در ایران سالانه ۵۰۰ میلیون عدد است که ۸۰ درصد آن وارداتی است. حداکثر سود این تعداد برای کشورهای خارجی ۴۰ میلیارد تومان معادل حقوق چهار هزار کارگر در سال است.

▲ سردار حاج‌علی فضلی به همراه پدر بعد از زیارت حرم حضرت معصومه (س) / پیامبر اسلام(ص): هر فرزند نیکوکاری که با مهربانی به پدر و مادرش نگاه کند در مقابل هر نگاه، ثواب یک حج کامل مقبول به او داده می‌شود.

▲ افطاری در ویرانه‌های غزه / افطاری ساده را به فرهنگ مبدل کرده و نیازمندان را در سفره‌های خود شریک کنیم.

▲ تشویق تیم حریف / خرید کالاهای خارجی مثل این می‌مونه که تو فوتبال به جای تیم ملی خودت از تیم حریف حمایت کنی چون داره بهتر بازی می‌کنه.

خبرهای تصویری

▲ جانفشانی برای امنیت و آرامش / هنگامی که دشمنان این مرز و بوم گروهک‌های جیره‌خوار خود را برای بر هم زدن آرامش مردم ایران، اجیر کرده و به سوی مرزهای ایران اسلامی گسیل می‌کنند، پاسداران و بسیجیانی که برای پاسداری از انقلاب و میهن اسلامی پیمان عشق بسته‌اند، سینه خود را سپهر می‌کنند و با تقدیم جان خود دشمنان را از کرده خود پنشیمان می‌سازند.

قیمت یک کودک در سازمان ملل چند دلار است؟!

سازمان ملل متحد در ۱۳ خرداد با انتشار گزارشی، ائتلاف نظامی عربستان و متحدانش علیه یمن را به دلیل کشتار کودکان یمنی، در «فهرست سیاه ناقضان حقوق کودکان» قرار داد و ائتلاف سعودی را مسئول مرگ ۶۰ درصد کودکان یمنی معرفی کرد.

این انتقاد سازمان ملل از جنایات ائتلاف سعودی دوام چندانی نداشت و بان‌کی‌مون، دبیر کل سازمان ملل یک هفته بعد در ۲۰ خرداد از خارج شدن نام عربستان از فهرست سیاه «ناقضان حقوق کودکان» خبر داد و با این اقدام غیرمعمول افکار عمومی جهان را شگفت‌زده کرد. بان‌کی‌مون درباره تصمیم خود گفت: این خطر وجود داشت که میلیون‌ها کودک با رنج ناشی از قطع بودجه برنامه‌های سازمان ملل در فلسطین، سودان جنوبی، سوریه، یمن و دیگر مناطق روبرو شوند.

بر اساس آمار رسمی در جنگ یمن، ائتلاف عربستان تاکنون ۷۵۰ کودک را به قتل رسانده که مسئولیت ۶۰ درصد این کشتار، یعنی نزدیک به ۵۰۰ نفر آنها به عهده عربستان است؛ این در حالی است که در آمار غیررسمی و ثبت نشده تعداد کودکانی که ائتلاف عربستان آنها را به قتل رسانده، بسیار بیشتر از آمار رسمی است. با تقسیم ۱۰۰ میلیون دلار کمک عربستان به سازمان ملل بر ۵۰۰ کودک قربانی شده، عدد دویست هزار دلار به دست می‌آید که نشان می‌دهد، یعنی قیمت یک کودک در سازمان ملل دویست هزار دلار است.

برجام‌های بعدی علیه سپاه پاسداران برنامهریزی می‌شود

گویا برجام سبب شده است که رفتار آمریکا در پاسپار جام علیه سپاه پاسداران شدیدتر شود؛ چرا که تمام تحرکات سپاه را مغایر برجام می‌داند و درصدد مقابله با آنهاست.

جان زارات، مشاور امنیت ملی و وزارت خزانه‌داری آمریکا در نشست کمیته بانکداری سنا ابعاد بیشتری از موضوع برجام‌های بعدی را مشخص می‌کند که همه آنها مرتبط با سپاه هستند. زارات تأکید کرده است: دامادی که ایران به رفتارهای منطقی‌ای خود ادامه می‌دهد، اجازه نمی‌دهیم به اقتصاد جهانی بازگردد. زارات رفتارهای خطرناک ایران را در هشت مورد دسته‌بندی کرده است:
۱- آزمایش مکرر موشک‌های بالستیک؛۲- تحرکات قاسم سلیمانی، فرمانده سپاه قدس ایران در منطقه از روسیه تا سوریه و یمن؛۳- نقش محوری ایران در تأمین مالی حزب‌الله لبنان و شبه نظامیان شیعه عراق و شیعیان حوثی یمن؛۴- حضور مستشاری نظامی ایران در سوریه و عراق؛ ۵- استعمار نقض حقوق بشر و نهادهای دموکراسی در ایران؛ ۶- بازداشت برخی اشخاص آمریکایی؛۷- دستگیری تفنگداران دریایی آمریکا و انتشار تصاویر آن؛۸ - تقویت مستمر توان سایبری ایران و حملات آن به آمریکا؛زارات در ادامه تشدید تحریم‌های غیرهستهای علیه ایران را خواستار شده و گفته است: اکنون شواهدی وجود دارد که نشان می‌دهد، لازم است به عقب برگردیم؛ آمریکا باید در برابر تهدیدات رو به افزایش ایران، رفتار تهاجمی خود برای فشار مالی بر سپاه و نهادهای هدف را افزایش دهد تا در دیگر مسائل و رفتارهای بین‌المللی و نقش ایرانی‌ها در جهان هم تصمیمات سخت بگیرد.

سردار سلیمانی عراق را از چنگ داعش بیرون خواهد آورد

نشریه ایتالیایی «ایل جورناله» در گزارشی با عنوان «سلیمانی عراق را از چنگ داعش بیرون می‌آورد»، نوشت: «سردار سلیمانی به درخواست دولت عراق در کشور ما می‌جنگد تا به ارتش منظم این کشور مشاوره نظامی دهد.»

ابومهدی المهندس، فرمانده نیروهای حشد الشعبی نیز در سخنانی خطاب به شبکه عرب‌زبان «السامریه» بر این موضوع تأکید کرد. این نشریه ایتالیایی در ادامه به نقل از المهندس آورد: «مستشاران ایرانی، تحت فرماندهی برادر عزیز، قاسم سلیمانی از همان ابتدای جنگ در کنار ما بوده‌اند. حضور وی به درخواست دولت و با توافق فرمانده نیروهای مسلح عراقی بوده و عراق قادر است دولت اسلامی(داعش) را مغلوب کند. ما هیچ خواسته‌ای برای پس از جنگ نداریم و فقط از فرایند سیاسی حمایت می‌کنیم.» روز ۲۲ ماه مه گذشته سیدحمید حسینی، نماینده گروه چریکی حشدالشعبی بر نقش ایران و سردار سلیمانی در آزادسازی کشور از جنگ تروریسم و محافظت از تمامیت ارضی‌اش تأکید کرد و گفت: «ما محاصره شده بودیم و همه چیز را از دست داده بودیم؛ ولی این فرمانده شجاع با تمام قوایش به کمک ما آمد. من آشکارا می‌گویم که چنانچه جمهوری اسلامی ایران و رهبرش به ما کمک نمی‌کردند، امروز عراقی وجود نداشت.»

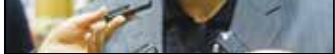
چرا ایران از آمریکا شکایت کرد؟

دیوان دادگستری بین‌المللی مستقر در لاهه با انتشار بیانیه‌ای، اعلام کرد: جمهوری اسلامی ایران شکایتی را علیه ایالت متحده آمریکا در این دادگاه که نهاد قانونی اصلی سازمان ملل به شمار می‌آید، مطرح کرده است.

ایران در این شکوائیه بررسی نقض پیمان مودت، روابط اقتصادی و حقوق کنسولی میان ایران و آمریکا را خواستار شده است؛ قراردادی که در ۱۵ اوت سال ۱۹۵۵ میان دو کشور به امضا رسید و در ۱۶ ژوئن ۱۹۵۷ به مرحله اجرا درآمد. شایان ذکر است، بر اساس عهدنامه مودت بین ایران و آمریکا (۱۵ اگوست ۱۹۵۵ (هیچ یک از دو کشور نباید به اموال و قراردادهای تجاری یکدیگر دسترسی داشته باشند و صدمه‌ای وارد کنند. در این مورد خاص نیز یک مؤسسه دولتی ایرانی به نام بانک مرکزی شخصیت مستقلی دارد و بر اساس عهدنامه فی‌مابین امکان توقیف آن از سوی هیچ دولتی امکان‌پذیر نبوده است؛ حال دولت آمریکا در شرایطی اموال بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران را توقیف کرده است که هیچ حقی برای انجام این کار نداشته و جالب آنکه هیچ یک از مستنداتش هم وجه قانونی ندارد.

اگر دیوان به منظور تحقق عدالت به اعمال اصول حقوق بین‌الملل و آن گونه که تا به حال نشان داده، اصول پذیرفته شده در آرای سابق خود در پرونده‌های مشابه با این بپردازد، پیروزی ایران در این پرونده از همین ابتدا قطعی خواهد بود.

چرا باید عقب‌نشینی کنیم!

معاون راهبردی ستاد کل نیروهای مسلح با اشاره به فشارهایی که برای عقب‌نشینی از صنعت ماهواره‌سازی داریم، گفت: پیشرفت اقتصادی در آینده بدون هوافضا امکان‌پذیر نیست.

دکتر مهدی‌نژاد نوری از استادان برجسته دانشگاه که در دولت دهم معاون پژوهشی وزیر علوم بود و اکنون مشاور علمی وزیر دفاع است، افزود: «حالا که این قدرت را در عرصه هوافضا پیدا کرده‌ایم و تا به اینجا پیش رفته‌ایم، چرا باید عقب‌نشینی کنیم؟ چرا نباید در مسیر حرکت شتاب بگیریم؟ علت چیست؟ همه شواهد حاکی از آن است که پیشرفت اقتصادی در آینده بدون هوافضا امکان‌پذیر نیست.»

معاون راهبردی ستاد کل نیروهای مسلح در ادامه گفت: «ماهواره «مصباح» که سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی آن را طراحی کرده و ساخته بود، برای پرتاب به ایتالیا ارسال کردند که هنوز در ایتالیا مانده و آن را برنگردانده‌اند. حتی از سرنوشت ماهواره سینا که گفته می‌شود از طریق پرتاب‌کننده‌های روسی ارسال شده، مطلع نیستیم و این در واقع یک تحریم نانوشته علیه ایران است.» وی افزود: «ما پیش از آنکه ماهواره امید را به فضا پرتاب کنیم، ماهواره‌ای بنام «سینا» داشتیم و از کشورهای مختلفی درخواست کرده بودیم که ماهواره ما را در مسیر پرواز بگذارند که نپذیرفتند.»

تحلیل اتاق فکر آمریکا از قدرت سپاه

«شورای روابط خارجی آمریکا» در مطلبی با تیتیر «سپاه پاسداران انقلاب اسلامی چگونه قدر تمند است؟» به ویژگی‌های سپاه و نیروهای آن و چگونگی قدرتمند شدنش پرداخته است.

در این مطلب آمده است: «سپاه پاسداران در خط مقدم مقابله با آمریکا در منطقه قرار دارد و معتقد است که ایالات متحده قدرت بی‌رقم و از پا درآمده‌ای در خاورمیانه است. نیروهای سپاه از جوانان معتقدی شکل گرفت که عمدتاً پیشینه‌ای از طبقه کارگر ایران داشتند. از همان آغاز، این نیرو با یک ایدئولوژی سازمانی قوی، خود را متعهد به دفاع از جمهوری اسلامی در مقابل مخالفان داخلی و خارجی کرده است.

در دوران پس از جنگ، سپاه علاوه بر مأموریت‌های داخلی، با تشکیل نیروی قدس، مأموریت‌های خارجی را نیز آغاز کرد و هم‌اکنون یکی از مهم‌ترین و مؤثرترین نهادهای سازمان‌یافته در جمهوری اسلامی به شمار می‌آید.» این اتاق فکر نوشت: «سپاه هم‌اکنون یکی از قدرتمندترین نیروهای نظامی خاورمیانه است.

سپاه در زمان‌های مختلف از سوی رسانه‌های خارجی مهم‌ترین نیروی نظامی در خاورمیانه و از کارآفرینان اقتصادی در اقتصاد ایران معرفی شده است و در جایگاه یک نیروی ایدئولوژیک وفادار، مهم‌ترین نیرو برای حفظ نظام جمهوری اسلامی ایران تلقی می‌شود. در سالیان آینده نیز سپاه نقش مهمی در سیاست داخلی و سیاست‌های منطقه‌ای ایران ایفا خواهد کرد و باید شاهد قدرتمند شدن بیش از پیش آن در سال‌های آینده باشیم.

محمدحسن حسینی (سیدحکیم) معاون تیپ فاطمیون درباره نحوه حضورش در سوریه و حقوقش پیش از شهادت گفت‌وگویی انجام داده که بسیار جالب است و پاسخگوی بسیاری از شبهات می‌باشد. وی گفته است: «تشکیلات فعلی فاطمیون ابتدا یک هیئت خانگی در مشهد بود. ما به آنجا (سوریه) رفتیم و دو ماه به عنوان بچه‌های افغانی در آنجا بودیم و تا دو ماه اصلاً کسی فکرش را نمی‌کرد آیا به ما حقوق می‌دهند یا نه؟ چقدر می‌دهند؟ اصلاً این بحث‌ها نبود. برادری از انصار که شهید حاج‌آقا ابوحامد را دیده و درباره اسم فاطمیون نظر گرفته و قبول کرده بود، پس از ایشان پرسیده بود وضع حقوقی‌تان چطور است؟

چقدر حقوق می‌گیرید؟ اولین بار که به طور رسمی خارج از جمع رحمت کند، حاج‌آقا ابوحامد گفته بود والله هنوز کسی به این بچه‌ها چیزی نداده است. حالا اگر تصمیم دارید دست در جیب‌تان ببرید و چیزی بدهید، ما بدمان نمی‌آید. این را به شکل شوخی و متلک گفته و طرف هم ادامه نداده بود. اوایل که صحبت شد، قرار شد نماینده‌ای را از بین خودشان تعیین کنند که از طریق او به هر کدام از رزمندگانی که در منطقه بودند ۴۵۰ دلار بدهند که ۵۰ دلارش را به خود شخص بدهند که در منطقه هزینه کند و ۴۰۰ دلار هم برای خانواده‌اش بفرستد. این را

اکنون آزاد شده است، مسئولان دولتی برای دیدار با وی از هم سبقت می‌گیرند و به قوه قضائیه و حکم قانونی دادگاه دهان کجی می‌کنند. در این زمینه شهیندخت مولاوردی، معاون رئیس‌جمهور برای تریک به دلیل آزادی از زندان به دیدار مصطفی تاج‌زاده از عوامل فتنه ۸۸ رفت! گفتنی است، پیش از این نیز برادر رئیس‌جمهور با این فتنه‌گر دیدار کرده بود. اینکه مدیران نظام جمهوری اسلامی به این دیدار بروند و اصرار بر نمایش تصاویر آن داشته باشند، نوعی دهان کجی به نظام و تصمیمات آن و نوعی اعتراض نهفته به زندانی بودن این محکوم امنیتی است.مصطفی تاج‌زاده، پس از سپری کردن هفت سال دوران محکومیت از زندان آزاد شده است.

حذف تدریجی تدریس قرآن در مدارس
در ماه‌های پایانی سال ۹۴ زمزمه‌ها و شایعاتی مبنی بر کاسته شدن از ساعات درس تعلیمات دینی و قرآن در دوره دوم متوسطه به گوش رسید که در نهایت مسئولان در وزارت آموزش و پرورش در سکوت خبری این طرح را عملیاتی کردند. بر اساس مصوبه آموزش و پرورش برای کاهش ساعات درس دینی، ساعات این درس به همراه قرآن در پایه دهم از ۴ ساعت به ۲ ساعت، در پایه یازدهم از ۳ ساعت به ۲ ساعت و در پایه دوازدهم نیز از ۳ ساعت به

هفته نامه سیاسی،فرهنگی و اجتماعی
دوشنبه ۳۱ خرداد ۱۳۹۵/ ۱۴ رمضان ۱۴۳۷/شماره۷۵۴

تبیین حسن خدادی منشور روحیه انقلابی گری در اندیشه امام خامنه‌ای

انقلابی گری و انقلابی ماندن معنایی است که پس از گذشت سال‌ها از وقوع انقلاب اسلامی و در دهه چهارم انقلاب، همچنان زنده و محل گفت‌وگو است؛ نکته‌ای که امام خامنه‌ای(مدظله‌العالی) در سخنرانی‌های گوناگون خود همواره بر آن تأکید داشته‌اند.معلمه در بیست‌وهفتمین سالگرد ارتحال امام خمینی(و) و ۹۵/۳/۱۶ بر ضرورت‌های انقلابی گری تأکید کردند و شاخصه‌های آن را تبیین فرمودند. در ادامه منشور روحیه انقلابی گری از منظر معلمه بررسی می‌شود.

۱-روحیه معنویت‌گرایی؛ اولین شاخصه، ارتباط ویژه‌ای است که بین نیروی انقلابی و خدایند متعال وجود دارد. رهبر معظم انقلاب درباره این شاخصه می‌فرماید: «... آن عاملی که موجب می‌شود انسان در میدان‌ها خسته نشود، یاد خداست... شما اگر نگاه کنید، در دنیا کشوری ... پیدا نخواهید کرد که توانسته باشد در مقابل آن همه دشمن بایستد، بر آنها غالب شود، موانع را بردارد، راه خود را بشکاید و در جهت اهداف خود حرکت کند.»(۱۳۷۱/۳/۲۷)

۲-روحیه جهادی؛ رهبر معظم انقلاب عرصه جهاد امروز را جهاد کبیره، جهاد فرهنگی، جهاد سیاسی، جهاد سازندگی و فکری می‌داند و می‌فرماید: «یک شرط جهاد، این است که در مقابله با دشمن باشد. این مقابله، یک وقت در میدان جنگ مسلحانه است که جهاد رزمی نام دارد؛ یک وقت در میدان سیاست است که جهاد سیاسی نامیده می‌شود؛ یک وقت هم در میدان مسائل فرهنگی است که به جهاد فرهنگی تعبیر می‌شود و یک وقت در میدان سازندگی است... البته یکی از جهادها هم جهاد فکری است.»(۱۳۷۵/۳/۲۰)

۳-روحیه آرمان‌خواهی؛ از تأکیدات معلمه آرمان‌خواهی، عدالت‌طلبی و مطالبه‌گری است. ایشان در این‌باره خاطرنشان می‌کنند: «امروز آرمان‌ها و آرزوهای امام، از هر چیز دیگر زنده‌تر است؛ دنیا هم از آنها می‌ترسد.»(۱۳۶۸/۳/۱۸)

۴ – روحیه استکبارستیزی؛ امام خامنه‌ای، اسلام‌خواهی، استکبارستیزی، حفظ استقلال کشور، کرامت‌بخشی به انسان، دفاع از مظلوم و پیشرفت و اعتدای همه‌جانبه ایران را از اهداف اصلی انقلاب می‌داند و می‌گویند: «...استکبارستیزی، ایستادگی قاطع در مقابل حرکت کفر و نفاق در سطح جهان و مرزبندی شفاف با دشمنان انقلاب و دین، شاخصه‌های اصلی هستند.» (۱۳۸۹/۴/۲)

۵ –روحیهٔ حمایت از مظلومان و مستضعفان؛ رهبر معظم انقلاب درباره این شاخصه مهم می‌فرماید: «دفاع از مظلوم، همیشه یک نقطه درخشان است، کنار نیامدن با ظالم، رشوه نپذیرفتن از زورمند و زرمند، پافشاردن بر حقیقت، اینها چیزهایی است که هیچ وقت در دنیا کهنه نمی‌شود، اصول اینهاست.»(۱۳۸۰/۸/۱۶)

۶ – روحیه مردمی بودن ؛ مردم، همواره در همه برهه‌های تاریخی پشتوانه اصلی نظام بوده‌اند. رهبر معظم انقلاب در این باره می‌فرماید: «جمهوری اسلامی، هم جمهوری است، یعنی متکی به آرای مردم است، هم اسلامی است؛ یعنی متکی به شریعت الهی است. این، یک مدل نو است.»(۱۳۸۹/۳/۱۴)

۷-روحیه عدالت‌طلبی ؛ یکی از شاخصه‌های مهم روحیه انقلابی، تلاش برای تحقق عدالت در همه ابعاد و برپایی نظامی بر پایه عدالت و ریشه‌کن کردن ظلم، فساد و تبعیض است. معلمه در این باره می‌فرماید: «مشروعیت من و شما، وابسته به مبارزه با فساد، تبعیض و نیز عدالت‌خواهی است. این، پایه مشروعیت ماست... ما برای عدالت و رفع تبعیض آمده‌ایم.»(۱۳۸۲/۶/۵)

۸ – روحیهٔ استقلال طلبی ؛ امام خامنه‌ای همچنین با تبیین چرایی دشمن استکبار با ایران اسلامی، می‌فرماید: «دشمنی آمریکا و استکبار با ایران اسلامی، به خاطر این حرکت قدرتمندانه مردمی است... وقتی کشوری مستقل است، وقتی اطمینان به نفس دارد و با اعتماد به خود، در راهی که او را به سمت اهداف والا می‌رساند، حرکت می‌کند، طبعاً اینها ناراضی می‌شوند. ناراضی‌ت دشمنان جهانی ما به این خاطر است.»(۱۳۸۴/۲/۱۸)

۹ – روحیه شهادت‌طلبی، ایستادگی و مجاهدت؛ یکی دیگر از شاخصه‌هایی که معلمه به آن اشاره می‌کند و آن را برای نجات یک ملت از شر سلطه بیگانگان ضروری می‌داند، مجاهدت و ایستادگی است؛ ایشان در این باره می‌فرمایند: «هیچ ملتی و کشوری بدون مجاهدت بهترین فرزندانش نتوانسته است از شر سلطه بیگانگان که زشت‌ترین خفت و خواری برای یک ملت است، خود را نجات دهد.»

یادداشت

انفجار بیروت و تلاش برای متهم کردن حزب‌الله

محمدرضا بلوردی
صحنه سیاسی لبنان به گونه‌ای است که قدرت‌های منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای نفوذ چشمگیری در آن دارند و تحولات سیاسی، امنیتی و اقتصادی رخ داده در این کشور متأثر از نفوذ همین قدرت‌ها است. یکشنبه بیست‌وسوم خرداد ماه انفجاری در بیروت رخ داد که از نگاه تحلیلگران و کارشناسان مسائل لبنان تلاشی برای ضربه زدن به جایگاه و اعتبار حزب‌الله ارزیابی می‌شود؛ علت این ارزیابی‌ها به زمان و مکانی بازمی‌گردد که این انفجار در آن رخ داده است. محل این انفجار که در زمان افطار و خلوت بودن خیابان‌ها رخ داد، عامل انفجار بعمی به وزن ۱۵ کیلوگرم بوده که زیر یک خودرو جاسازی شده بوده است. انفجار بیروت تنها چند روز پس از آن رخ داد که ریاض سالمه، رئیس بانک مرکزی لبنان اعلام کرد حدود ۱۰۰ حساب بانکی مرتبط با حزب‌الله را در راستای اجرای قانون آمریکا در زمینه مبارزه با شبکه‌های تأمین مالی حزب‌الله بسته است.

با توجه به زمان و مکانی که برای این انفجار در نظر گرفته شده به نظر می‌رسد هدف اصلی آن تلاش برای کشاندن پای حزب‌الله به این ماجرا است؛ چرا که این انفجار در حالی رخ داد که نوعی صفتبندی بین بانک‌های لبنانی و در رأس آنها بانک «لبنان و مهجر» از یک سو و حزب‌الله از سوی دیگر در حال شکل‌گیری بوده است و از این رو اولین گروهی که به اجرای چنین انفجاری متهم می‌شود حزب‌الله است. به ویژه اینکه برخی از شخصیت‌های سیاسی لبنانی نیز به گونه‌ای موضع‌گیری کردند که سبب دامن زدن به چنین اتهاماتی شد. «سمیر جعجع»، رئیس حزب «قوات لبنانیه» مدعی شد هدف این انفجار کشتن مردم نبوده است؛ بلکه هدف رساندن پیامی به تحریم‌های اعمال شده از سوی آمریکا است. اما با این حال ما نمی‌توانیم در این زمینه به شکل قطعی نتیجه‌گیری کنیم.

در این میان سعد حریری، نخست‌ وزیر اسبق لبنان و رئیس جریان المستقبل، حزب‌الله را در این انفجار متهم نداشت، اما از فرصت بیش آمده برای حمله به حزب‌الله استفاده کرد و در سخنانی اظهار داشت، «حزب‌الله به دنبال انتخاب رئیس‌جمهور نیست و به همین دلیل هم پیوسته توپ را در زمین میشل عون می‌اندازد.»

در مقابل این اتهام‌های مستقیم و غیر مستقیم علیه حزب‌الله، بسیاری از شخصیت‌های لبنانی همچون نبیه بری و ولید جنبلاط نسبت به پیامدهای این انفجار در صحنه سیاسی و امنیتی لبنان هشدار دادند و از گروه‌های مختلف درخواست کردند که در دام فتنه مذهبی و اختلاف نیفتند و تأکید کردند که برنده این نوع اختلافات رژیم صهیونیستی خواهد بود.

به هر حال، به نظر می‌رسد روند اقداماتی که علیه حزب‌الله صورت می‌گیرد در کوتاه‌مدت متوقف نخواهد شد؛ به ویژه اینکه عربستان سعودی در تلاش است تا از هر حادثه و تحولی که رخ می‌دهد برای دامن زدن به جنگ آشکار خود با حزب‌الله استفاده کند. هم‌زمان آمریکا هم تحریم‌های اخیر را علیه حزب‌الله وضع کرده است تا نشان دهد برای محدود کردن مقاومت اسلامی حزب‌الله که با رژیم صهیونیستی می‌جنگد، هماهنگی کاملی بین ریاض و واشنگتن وجود دارد.

مروری بر یک رخداد

وحدت نیروهای مردمی و ارتش عراق کارساز شد

پایان داعش در فلوجه

علی موحد

است. در حوزه عربی محور اصلی را در رفتارهای سعودی می‌توان مشاهده کرد. همزمان با بازداشت ده‌ها تروریست داعشی در عملیات فلوجه، عربستان سعودی در اقدامی غیرمنتظره هیئتی را به جنوب عراق اعزام کرد تا با تروریست‌های بازداشت شده آن کشور در زندان ناصریه دیدار کنند. در همین حال نامر السهبان در اظهاراتی مداخله‌جویانه خواستار توقف عملیات فلوجه با ادعای حمایت از ساکنان سنی این منطقه شده بود؛ اقدامی که با پاسخ قاطع عراقی‌ها مواجه شد و وزارت خارجه این کشور در بیانیه‌ای نسبت به سخنان و دخالت سفیر عربستان در امور داخلی عراق هشدار داده و خواستار پاسخگویی جهانی سعودی درباره تأمین منابع مالی و تسلیحاتی تروریست‌ها شد. الجبیر وزیر خارجه سعودی نیز در اقدامی حمایتی از تروریست‌ها خواستار پایان عملیات فلوجه و پایان حمایت‌های مستشاری ایران از عراق در مبارزه با تروریسم شده بود.

نوع رفتار آمریکایی‌ها در قبال عملیات فلوجه نیز امری قابل توجه است. اسناد و مدارک نشان می‌دهد که آمریکایی‌ها از ابتدا با این عملیات مخالف بوده و ماه‌ها نیز مانع اجرای آن شدند، اما در نهایت عراقی‌ها با وحدت سراسری این عملیات را آغاز کردند. در ایام عملیات نیز آمریکایی‌ها با ارسال سلاح برای تروریست‌ها و البته ایجاد جنگ روانی علیه نیروهای عراقی حاضر در این عملیات سعی در طولانی کردن آن داشتند، چنانکه محور رفتاری آمریکا و رسانه‌های وابسته به غرب را اهمیت‌زدایی از وحدت عراقی‌ها و انتشار گزارش‌های منفی از فضای حاکم بر فلوجه تشکیل می‌داد. برای نمونه بی‌بی‌سی در اقدامی کاملاً تبلیغاتی به انتشار برنامه‌های ساختگی با محوریت القای بدرفتاری نیروهای حشد الشعبی با مردم اهل سنت فلوجه می‌پرداخت، در حالی که همچون گذشته با طایفه‌ای خواندن جنگ عراق از تروریست‌ها حمایت می‌کرد. حلقه تکمیلی رفتار منفی غربی‌ها را در مواضع آسان پس از آزادی فلوجه می‌توان مشاهده کرد، چنانکه در اهمیت‌زدایی از این دستاورد بزرگ اشتون کارتر، وزیر دفاع آمریکا گفت: «نیروهای عراقی تنها توانستند بخشی از شهر را پس بگیرند نه کل شهر را.» وی به خبرنگاران در مقر وزارت دفاع آمریکا تأکید کرد که آزادسازی کامل شهر نیازمند عملیات بیشتری است. حلقه تکمیلی این طراحی برجسته‌سازی گسترده حضور نیروهای ائتلاف در این عملیات بود، چنانکه حضور نیروهای عراقی به امری حاشیه‌ای مبدل و نقش محوری ائتلاف آمریکایی برجسته شد تا پیروزی عراقی‌ها را به نفع آمریکا مصادره کنند. آمریکایی‌ها به دنبال القای این تصور بوده‌اند که هیچ دستاوردی بدون حضور آمریکا رقم نمی‌خورد و حضور نظامی آمریکا در جهان امری ضروری است، حال آنکه عملیات فلوجه برگرفته از وحدت سراسری عراقی‌ها بود که نامید از وعده‌های غرب در نهایت، خود این عملیات را آغاز کردند و پیروزی بزرگی را رقم زدند. به هر تقدیر، آزادسازی فلوجه را می‌توان گامی بسیار مهم در مبارزه عراق و حامیانش با تروریسم دانست که زمینه‌ساز آزادی موصل و پاک‌سازی سایر مناطق از تروریست‌های یعنی -تکفیری می‌شود، در حالی که یک اصل مهم در آن مطرح است و آن وحدت و یکپارچگی عراقی‌ها به منزله رمز تمام پیروزی‌ها است.

پایش

تحلیل در هزاروصدمین روز

محسن فخری

سرمقاله خود به قلم صادق زیباکلام روز ۲۴ خرداد ۱۳۹۲ را یک روز تاریخی نامید و کنایه‌وار بدون اشاره به انتقادهای فراوانی که به دولت یازدهم کرده و تأثیر دستاوردها در زندگی مردم، با عنوان «۱۱۰۰ روز بعد» به بررسی صفات شخصی حسن روحانی پرداخت و نوشت: حسن روحانی شیخ جسور سیاستمداری بود که

خوب می‌دانست کجا باید تندی کند و همین تندی حتی به مذاق خیلی از منتقدان هم خوش نمی‌آمد. با این همه صراحت حسن روحانی بیشتر از آنکه جنبه عملیاتی داشته باشد، جنبه روانی داشت. جنبه روانی که بیشتر از هر چیز پایگاه رأی و هواداران او را در روزهایی که از او انتظاراتی داشتند، آرام می‌کرد؛ هر چند خود و هوادارانش نیک می‌دانستند در اجرا دست او بسته است. شیخ صریح اما صراحتش را هر روز بیشتر نشان می‌داد. حسن روحانی این روزها افزون بر صفت «جسارت» و «صراحت» یک صفت دیگر هم دارد. حسن روحانی به مسائل سیاسی و به آنچه شاید اول خود با کلماتی درشت نوشت: «سه سال گذشت، قفل معیشت همچنان بی‌کلید» و توضیح داد:

ولی در طرف دیگر و برخلاف این نشریات، «کیهان» که یکی از مشخص‌ترین رسانه‌های مکتوب منتقد دولت یازدهم است و توجه ویژه‌ای به مسئله اقتصاد می‌کند، در صفحه اول خود با کلماتی درشت نوشت: «سه سال گذشت، قفل معیشت همچنان بی‌کلید» و توضیح داد:

رهیافت

نگاهی به سفر وزیر جنگ سعودی به آمریکا

رایزنی برای جاه‌طلبی‌های فردی

علی تتماج

وزیر دفاع عربستان در دیدار خود با جان کری درباره روابط میان دو کشور و آنچه مداخله ایران در منطقه خوانده شده، صحبت کرد. نکته مهم آنکه مجلس نمایندگان آمریکا یک روز پس از دیدار ولیعهد و وزیر دفاع عربستان با تعدادی از نمایندگان کنگره طرح فروش بمب‌های خوشه‌ای به رژیم سعودی را تصویب کرد. در همین حال، همزمان با این سفر رئیس سازمان سیا از بسته شدن پرونده نقش سعودی در حادثه ۱۱ سپتامبر خبر داد و بر نقش نداشتن عربستان تأکید کرد. مجموع این تحولات یک نکته مهم را نشان می‌دهد و آن اینکه سفر محمدبن سلمان به آمریکا در قالب طرح ۲۰۲۰ که ماهیت اقتصادی دارد نیست؛ بلکه در چارچوب اهداف سیاسی و نظامی صورت گرفته است و ادعاهای اقتصادی صرفاً اقدامی برای فریب افکار عمومی بوده است. ارزیابی‌ها نشان می‌دهد که نگاه مردم آمریکا به سعودی بسیار منفی است، حال آنکه سران آمریکا نگاه همگرایانه به این رژیم دارند، به ویژه در آستانه انتخابات به حمایت‌های لابی سعودی وابسته هستند. این وابستگی چنان است که خبرگزاری رسمی اردن (پترا) در گزارشی به نقل از محمدبن سلمان اعلام کرد که سعودی تأمین ۲۰ درصد هزینه تبلیغات انتخاباتی «هیلاری کلینتون» نامزد دموکرات‌ها در انتخابات ریاست جمهوری آمریکا را تقبل کرده است. با توجه به نگاه منفی افکار عمومی آمریکا به سعودی، می‌توان گفت که برجسته‌سازی مسئله اقتصادی با عنوان بررسی طرح ۲۰۲۰ صرفاً برای نمایش چهره‌ای مثبت نزد مردم از سعودی بوده است.

اما در نهایت آنچه در روند مذاکراتی محمدبن سلمان مشاهده می‌شود برگرفته از اهداف داخلی و منطقه‌ای آمریکا و سعودی است. از یک سو محمدبن‌سلمان به شدت به دنبال جلب‌نظر کشورهای غربی برای سلطه کامل بر قدرت است و محور رایزنی‌هایش را نیز تثبیت پایه‌های قدرت با ادعای تنها تحقق‌بخش اهداف غرب تشکیل می‌دهد،از سوی دیگر درباره این سفر چالش‌های گسترده سعودی و آمریکا در منطقه از جمله در قبال یمن، سوریه، عراق و جمهوری اسلامی ایران وجود دارد. روند تحولات نشان می‌دهد که سعودی در عمل نتوانسته اهداف آمریکا را محقق سازد و این از دلایل اصلی ناراضی‌تی آمریکا از این رژیم است. محمدبن‌سلمان در این سفر به دنبال اطمینان‌بخشی به سعودی در زمینه توانایی برای تحقق اهداف آمریکا در منطقه است، چنانکه محور رایزنی‌هایش در دو قالب جلب تسلیحات بیشتر و نیز همگرایی با آمریکا در ایجاد تغییرات در معادلات منطقه تشکیل می‌داد. سفر محمدبن‌سلمان نه از روی قدرت، بلکه برگرفته از ناامکی‌های منطقه‌ای بوده که با تشدید رفتارهای افراطی و نظامی به دنبال جبران آنها است و در این سفر نیز به شدت تلاش کرد تا رضایت آمریکا را برای ادامه ایفای نقش در مقام پیگیری کننده اهداف منطقه‌ای آمریکا جلب کند، هر چند که روند تحولات منطقه از جمله دستاوردهای ارتش عراق و سوریه در مبارزه با تروریسم و نیز انتشار اخباری در زمینه فرار امارات از یمن نشانه‌هایی بر تشدید شکست سعودی و آمریکا در منطقه است.

اقتصادی

سعید مهدوی

کاهش سود سپرده‌های بانکی و چند نکته

اعمال تغییر در سود سپرده‌های بانکی در وضعیت بازارها و فعالان اقتصادی حاضر در آنها و همچنین در نحوه تصمیم‌گیری صاحبان سپرده تأثیر بسزایی دارد. سپرده‌های بانکی به سه گروه سپرده‌های جاری، مدت‌دار و پس‌انداز تقسیم می‌شوند. در این بین انگیزه صاحبان سپرده‌های مدت‌دار، کسب درآمد و استفاده از سود است و هرگونه تغییر در نرخ سود سپرده‌ها، موجب افزایش و کاهش مبالغ این گروه در بانک می‌شود.

هفته گذشته بانک‌ها داوطلبانه توافق خود را برای کاهش دو تا سه درصدی سود سپرده‌های بانکی از اول تیر ماه اعلام کردند. کاهش نرخ سود بانکی که پیش از این با مخالفت‌های زیادی از سوی نظام بانکی روبه‌رو بود، این بار با توافق همه بانک‌ها قرار است تا ۱۵ درصد کاهش یابد؛ کاهشی که مقامات دولتی آن را ضروری و برخی از کارشناسان آن را به ضرر نظام بانکی می‌دانند. طی دو سال گذشته میزان سود سپرده‌ها چهار بار تغییر کرده؛ از جمله در اردیبهشت ۹۳ به ۲۲ درصد، در اردیبهشت ۹۴ به ۲۰ درصد، در بهمن ۹۴ به ۱۸ درصد و در خرداد ۹۵ به ۱۶ درصد کاهش یافته است. کاهش میزان سود سپرده‌های بانکی از جنبه‌های گوناگونی قابل بررسی و موشکافی است، از این رو در ادامه تنها به چند نکته درباره آن پرداخته می‌شود:

– با کاهش سود سپرده‌ها انتظار می‌رود، سپرده‌گذارانی که این نرخ‌ها برای‌شان جذاب نیست، سپرده‌های خود را وارد بازار کنند که بخش تولید یکی از مکان‌های مورد انتظار ورود سپرده‌هاست.

– انتظار این است که با کاهش سود سپرده‌ها میزان سود تسهیلات وام‌گیرندگان نیز کاهش یابد. در غیر این‌صورت کاهش صرف سود سپرده‌ها یک بازنده به نام سپرده‌گذاران و یک برنده به نام شبکه بانکی و یک طرف بی‌تأثیر از این سیاست به نام سرمایه‌گذاران خواهد داشت. شورای پول و اعتبار در نشست ویژه سودی خود در پایان بهمن ۹۴ تصمیم گرفت، نرخ سود تسهیلات مبادله‌ای از ۲۱، به ۲۰ درصد و تسهیلات مشارکتی از ۲۴، به ۲۲ درصد کاهش یابد. کاهش نرخ سود بانکی البته جزء موضوعاتی است که مورد تأکید بیشتر مسئولان اقتصادی دولت است.

– لازمه کاهش تورم، کاهش میزان سود سپرده‌های بانکی و همچنین سود تسهیلات است. به این ترتیب اگر به واقع تورم کاهش یابد، باید این دو نیز به تبع آن کاهش یابند که این کاهش است، ولی با میزان تورم اعلامی دولت هنوز فاصله زیادی دارد.

– با کاهش میزان سود سپرده‌های بانکی بخشی از نقدینگی از بانک‌ها خارج و به سمت سرمایه‌گذاری یا مصرف سرازیر می‌شوند که اگر با کاهش سود تسهیلات اعطایی نیز همراه باشد، با کاهش نرخ سود بانکی قدرت وام‌گیری مردم افزایش و هزینه تأمین پول برای مصرف و سرمایه‌گذاری کاهش می‌یابد.

البته گفتنی است، کاهش نرخ سود بانکی ممکن است سر از سفره مؤسسات غیر مجاز در بیاورد و بازار سپرده‌های آنها را پر رونق‌تر کند؛ مؤسساتی که تابع این شرایط و ضوابط نبوده و تحت نظارت شورای بانک‌ها نیستند و در این تفاهمنامه اخیر هیچ نقشی ندارند که اگر این چنین باشد، تنها توانسته‌ایم سفره این گونه مؤسسات را پررنگ‌تر کنیم.

پنجره

شبه قاره که بسیاری آن را شامل پاکستان، هند و بعضاً افغانستان می‌دانند دورانی بس حساس و قابل تأمل را سپری می‌کند که از آینده‌ای ویژه برای این منطقه خبر می‌دهد. در حوزه هند رویکرد همه‌جانبه‌ای از سوی کشورهای غربی به دهلی نو مشاهده می‌شود که از مهم‌ترین آنها اقدامات اخیر آمریکا است. مودی نخست وزیر هند به آمریکا سفر می‌کند، در حالی که از یک سو در کنگره آمریکا سخنرانی داشته از سوی دیگر اوپاما، رئیس‌جمهور آمریکا اعلام می‌کند که کشور پذیرنده پیوستن هند به باشگاه تأمین‌کنندگان هسته‌ای است. محافل رسانه‌ای آمریکا نیز از احتمال سرمایه‌گذاری ده‌ها میلیارد دلاری کشورشان در هند خبر دادند. در این سفر دو طرف بر توسعه همکاری‌های نظامی و اطلاعاتی تأکید کردند. نکته قابل توجه آنکه مودی در کنگره آمریکا به صراحت پاکستان را به تروریسم‌پروری متهم کرد، در حالی که مقامات و سناتورهای آمریکایی با وجود ادعای روابط نزدیک به پاکستان واکنشی به این سخنان نشان نداده و به نوعی مهر تأیید بر مواضع مودی زدند. مهم آنکه مودی

پیش از سفر به آمریکا از افغانستان و برخی کشورهای عربی حوزه خلیج‌فارس دیدار داشته که بسیاری آن را برگرفته از چراع سبز غرب دانسته‌اند.

در حوزه پاکستان نیز تحولات چشمگیری مشاهده می‌شود؛ آمریکایی‌ها از یک سو از قطع کمک‌های مالی و نظامی به پاکستان به بهانه برخی اختلافات سیاسی و بی‌توجهی اسلام‌آباد به مطالبات واشنگتن خبر داده‌اند و از سوی دیگر با وجود مخالفت پاکستان همچنان به حملات پهپادی به خاک این کشور ادامه می‌دهند که نتیجه آن نیز کشته شدن ملا اختر سرکرده طالبان بود، حال آنکه پاکستان در حال مذاکره با طالبان برای رسیدن به صلح و آتش‌بس پایدار بوده است. آمریکایی‌ها همچنین پاکستان را به دخالت در امور افغانستان متهم کرده و آن را از عوامل بحران این کشور نامیده‌اند. درخواست پاکستان برای عضویت در جمع تأمین‌کنندگان هسته‌ای جهان نیز با پاسخ منفی غرب مواجه شده است. در حوزه افغانستان نیز مهم‌ترین مسئله تأکید کشورهای غربی برای ادامه حضور نظامی در این کشور است، چنانکه اوپاما بر بسند بازگشت نیروهای آمریکایی به وضعیت جنگی و افزایش نیرو تأیید کرده و

آمریکا در شبه قاره به دنبال چیست؟

علی تتماچ ■ ■ ■

انگلیس و ناتو نیز از افزایش نیرو خبر داده‌اند. جالب و قابل توجه آنکه بسیاری از ناظران سیاسی تأکید دارند تحرکات آمریکا با ادعای مقابله با طالبان از جمله ترور ملا اختر سرکرده این گروه، اقدامی آمریکایی برای تقویت دأش در منطقه بوده است، هر چند که در ظاهر ادعای مبارزه با تروریسم را سر می‌دهند. در حوزه افغانستان آمریکایی‌ها اقدام دیگری را نیز صورت داده‌اند و آن وصل کردن این کشور به آسیای مرکزی و قفقاز با خط لوله تابی و انتقال برق این مناطق به افغانستان با عنوان کاسا ۱۰۰۰ است که نوعی جداسازی افغانستان از شبه قاره و وصل ساختن آن به مراکز مورد نظر غرب در آسیای مرکزی و قفقاز است.

حال این سؤال مطرح است که چرا غرب به ویژه آمریکا زنجیره‌ای از اقدامات را در شبه قاره آغاز کرده است، در حالی که محور اصلی آن را رویکرد به هند و افغانستان و ایجاد برخی چالش‌ها برای پاکستان تشکیل می‌دهد؟ آنچه در فرآیند رفتاری غرب مشاهده می‌شود، طراحی برای برهم زدن موازنه قدرت در منطقه است، به‌گونه‌ای که هیچ نوع همگرایی میان کشورها ایجاد نشود، چنانکه رفتارهای اخیر آمریکایی‌ها عملاً معادلات افغانستان، پاکستان و هند برای بهبود مناسبات و حل اختلافات را برهم زده است، طوری که درگیری مرزی میان پاکستان و هند و پاکستان و افغانستان ده‌ها کشته و زخمی برجای گذاشته و عملاً دوطرف از نداشتن شرایط برای حل اختلافات گفته‌اند. سؤال دیگر این است که آمریکا از این برهم زدن موازنه به دنبال چیست؟ بسیاری از ناظران سیاسی توسعه حضور نظامی در منطقه را عامل این مهم می‌دانند که در قالب افزایش نیرو در افغانستان و نیز تحمیل برخی توافقنامه‌های امنیتی به پاکستان و هند با ادعای مبارزه با تروریسم صورت می‌گیرد که دستور اوپاما برای افزایش حوزه فعالیت نیروهای آمریکایی در منطقه نمودی از آن است. نکته مهم دیگر طراحی برای سایش منطقه در تقابل‌های درونی است. آمریکایی‌ها برای حضور در منطقه سیاست انگلیسی «تفرقه‌بینداز و حکومت کن» را اجرا می‌سازند. در حالی در این میان سایشی سراسری در منطقه شکل می‌گیرد که حتی هند که آمریکا ادعای نزدیکی گسترده به آن را مطرح می‌سازد نیز در نهایت قربانی این طراحی شود، نکته بسیار مهم در رفتار غرب گرناهی‌های اقتصادی این کشورها است. آنان به شدت از احیای جاده ابریشم با محوریت چین، افغانستان، پاکستان، هند، ایران و حتی کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز در هراس هستند؛ لذا سناریوهای متعددی برای برهم زدن آن در پیش گرفته‌اند. تأکید بر استمرار تحریم‌های جمهوری اسلامی ایران، بر هم زدن مناسبات سیاسی کشورهای شبه قاره از جمله تقابل میان هند و پاکستان و افغانستان، ایجاد الگوهای جایگزین برای تأمین نیازهای برخی کشورهای منطقه نظیر سوق دادن افغانستان به آسیای مرکزی و قفقاز و دور ساختن آن از ظرفیت‌های جمهوری اسلامی، سوق دادن هند به غرب‌گرایی به جای منطقه‌گرایی، ترویج و گسترش تروریسم در منطقه برای ایجاد بی‌ثباتی مدیریت شده را می‌توان در این چارچوب دانست. در مجموع می‌توان گفت که در بازی چند لایه آمریکا در شبه قاره یک هدف مهم مشاهده می‌شود و آن بی‌ثبات‌سازی منطقه است که برای عقب نگه داشتن و استفاده ابزاری کشورها در جهت منافع آمریکا صورت می‌گیرد.

رخنه

نفوذ رژیم صهیونیستی در جهان اسلام – ۲۳

سیرالئون سفره‌ای برای کفتارهای صهیونیست

■ ■ ■ عبدالله عبادی ■ ■ ■

در بخش‌های کشاورزی، آبیاری، دامپروری، آموزش‌وپرورش و … در این کشور هستیم. سیرالئون به دلیل قرار گرفتن در نزدیکی خط استوا کشوری سرسبز با جنگل‌های فراوان و گسترده است. وجود این وضعیت سبب شد تا دامداری به ویژه پرورش گاو در این کشور رونق خوبی داشته باشد؛ اما فقر عمومی و نبودن کشتارگاه‌های صنعتی

سبب شده بود تا کشتار این حیوان به شکل سنتی و در سطح وسیع مشکلات زیست‌محیطی و بهداشتی فراوانی برای مردم ایجاد شود. کشتار این حیوان در سطح وسیع در این کشور گرمسیر سبب شده بود تا ضمن آلودگی محیط زیست، به‌ویژه آبیگرها و رودخانه‌ها میلیون‌ها مگس در محل کشتار جمع شده و سبب انتقال سریع بیماری‌ها در روستاها و حتی شهرها شود؛ از این رو سازمان صهیونیستی ماشاو که فعالیت‌های فراوان و متنوعی در کشورهای آفریقایی و به‌ویژه غرب آفریقا دارد، اقدام به ایجاد یک کشتارگاه صنعتی

در منطقه koosh town کرد که سبب بهبود وضعیت بهداشتی و زیست‌محیطی مردم این منطقه شد. یکی دیگر از مشکلات بهداشتی این کشور نبود سرویس بهداشتی در

مدارس این کشور بود که این موضوع چالش‌های فراوانی را برای آموزش دختران سیرالئون ایجاد کرد، به طوری که دختران به دلیل نبود سرویس بهداشتی در مدارس مقاطع راهنمایی و دبیرستان به‌ویژه در روستاها قید درس خواندن را زده و از ادامه تحصیل باز ماندند. در چنین اوضاعی رژیم صهیونیستی برای عوام‌فریبی و سروپوش گذاشتن بر اقدامات جنایتکارانه خود در

ساخت سرویس بهداشتی در مناطقی از این کشور امکان ادامه تحصیل برای دختران را فراهم آورد.

یکی از اقدامات رژیم صهیونیستی در سیرالئون ساخت پارلمان این کشور است. پارلمان این کشور طی جنگ داخلی آسیب فراوانی دیده بود؛ از این رو شرکت صهیونیستی سولل یونیه کار ساخت یک پارلمان جدید را آغاز کرد. این شرکت برای ساخت این بنا دست به اقدام عجیبی زد، به طوری که این بنا را در ظاهر شبیه مسجدالاقصی (که نمادی اسلامی است) ساخت، اما در داخل کاملاً شبیه مکان‌های صهیونیستی بود. از آنجا که بودجه دولت سیرالئون در وسط کار پایان یافت، شرکت صهیونیستی ساختن آن را نیمه‌کاره رها کرد و مهندسان آن به سرزمین‌های اشغالی بازگشتند. با خروج صهیونیست‌ها، چینی‌ها اعلام کردند حاضرند آن را با مبلغی ارزان‌تر به پایان برسانند، اما مهندسان صهیونیست این ساختمان را طوری ساخته بودند که چینی‌ها از اتمام آن ناتوان شدند، از این رو بار دیگر دولت سیرالئون مجبور شد با پرداخت مبالغی بیشتر پای صهیونیست‌ها را به این کشور باز کند تا این پروژه به اتمام برسد.

فراسو

ذوب شدن در نظام بین‌الملل

■ ■ ■ قاسم غفوری ■ ■ ■

برای آنها منجر شده است. مشارکت اجباری این کشورها در اعمال تحریم‌های آمریکا و بزرگان اروپا علیه سایر کشورها نمودی از این وضعیت است. هرچند که اروپایی‌ها تحریم‌هایی را علیه کشورهایی نظیر جمهوری اسلامی ایران، چین و کوبا وضع کرده‌اند؛ اما به اذعان خودشان نتیجه این تحریم‌ها تشدید چالش‌های اقتصادی برای آنان بوده است. نداشتن استقلال سیاسی و اقتصادی، هزینه‌های معنوی بسیاری نیز برای کشورهای کوچک اروپایی به همراه داشته که بخشی از آن ایجاد حس حقارت میان ملت‌های آنان و بخشی از آن نیز منفور شدن نزد افکار عمومی جهان است.

برای نمونه، به دلیل روابط شخصی سران آمریکا و کشورهای، مانند انگلیس، فرانسه و آلمان با رژیم سعودی اتحادیه اروپا از محکوم‌سازی جنایات سعودی در یمن و منطقه خودداری می‌کند؛ حال آنکه این اقدام اتحادیه اروپایی به پای تمام کشورهای این قاره نوشته می‌شود. بسیاری از کشورهای اروپایی به دنبال محکوم‌سازی و مخالفت با جنایات سعودی هستند، اما چون در قالب ناتو و اتحادیه اروپا استقلال سیاسی و اقتصادی خود را از دست داده‌اند، چاره‌ای جز سکوت و حمایت ندارند.

دوم آنکه، در حوزه فرهنگی نیز بسیاری از این کشورها به اجبار در قالب همسانی و همسویی با اتحادیه، فرهنگ بومی خود را کنار گذاشته و از روی اجبار ساختار فرهنگی جاری در کشورهای بزرگ اروپایی را پذیرفته‌اند که یکی از ابعاد آن، ترویج فرهنگ خشونت و نژادپرستی در این جوامع بوده است. نمونه بارز این وضعیت نوع رفتارهای غیرانسانی بسیاری از کشورهای اروپایی با پناهجویان آواره از جنگ است که تحت تأثیر فضای روانی و القایی بزرگان اروپا در کیان بسیاری از جوامع اروپایی ایجاد شده است.

نکته نهایی درباره ذوب شدن کشورهای اروپایی در جامعه جهانی ادعایی قدرت‌های بزرگ را می‌توان در حوزه نظامی مشاهده کرد. بسیاری از این کشورها در لوای نام رفتار مشترک با قدرت‌های غربی از داشتن ارتش و نیروی دفاعی مستقل محروم شده‌اند و برای کوچک‌ترین اقدام دفاعی در لوای نام ناتو به قدرت‌های امریالیستی، نظیر آمریکا وابسته هستند. بررسی ساختار نظامی حاکم بر اروپا نشان می‌دهد، بسیاری از این کشورها از یک سو اشغال شده نظامی آمریکا هستند و از سوی دیگر به دلیل نداشتن استقلال نظامی به اجبار ناتو وابسته شده‌اند. ناتویی که جز تأمین خواسته‌های نظامی آمریکا و انگلیس کارکرد دیگری نداشته و سایر اعضا با ضعف نظامی به اجبار باید در این پیمان باقی بمانند و هزینه‌های انسانی مادی و انسانی جنگ‌افروزی‌های آنان را تأمین کنند و به این ترتیب ناخواسته شریک جرم جنایات جهانی آنان می‌شوند. بر اساس این می‌توان گفت، واژه ورود به نظام بین‌الملل ادعایی بزرگان غرب به‌ویژه آمریکا به معنای حذف شدن از ساختار جهانی و تبدیل شدن به مهرهای وابسته و بدون استقلال و آزادی است که با واژه زیبایی، همچون آشتی با جهان یا قرار گرفتن در ساختار جهانی آن را پنهان می‌کنند.

کند و کاو	۷۱۵
رخدادهای بی‌رحم سنابل ایران و آمریکا	
رفع جوّ روانی تحریم‌ها مشروط به تغییر رفتار ایران است!	
باشگاه خبرنگاران: سخنگوی وزارت خارجه آمریکا به اظهارنظر وزیر خارجه ایران مبنی بر لزوم تلاش بیشتر واشنگتن درباره رفع جوّ روانی ناشی از تحریم‌های ایران پاسخ داد. سخنگوی وزارت خارجه آمریکا با پیش کشیدن مواضع منطقه‌ای ایران از قبیل موضوع حزب‌الله، برداشته شدن جوّ روانی حاصل از تحریم‌های آمریکا را به تغییر مواضع ایران مرتبط دانست. جان کربی گفت: «آنچه به برداشته شدن برخی از این بقایای جوّ روانی کمک می‌کند، توقف فعالیت‌های ثابت‌زداي ایران خواهد بود؛ اقداماتی که آنها همچنان ادامه می‌دهند.» این مقام آمریکایی افزود: «آنچه تجارت را محتاط و ساکت می‌کند، تلاش نکردن آمریکا نیست؛ بلکه وقتی آنها (تجّار و بازرگانان) می‌پینند که به حزب‌الله موشک‌هایی داده شده که به ناوهای آمریکایی شلیک شده‌اند و حمایت از گروه‌های تروریستی ادامه دارد، نگران می‌شوند.»	
حل مشکلات خاورمیانه در دستان ایران است!	
خبرگزاری ایرنا: «گری سیک» مشاور سابق رؤسای جمهور سال‌های دهه هفتاد و هشتاد میلادی آمریکا و «جی، ویزنر» مشاور امور بین‌الملل در یادداشتی مشترک که در وبگاه «گولوند» منتشر شده است، توافق هسته‌ای ایران با قدرت‌های جهانی را عامل جدید تغییردهنده اوضاع در خاورمیانه (غرب آسیا و شمال آفریقا) نامیدند و نوشتند: ایران با همسایگانش در آرامش زندگی می‌کند و معیارهای رفتاری پذیرفته‌شده در سطح بین‌الملل را رعایت می‌کند. ما باید به ایران تفهیم کنیم که اقدامات خصمانه‌اش، چون آزمایش موشکی با دیدگاه‌های جامعه بین‌الملل سازگاری ندارند. همچنین، باید به مرور زمان و گام‌به‌گام به اقدامات مثبت ایران پاسخ داده و درهای خود را در زمینه تجارت، سرمایه‌گذاری و مبادلات فرهنگی و آموزشی به روی آنها باز کنیم.	
آمریکا همچنان با رفتارهای ایران در منطقه مخالف است!	
خبرگزاری فارس: «جان کربی» سخنگوی وزارت خارجه آمریکا اعلام کرد: اختلافات عمیقی بین ایران و کشورش بر سر پرونده‌های مختلف در منطقه وجود دارد و واشنگتن همچنان با رفتارهای ایران به شدت مخالف است. جان کربی در ادامه تأکید کرد، ایران باید به نیروهای شیعی فشار بیابورد تا به آتش‌بس پایبند باشند. وی گفت: در بیانیه وین از طرف‌های بین‌المللی حامی سوریه خواسته شد تا درگیری در همه مناطق سوریه را متوقف کنند که ایران هم یکی از شرکت‌کنندگان نشست وین بود.	
استمرار سیاست تهدیدی و تحریمی آمریکا	
خبرگزاری فارس: مقامات فدرال یک شهروند ایرانی را به اتهام قاچاق قطعات هواپیما از آمریکا به ایران و نقض تحریم‌های آمریکا در «کلرادو» دستگیر کردند. دادستان‌ها در یک کیفرخواست ۳۹ فقره‌ای فدرال، مدعی شدند وی قطعات هواپیما و دیگر تجهیزات مورد استفاده صنعت هواپوردی را در بازه زمانی ۲۰۰۵ تا ۲۰۰۷ از آمریکا به ایران قاچاق کرده و در واقع در آن زمان تحریم‌های آمریکا علیه ایران را نقض کرده است. کیفرخواست مدعی است، وی کالاهایی را در آمریکا برای مشتریانی، از جمله کاربران نظامی در ایران تهیه کرده بود.	
مخالفت آمریکا با درخواست اروپا درباره تحریم‌های ایران	
خبرگزاری تسنیم: درخواست مقامات اروپایی از مقامات واشنگتن درباره توضیحات شفاف‌تر در زمینه سازوکار تحریم‌های ایران نتیجه‌ای نداشت. «ولومبرگ» در گزارشی نوشت: درخواست دولت‌های اتحادیه اروپا برای حفاظت از بانک‌ها و شرکت‌های فعال در مراده تجاری با ایران در برابر تهدید تحریم‌های مالی با مخالفت آمریکا روبه‌رو شده است. وزیران دارایی اتحادیه اروپا در جریان مذاکرات بروکسل در اواخر ماه مه (اوایل خرداد) از مقامات واشنگتن خواستند توضیحات شفاف‌تری را درباره سازوکار تحریم‌های دولت آمریکا در اختیار آنها قرار دهند؛ اما به گفته دو نفر از مقاماتی که از نزدیک در جریان این نشست‌ها بوده‌اند، این تلاش نتیجه‌ای نداشته است.	

«تروریسم» بار دیگر به آمریکا بازگشت.ا این جمله تیتربسیاری از روزنامه‌های غربی در روزهای گذشته بود. بامداد یکشنبه (۲۳ خرداد) فردی ۲۹ ساله به‌نام عمر متین که یک شهروند آمریکایی افغانی تبار بود با تیراندازی در یک باشگاه شبانه (ویژه همجنس‌گرایان) در شهر «ورلاندو» در ایالت «فلوریدا» ۵۰ نفر را کشت و ۵۳ نفر را نیز زخمی کرد. بلافاصله پس از این عملیات تروریستی فرماندار فلوریدا در این ایالت شرایط فوق‌العاده اعلام کرد. بسیاری از خبرگزاری‌ها و پایگاه‌های تحلیلی آمریکا این حادثه تروریستی را بدترین و مرگبارترین حادثه تیراندازی در تاریخ آمریکا عنوان کردند و بار دیگر به مسئله نمود امنیت و آفایش حملات تروریستی در این کشور پرداختند. پیش از این حادثه، مرگبارترین حادثه تیراندازی در آمریکا مربوط به سال ۲۰۰۷ میلادی در ویرجینیا بود که در آن حادثه نیز ۳۲ نفر کشته شدند. بر اساس گزارش‌ها آمریکا بالاترین میزان کشتار جمعی در میان سایر کشورهای جهان را دارد. تحقیقات دانشگاه الابامای آمریکا نشان می‌دهد که بین سال‌های ۱۹۶۶ تا ۲۰۱۲ میلادی، ۹۰ فقره کشتار جمعی در آمریکا رخ داده بود. پس از ایسن حمله، «باراک اوباما» رئیس‌جمهور آمریکا این حمله را اقدامی تروریستی با‌انگیزه نفرت خواند و گفت، این حادثه بدترین تیراندازی در تاریخ ایالات متحده آمریکا بوده است. اوباما بدون اشاره به تروریسم اسلامی از لزوم تمهیدات جدی و گسترده برای کنترل سلاح سخن گفت. وی در دیدار با خانواده قربانیان حمله تروریستی گفت، شواهدی مبنی بر اینکه عامل حمله «به طور مستقیم» با پیکارجویان دولت اسلامی ارتباط داشته به دست نیامده است. اما در مقابل دونالد ترامپ بار دیگر این حادثه را بهانه‌ای برای حمله به مسلمانان قرار داد و اعلام کرد که این حادثه صحبت‌های اخیر من درباره مسلمانان افراطی را تأیید کرد. بر اساس اعلامیه خبرگزاری «اعماق»، که سخنگوی داعش به شمار می‌آید، داعش بلافاصله مسئولیت خود در این حمله و وابستگی عامل آن به این گروه را اعلام کرد. اما دلیل این حمله چه بود و چه پیامدهایی را به دنبال خواهد داشت؟ در این مطلب سعی می‌شود زوایای مختلف این حادثه واکاوی شود.

بررسی سناریوهای مختلف

حادثه اورلاندو سبب شده است تا کارشناسان مختلف فرضیه‌های متفاوتی را مطرح کنند. به‌طور کلی قضاوت‌ها درباره این حادثه به دو دسته تقسیم می‌شود؛ عده‌ای آن را نتیجه حمایت‌های غرب از داعش دانسته و اعلام کرده‌اند که داعش به خانه خود بازگشت. اما در مقابل عده‌ای معتقدند که این حادثه اساساً مشکوک است و چه بسا همانند حادثه ۱۱ سپتامبر برنامه‌ریزی شده باشد.

سناریوی اول: بازگشت داعش به خانه

اولین سناریویی که درباره این حادثه مطرح شده این است که گروه تروریستی داعش عامل این حادثه است. استدلال موافقان این فرضیه این است که آمریکا در سال‌های گذشته و در مراحل تأسیس گروه تروریستی داعش طبق اعتراف هیلاری کلینتون در کتاب گزیننه‌های دشوار کمک کرده است. در واقع، آمریکا با تقویت و تجهیز تروریست‌ها در غرب آسیا و استفاده ازبازی از آنها مقدمات حمله به خود را فراهم آورده است؛ چراکه در جهان امروز موضوع امنیت تفکیک‌ناپذیر است و نمی‌توان با ناامن کردن مناطق دیگر برای خود امنیت کسب کرد. در این باره نیز داعش به صورت گروهی تروریستی درآمده است که دیگر طبق فرمان اربابان خود عمل نمی‌کند و حملات این گروه تروریستی در اروپا و به تازگی در آمریکا نشان‌ه این مهم است. این موضوع، که «عمر صدیق‌کنشی به پیش از حمله به باشگاهی شبانه در شهر «ورلاندو» در ایالت «فلوریدا» و انجام حمله تروریستی در آن، با داعش بیعت کرده و وفاداری خود را به این گروه تروریستی اعلان کند(البته طبق ادعای رسانه‌های غربی)، به این معناست که برای نخستین بار، این جوان آمریکایی افغانی تبار به شیوه‌های مستقیم یا غیرمستقیم به درخواست «بومحمدالعذنانی»

سخنگوی داعش، که از جوانان مسلمان خواسته است حملاتی را در غرب برای انتقام از دخالت نظامی علیه این گروه در سوریه و عراق و تلاش برای ریشه‌کن کردن و نابود کردن آن صورت دهند، پاسخ مثبت داده است. در واقع، نفرت آمریکایی‌ها از اعراب و مسلمانان، که در لشکرکشی به عراق و اشغال آن به رهبری ترامپی دیگر به نام «جرج بوش پسر» نمود پیدا کرد، همان موضوعی است

که بذر تروریسم را در عراق کاشت. سپس رشد کرد و پرورده شد و ثمره آن نیز گروه‌های تروریستی افراطی و در رأس آنها داعش شد. دخالت‌های نظامی آمریکا که با پشتیبانی ناتو و با تئانی برخی حکومت‌های عربی و ایجاد سهم‌بندی طایفه‌ای و درگیری‌های قومی صورت می‌گیرد، بستر را برای افراط‌گرایی، خشونت، تروریسم و تبدیل بیش از پنج کشور به کشورهای ناامن فراهم کرد.

جیمز کومی رئیس افبی‌آی اعلام کرد، عمر متین احتمالاً از طریق محتوای وبگاه‌های اینترنتی تحریک و نهایتاً رادیکالیزه شده و تاکنون شواهدی دال بر ارتباط سازمان یافته و مستقیم او با داعش و سایر گروه‌های تروریستی وجود ندارد

سناریوی دوم: تکرار ۱۱ سپتامبر دیگر

اما سناریوی دیگری که در این میان محتمل است، تکرار حادثه ۱۱ سپتامبر و همانندی حادثه اورلاندو با این واقعه در سال ۲۰۰۱ است. حادثه ۱۱ سپتامبر در حالی به وقوع پیوست که آمریکا برای لشکرکشی به جهان اسلام نیازمند بهانه‌ای بود. در واقع، حملات ۱۱ سپتامبر این بهانه را به آمریکا داد تا به نام مبارزه با تروریسم به افغانستان و سپس عراق حمله کند. اما پس از این حادثه مشخص شد که آمریکا صحنه‌گردان این حادثه بوده است و در واقع، این یک پروژه از پیش طراحی شده بوده است. کارشناسان آمریکایی به صراحت اعلام کردند که در

صبح صادق ابعاد مختلف حادثه اورلاندو را بررسی می‌کند

۱۱ سپتامبر دوم

محمدرضا مرادی

حادثه ۱۱ سپتامبر سازمان‌های اطلاعاتی عربستان، آمریکا و رژیم صهیونیستی با یکدیگر همکاری کرده‌اند. درباره حادثه اورلاندو نیز تردیدهایی وجود دارد. یکی از این تردیدها مربوط به قطعی نبودن اظهارات مقامات امنیتی آمریکا در زمینه وابستگی عامل تیراندازی به داعش است. سخنگوی افبی‌آی در این باره اعلام کرد که مقامات در حال بررسی دقیق این موضوع هستند که آیا این موضوع یک موضوع داخلی است،

یا یک حمله تروریستی بین‌المللی اتفاق افتاده است. درواقع، یکی از اقداماتی که این سناریو را تقویت می‌کند مربوط به اقدام پلیس آمریکا در کشتن سریع مهاجم است. در صورتی که این حمله، تروریستی و منتسب به داعش بوده باشد پلیس آمریکا می‌توانست با دستگیری مهاجم با روش‌های مختلف، اطلاعات مهمی درباره شبکه‌های احتمالی تروریستی در داخل آمریکا کسب کند؛ اما ظاهراً پلیس آمریکا با کشتن مهاجم اعلام کرد که این حادثه به داعش ربطی ندارد و یک حادثه داخلی است و تنها رسانه‌های غربی سعی دارند آن را با هدف حمله بیشتر به کشورهای اسلامی به اسلام‌گراها نسبت دهند.

اظهارات اسلام‌ستیزانه ترامپ و برخی دیگر از مقامات آمریکایی در حالی است که خانواده عامل حادثه اورلاندو اعلام کرده‌اند که او در انجام این عملیات هیچ انگیزه مذهبی نداشته و فقط از همجنس‌بازها متنفر بوده است. در زمینه انتساب وی به گروه تروریستی داعش نیز اظهارات ضد و نقیضی از سوی مقامات آمریکایی مطرح شده است. جیمز کومی رئیس افبی‌آی اعلام کرد، عمر متین احتمالاً از طریق محتوای وبگاه‌های اینترنتی تحریک و نهایتاً رادیکالیزه شده و تاکنون هیچ انگیزه مذهبی نداشته و فقط از همجنس‌بازها متنفر بوده است

شواهدی دال بر ارتباط سازمان‌یافته و مستقیم او با داعش و سایر گروه‌های تروریستی وجود ندارد.

شواهدی دال بر ارتباط سازمان‌یافته و مستقیم او با داعش و سایر گروه‌های تروریستی وجود ندارد. تلاش‌ها برای انتساب عمر متین به اسلام‌گراها تشدید شده است و در این مسیر اظهارات برخی مقامات عربی به کمک تندروهای آمریکایی آمده است. منصور الترقی، سخنگوی وزارت کشور عربستان اعلام کرد عمر متین دو بار در سال‌های ۲۰۱۱ و ۲۰۱۲ برای انجام مراسم حج به عربستان سفر کرده بود که بار اول ۱۰ روز و بار دوم ۸ روز در عربستان اقامت داشته است. در همین راستا یک مسئول آمریکایی اعلام کرد سابقه سفرهای متین نشان می‌دهد که او یک بار هم به امارات سفر

کرده است، اما مسئولان سعودی تا کنون درباره اینکه آیا عامل حمله تروریستی اورلاندو در جریان سفرهایش به عربستان با تروریست‌های سرشناس دیدار و گفت‌وگو داشته، اطلاعاتی ارائه نکرده‌اند. در واقع سیر بر خورد مقامات و رسانه‌های آمریکایی با حادثه اورلاندو نشان می‌دهد که آنها در حال آماده‌سازی افکار عمومی برای تشدید فشارها و احتمالاً حملاتی شبیه به حملات پس از ۱۱ سپتامبر به کشورهای اسلامی هستند.

تأثیر حادثه اورلاندو در انتخابات آمریکا

حادثه اورلاندو بیشترین تأثیر را بر انتخابات ریاست جمهوری آمریکا که کمتر از پنج ماه دیگر بر گزار خواهد شد، به جای خواهد گذاشت. در واقع، همان‌طور که اشغال افغانستان و سپس اشغال عراق فرصت‌هایی بودند که فضای پس از حملات ۱۱ سپتامبر را در اختیار دولت نومحافظه‌کار جرج دبلیو بوش قرار داد، این موضوع نیز می‌تواند به همین طریق در انتخابات آینده تأثیر گذار باشد. اما تأثیر حادثه اورلاندو بر جایگاه دو نامزد انتخابات آمریکا به چه صورت خواهد بود؟

یکی از موضوعات مهم در مناظره‌های انتخاباتی آمریکا مربوط به آزادی خرید و فروش اسلحه بوده است. پس از این حادثه این موضوع دوباره اوج خواهد گرفت. ترامپ که حمایت‌های لابی‌های اسلحه‌سازی را دارد از این نظر تضعیف می‌شود. از سوی دیگر وی به این دلیل که اعتقاد داشت، داعش تهدید وجودی و برای آمریکا نیست جایگاهش تضعیف خواهد شد و مخالفان وی می‌توانند بر این دو نقطه دست بگذارند و مانور دهند. دقیقاً این دو نقطه ضعف ترامپ سبب ارتقای جایگاه هیلاری کلینتون خواهد شد و کلینتون که سهمی در مبارزه برای اعمال محدودیت در خرید و فروش اسلحه داشت، موضع محکم‌تری پیدا می‌کند. اما نکته منفی این است که سیاست خارجی و نحوه مقابله

با تروریسم بیش از پیش به کانون رقابت‌های انتخاباتی برمی‌گردد و احتمالاً ترکش‌هایی هم نصیب ایران خواهد شد و ممکن است مستلزم موضع‌گیری‌های بیبایی از جانب ایران باشد. در ادامه، کلینتون تلاش خواهد کرد با ترک مواضع لیبرال، به جناح محافظه‌کارتر گرایش پیدا کند و ترامپ به جبران بی‌توجهی به سیاست خارجی و موضوع آزادی حمل سلاح، از انزواگرایی و محافظه کاری اجتماعی کمی فاصله خواهد گرفت. احتمالاً ترامپ با موج‌سواری بر روی حادثه اورلاندو حمله به سیاست‌های مهاجرتی و مسلمانان را شدت می‌بخشد و به نظر می‌رسد روابط اجتماعی با مسلمانان در داخل آمریکا ملتهب خواهد شد. ترامپ پس از این حادثه در اظهاراتی تند اعلام کرد، تنها دلیلی که این قاتل در آمریکا بود در وهله اول این است که ما به خانواده‌اش اجازه دادیم وارد آمریکا شوند. اگر رئیس‌جمهور شوم، مهاجرت به آمریکا را از مناطقی که سابقه مشخص و شناخته شده در تروریسم علیه آمریکا و اروپا دارند به حالت تعلیق درخواهم آورد، تا زمانی که بفهمیم چطور باید این تهدیدات را رفع کنیم. در این میان سیاست‌های اوباما نقش مهمی در صعود و سقوط کلینتون و ترامپ بازی خواهد کرد. بنابراین رقابت‌های انتخاباتی در ماه‌های باقی مانده سه ضلع خواهد داشت و دولت اوباما قاعده مثلث را تشکیل می‌دهد. در هر صورت این موضوع، که قتل عام اورلاندو به نفع راست‌گرایان افراطی و نژادپرست در آمریکای شمالی و اروپا است، جای بحث ندارد؛ لذا نباید از سیل تبریک‌ها به «دونالد ترامپ» نامزد جمهوری‌خواه ریاست‌جمهوری آمریکا و خوشحالی آشکار وی تعجب کرد. او خوشحالی خود را با این پیام در حساب کاربری خود در «توییتر» نشان داد: «وی در تمرکز بر تروریسم اسلامی(!) و ضرورت رویارویی با آن بر حق بوده است.»

فرجام سخن

در پایان می‌توان گفت که در صورت اعتقاد به هر یک از سناریوهای بررسی شده حادثه اورلاندو سبب خواهد شد موج اسلام‌هراسی در اروپا و آمریکا افزایش یابد و به همین طریق میزان مداخله آمریکا و دیگر کشورهای غربی در عراق و سوریه بیشتر خواهد شد و همانند ۱۱سپتامبر این حادثه نیز می‌تواند بهانه مداخلات بیشتر باشد.

نگاه دو

این درس‌ها برای تاریخ نیست

یحیی ذبیحی

«آنچه فعالیت‌های تجاری را برهم می‌زند و متوقف می‌کند، تلاش نکردن آمریکا نیست؛ بلکه زمانی است که آنها می‌بینند موشک‌ها برای حزب‌الله فرستاده می‌شود، موشک‌ها به سمت ناوهای هواپیمابر آمریکا شلیک می‌شود و آنها (ایرانی‌ها) از گروه‌های تروریستی حمایت می‌کنند. اینها کارهایی است که تجارت را مختل می‌کند. اینها اثرات روانی است که باید برداشته شوند.»

۴ – درس دیگری که از این دوره می‌توان و بی‌شک باید گرفت آن است که امتیاز دادن در یک موضوع – مانند هسته‌ای – آمریکایی‌ها را راضی نخواهد کرد

و پایان داستان نخواهد بود. واشنگتن فهرستی از موضوعات و خاکریزهایی که به خیال خود جمهوری اسلامی باید از آنها عقب‌نشینی کند را فراهم کرده و از اعلام رسمی و آشکار آن نیز ابایی ندارد. موضوع توانایی موشکی ایران، مسائل منطقه‌ای و ادعاهای حقوق بشری در صدر این فهرست قرار دارند. درس‌های کلیدی دوره یک ساله پسابرجام به موارد فوق محدود نبوده و می‌توان موارد دیگری نیز به آن افزود که از حوصله این نوشتار خارج است و می‌توان در آینده بیشتر به آنها پرداخت. اما سؤال اصلی اینجاست: مراکز تصمیم‌ساز چقدر روی این دوره و تجربیات آن کار کرده و می‌کنند و مراکز تصمیم‌گیر از این درس‌های کلیدی به چه میزان در راهبردهای خود بهره می‌جویند؟

نگاه یک

انقلاب اسلامی؛ انقلابی ترمیدوری یا تکاملی؟

مصطفی قربانی

در نگرش بدبینانه و محافظه‌کارانه نسبت به پدیده انقلاب، انقلاب‌ها اساساً نوعی خلاف عادت، عارضه و بیماری هستند که سرانجام پس از مدتی از تب‌وتاب می‌افتند و روند تحولات جامعه از مسیر غیرعادی و منحرف‌شده که در اثر انقلاب ایجاد شده است، برمی‌گردد و روند نرمالیزاسیون(عادی شدن) امور دوباره آغاز می‌شود. «آلکسی دوتوکویل» و «کرین برنتون» از برجسته‌ترین نظریه‌پردازانی هستند که چنین دیدگاهی نسبت به پدیده انقلاب دارند. برنتون در کتاب «کالبدشکافی چهار انقلاب» معتقد است که هر انقلابی مراحلی را می‌گذراند و نهایتاً به ترمیدوری یا حرکت دوری و بازگشت از آرمان‌های انقلابی مبتلا می‌شود. از نظر برنتون، پس از پیروزی انقلابیون، شادای و امید را می‌توان در دل‌ها دید. این دوران، دوران «ماه عسل» انقلاب است. در این دوران بحرانی، پشت سر گذاشتن نظام پیشین و جایگزینی نظام جدید، مسئله اصلی است؛ اما ماه عسل خیلی زود پایان می‌پذیرد و پس از پایان این دوران مراحل زیر شکل می‌گیرد:

۱- دوران حکومت میانه‌روها: در چهار انقلاب بررسی شده، در مراحل نخستین آن یک حکومت قانونی از میانه‌روها شکل می‌گیرد. اما یک حکومت رقیب و غیررسمی نیز وجود دارد که آن حکومت رسمی را به چالش می‌کشد. میانه‌روها خواهان تغییرات سیاسی، سطحی، اندک و آهسته هستند، به تغییرات بنیادی و اقتصادی اعتنایی ندارند و قادر نیستند به خواسته‌ها و اعتراضات اقشار و گروه‌های مختلف پاسخ دهند.

۲- دوران حکومت رادیکال‌ها یا افراطیون: کسب قدرت به وسیله افراطیون سر آغاز دیکتاتوری انقلابی است. آنها پس از به‌دست گرفتن رسمی حکومت، تلاش می‌کنند با بیرون راندن هر مخالف فعال و مؤثری از سازمان‌های حکومتی، انحصار خود را بر این سازمان‌ها، که معمولاً از طریق یک رشته درگیری انجام می‌گیرد، به‌دست آورند. انضباط، یگانه‌اندیشی و تمرکز اقتدار نشانه‌فرمانروایی تدریجی پیروز است.

۳- ترمیدور: ترمیدور، یا «فناخت پس از فرو نشستن تب انقلاب»؛ به معنای فروکش

کردن شرایط انقلابی و بازگشت به شرایط عادی است. سرخوردگی از وعده و وعیدهای انقلابی،

غیرسیاسی شدن زندگی روزمره، بازگشت بخشی از طبقات حاکمه قدیم به قدرت و… از نشانه‌های آغاز این دوره است. مجموع این نشانه‌ها به معنای پایان عصر انقلاب است. به هر حال، در بحث ترمیدور نوعی جبرگرایی نهفته است؛ به این معنا که نقش اراده افراد را در تحولات اجتماعی نادیده می‌گیرد. درواقع، هیچ ترمیدوری در انقلاب‌ها رخ نخواهد داد،

گزارش یک

نگاهی به چرایی کاهش قدرت رقابت تولیدات داخلی با تولیدات خارجی

همراه شو عزیز

سیدفخرالدین موسوی

مؤلفه‌هایی چون کیفیت کالا و کار آیی آن نسبت به ایرانی بودن آن کالا نیز حساس باشیم؛ یعنی آنکه در هنگام خرید کالا تنها به استفاده شخصی خود نیندیشیم؛ بلکه به این فکر کنیم که خرید حتی یک کالا می‌تواند به گردش اقتصاد کشور کمک کند. به این فکر کنیم اگر ما محصول تولیدشده در خارج از مرزهای کشورمان را خریداری کنیم، در حقیقت یک فرصت شغلی که متعلق به جوان ایرانی است را در خطر از بین رفتن قرار داده‌ایم؛ نگرشی که متأسفانه در میان مردم بسیار ضعیف است و عموماً نه‌تنها این‌گونه نمی‌اندیشیم؛ بلکه اصرار بیجایی نیز به خرید کالاهای خارجی داریم. فرهنگی که لاجرم نتیجه‌اش می‌شود همین اخباری که درباره کارخانه ارج در رسانه‌ها منتشر شده است.

معضل مدیریت

اقتصاددانان کشور بارها و بارها بر این مسئله تأکید کرده‌اند که تصدی‌گری دولت در حوزه اقتصاد سسمی مهلک برای کشور است و رهبر معظم انقلاب نیز مکرر در مکرر به اجرای سیاست‌های اصل ۴۴ قانون اساسی (خصوصی‌سازی) تأکید کرده‌اند؛ اما همچنان شاهد آن هستیم که دولت در جایگاه بزرگ‌ترین بنگاه اقتصادی، صنایع و کارخانه‌های مختلف کشور را به

مسئله ناپودی می‌برد که نمونه بارز آن نیز همین کارخانه ارج و سرنوشت آن است که توسط مدیران دولتی حقوق‌بگیری آن را اداره می‌کردند که بعضاً هیچ سرشته‌ای در این امر نداشتند. از دگر سو بهره‌های بالای بانکی، فرهنگ غلط مصرف و ... هم در این موثرند.

فقدان عزم ملی

فراتر از همه مسائلی که مطرح شد، یک علت عللی وجود دارد که سبب شده است سال‌های سال حرف‌هایی از این دست در رسانه‌ها نوشته شود، در تریبون‌ها گفته شود ولی تغییری در عمل حاصل نشود و آن دلیل اصلی نبود یک تصمیم جمعی و عزم ملی است. این عزم هم در میان برخی از مسئولان و صاحب‌منصبان در دولت، مجلس و سایر نهادهای کشور وجود ندارد و بیش از آنکه به

تلاش برای پیشرفت و خوداتکایی در اقتصاد توجه شود نگاه‌ها به بیرون مرزها و مذاکرات مختلف است و هم در بخش‌های جامع متأسفانه ما این رویکرد را نمی‌بینیم که به دنبال این باشند که با خرید کالای ایرانی تولید داخل و در واقع اقتصادی که با زندگی خودشان در ارتباط است کمک کنند، ما پیش از هر موضوع دیگری به یک عزم ملی و به یک تصمیم برای بازسازی اقتصاد کشور نیاز داریم. تا زمانی که برای این درد مشترک تصمیمی مشترک اتخاذ نشود، تلاش‌های منفرد بدون حمایت همگانی نمی‌تواند اوضاع را دگرگون سازد. پس بهتر است هر یک از ما در هر جایگاه و منصبی که هستیم از خودمان بپرسیم، آیا وقت آن نرسیده است که تصمیم بگیریم و شرایط را تغییر دهیم؟

نیم نگاه

تروریستی که رئیس کمیته ضد تروریسم شد

ایوبدر احمدی

توجهات بین‌المللی فراهم می‌کند.

دوم، در شرایطی که پروژه داعش شکست خورده و جریان مقاومت، پذیرخواننده‌های صهیونیستی- سعودی آنها را مستأصل کرده است، مقامات غربی به نمایندگی از اربابان صهیونیست خود، یک صهیونیست را به ریاست کمیته به اصطلاح «مبارزه با تروریسم» سازمان ملل برمی‌گزینند تا با استفاده از ظرفیت‌های حقوقی این کمیته، گروه‌های مقاومت را تروریست خوانده و به زعم خود یک جهمه بین‌المللی برای مقابله با جریان مقاومت به وجود آورند. سوم، حال که یک فرد صهیونیستی بر مسند ریاست کمیته قضایی سازمان

ملل نشسته است، شوراهای غرب اروپا و کشورهای استرالیا، نیوزیلند، ترکیه و پنج کشور دیگر، رژیم صهیونیستی را برای ریاست کمیته مبارزه با تروریسم سازمان ملل متحد نامزد کرده بودند.

طبق روال معمول، ریاست کمیته مذکور میان گروه‌ها دست به دست می‌چرخد. سال جاری نوبت گروه غرب اروپا بوده است که رژیم صهیونیستی را نامزد ریاست این کمیته کرده است.

کمیته قضایی مجمع عمومی سازمان ملل افزون بر مسئولیت مبارزه با تروریسم بین‌الملل، مسئول نظارت بر قانون‌مداری در عرصه داخلی کشورها و عرصه بین‌المللی است و از شیوه‌های مبارزه با تروریسم و برخی پروتکل‌های توافقنامه ژنو حمایت از قربانیان درگیری‌های مسلحانه حمایت می‌کند. فردی نمایندگی این کمیته را به عهده گرفته است که سمت‌هایی، چون جانشینی وزیر جنگ اسرائیل، عضویت در هیئت‌مدیره آژانس جهانی یهود، مسئول اجرایی سازمان جهانی صهیونیسم و ... را در کارنامه کاری خود دارد. حال در ورای این انتخاب پیامدهایی برای مقامات صهیونیستی و حتی منطقه وجود دارد که پرداختن به آنها ضرورت می‌یابد.

نخست، انتخاب نماینده رژیم صهیونیستی به سمت ریاست کمیته «مبارزه با تروریسم» سازمان ملل پیش از هر چیزی، موجب تشویق مقامات غاصب صهیونیستی به ادامه سیاست‌های تروریستی‌شان علیه ملت مظلوم فلسطین شده و فضا را برای سرکوب هر چه بیشتر مقاومت فلسطین، آن هم در سایه

گزارش دو

گزارش هشداردهنده صبح صادق به بهانه تجمعی در غرب پایتخت

خواب بی‌پایان

منصوره خداوردی

به صدا در آمدن دومینووار هشدارها در فضای اجتماعی و فرهنگی، کی خواب سنگین ما را خواهد پراند؟ اگر چه گروه‌های اقتصادی همچون رکود اقتصاد و قس‌علی‌هذا یکی از موضوعات مهم کشور است و از مهم‌ترین دستورهای کار نظام اسلامی به شمار می‌آید؛ اگر چه مسائل سیاست خارجی و اینکه جریان مذاکره با غرب و مسئله استکبارستیزی و... چگونه رقم می‌خورد، به دلیل آنکه ادامه مسیر انقلاب و تحقق آرمان‌های نظام اسلامی در گرو امتداد روحیه انقلابی و استکبارستیزی بسیار، بسیار مهم است، اما مهم‌تر و اساسی‌تر از مسئله اقتصاد و پیش‌شرط ادامه پیگیری مطالبات انقلابی در جامعه؛ توجه به فرهنگ، مسائل اجتماعی و در رأس آن سبک زندگی است.

تجمع صدها نوجوان متولد دهه ۸۰ در یک مجموعه تجاری - تفریحی در غرب تهران یکی از آخرین هشدارهایی است که آشکارا در برابر چشم ما قرار گرفته است. آمار روابط خارج از عرف و دوستی دختران و پسران دانش‌آموز که از سوی تعدادی از کارشناسان حوزه اجتماعی منتشر شد، آمار بالای دسترسی به شبکه‌های ماهواره‌ای در نقاط مختلف کشور، آنچه در جریان درگذشت یک خواننده جوان پاپ در تهران رخ داد، رشد تصاعدی بدبوششی و ورود به مرحله بی‌حجابی در کلان‌شهرها، تأکید مقامات ذی‌صلاح و ابراز نگرانی دلسوزان فرهنگی از افزایش مصرف مشروبات الکلی در کشور، تجمعات خارج از عرف و همراه با هنجارشکنی‌هایی مانند جشن آب‌بازی در تهران و کرج تنها بخشی از نشانه‌هایی است که هر یک می‌تواند نشان‌دهنده تغییرات در فرهنگ و دگرگونی در سبک زندگی میان بخش زیادی از مردم باشد؛ تغییر سبک زندگی که می‌توان آن را نتیجه ناگزیر همان ولنگاری فرهنگی دانست که رهبر معظم انقلاب به تازگی و در دیدار نمایندگان دهمین دوره مجلس شورای اسلامی به آن اشاره کردند.

متأسفانه ولنگاری ناشی از بی‌انگیزگی و بی‌همتی برخی از مسئولان کنونی و گذشته در این حوزه است، گویی نوعی مسامحه و بی‌تفاوتی در زمینه مسائل فرهنگی در بین آنها وجود دارد و حتی متأسفانه گاهی، نگاه‌های انتخاباتی بر این فضا و تصمیم‌گیری‌ها در حوزه فرهنگ غالب می‌شود. به همین دلیل است که شاهدیم سال‌های سال قانون عفاف و حجاب معطل مانده و برخی منصب‌نشینان، نه تنها به تکالیف قانونی خود عمل نمی‌کنند، بلکه انجام وظیفه سایر نهادهای مسئول از جمله نیروی انتظامی در این حوزه را نیز زیر سؤال می‌برند.

در نتیجه همین ولنگاری فرهنگی است که روزهایی که گسترش استفاده از ماهواره آغاز شده بود و هر روز یک شبکه فارسی‌زبان تأسیس می‌شد و بشقاب‌های ماهواره روزبه‌روز بر پشت‌بام خانه‌های بیشتری خودنمایی می‌کردند، کمتر اقدام مؤثری برای مقابله با این تهاجم صورت گرفت! به طوری که به جرئت می‌توان گفت، امروز در بین تعداد زیادی

از خانواده‌های ایرانی تماشای شبکه‌های ماهواره‌ای به موضوعی عادی تبدیل شده است و آثار تماشای این شبکه‌ها در فضای اجتماع از نوع پوشش، مصرف الکل تا مسائل خانوادگی و ... کاملاً محسوس است؛ ولنگاری‌ای که حتی در مراکز و نهادهای فرهنگی منتسب به نظام نیز که به طور مستقیم تصمیم‌گیر هستند قابل ملاحظه است، صدور پروانه ساخت و اکران گسترده در بهترین شرایط فروش برای فیلم‌هایی کاملاً متضاد با هنجارهای اسلامی و ایرانی مردم ایران که در آخرین نمونه آن می‌توان به نمایش فیلم «۵۰ کیلو آلبالو» اشاره کرد که اعتراض مراجع عظام تقلید را نیز در پی داشت.

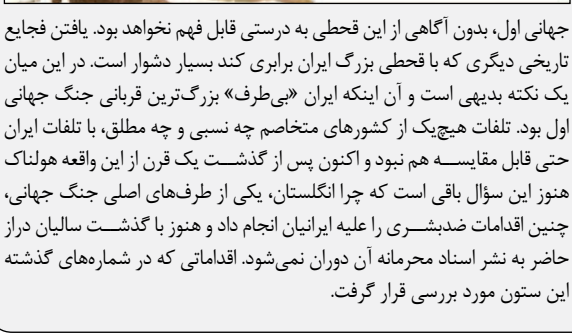
دریچه

صبح صادق هولوکاست انگلیس علیه ایرانیان را بررسی می‌کند (۹۸)

کاهش جمعیت تهران روشنگرترین شاخص قربانیان قحطی

گردآوری: اکبر کریمی

که کارگران ایرانی «بالاترین دستمزدها را در جهان می‌گرفتند.» او در ادامه آورده است: «غالباً اشاره می‌شود که با در نظر گرفتن بازده، کارگر ایرانی بالاترین دستمزد را در جهان دارد. مثلاً یک کارگر ایرانی به طور متوسط شاید تا چهار قران در روز دستمزد بگیرد که با توجه به نرخ برابری کنونی ارز، این مبلغ مساوی با ۷۵ سنت طلاست...» قحطی سال‌های ۱۹۱۷ تا ۱۹۱۹ در ایران یکی از بزرگ‌ترین قحطی‌های تاریخ و بی‌شک بزرگ‌ترین فاجعه تاریخ ایران است. مسلماً درک تاریخ ایران پس از جنگ جهانی اول، بدون آگاهی از این قحطی به درستی قابل فهم نخواهد بود. یافتن فجایع تاریخی دیگری که با قحطی بزرگ ایران برابری کند بسیار دشوار است. در این میان یک نکته بدیهی است و آن اینکه ایران «بی‌طرف» بزرگ‌ترین قربانی جنگ جهانی اول بود. تلفات هیچ‌یک از کشورهای متخاصم چه نسبی و چه مطلق، با تلفات ایران حتی قابل مقایسه هم نبود و اکنون پس از گذشت یک قرن از این واقعه هولناک هنوز این سؤال باقی است که چرا انگلستان، یکی از طرف‌های اصلی جنگ جهانی، چنین اقدامات ضدبشری را علیه ایرانیان انجام داد و هنوز با گذشت سالیان دراز حاضر به نشر اسناد محرمانه آن دوران نمی‌شود. اقداماتی که در شماره‌های گذشته این ستون مورد بررسی قرار گرفت.

با فرض اینکه جمعیت ایران در سال ۱۹۱۰ بیش از ۱۷ میلیون نفر و میزان رشد جمعیت آن ۲/۵ درصد بوده باشد، جمعیت ایران در سال ۱۹۱۹ باید ۲۳ میلیون نفر می‌بود، ولی جمعیتی که کالدول گزارش می‌کند فقط ۱۰ میلیون نفر است و باریب نیز آن را ۱۱ میلیون نفر عنوان می‌کند، به این معنا که احتمالاً ۱۲ تا ۱۳ میلیون نفر (۶۰ درصد جمعیت ایران) در دوران جنگ جهانی اول نیست و نابود شدند. حتی با فرض ۲ درصد نرخ رشد سالیانه برای جمعیت در سال‌های ۱۹۱۰ تا ۱۹۱۹، که مسلماً بر طبق شواهد تجربی نرخ موجهی نیست (چراکه نرخ رشد جمعیت در آن مقطع ۴/۵ درصد بوده است)، جمعیت ایران در سال ۱۹۱۹ حداقل باید ۲۰ میلیون نفر می‌بود؛ یعنی دو برابر آمار گزارش‌شده از سوی کالدول و باریب. بنابراین کاملاً واضح است که بین ۱۰ تا ۱۳ میلیون نفر ایرانی به علت گرسنگی و بیماری جان باختند. کاهش جمعیت تهران روشنگرترین و مهم‌ترین شاخص قربانیان قحطی است. با فرض اینکه بر اساس مصرف نان، جمعیت تهران در سال ۱۹۱۰ تقریباً ۴۰۰ هزار نفر بوده، بنابراین تعجبی ندارد که جمعیت آن در سال ۱۹۱۷ به ۵۰۰ هزار نفر رسیده باشد. در انتخابات مجلس چهارم در تهران، که در اکتبر ۱۹۱۷ برگزار شد، ۷۵ هزار نفر رأی دادند. با توجه به اینکه فقط مردان بالای ۲۱ سال حق رأی داشتند و با فرض اینکه متوسط هر خانوار تهرانی شش نفر بوده باشد، جمعیت تهران و حومه به راحتی از مرز ۵۰۰ هزار نفر هم می‌گذرد. پس با احتساب اینکه جمعیت تهران حداقل ۵۰۰ هزار نفر باشد، طبق گزارش کالدول جمعیت تهران در سال ۱۹۲۰ به بیش از ۲۰۰ هزار نفر می‌رسد، که باز هم نشان از کاهش ۶۰ درصدی دارد. میلسو جمعیت تهران در سال ۱۹۲۵ را در حدود ۲۵۰ هزار نفر ذکر کرده است، در حالی که رابرت دلبوی امبیری، نایب کنسول آمریکا حتی به رقمی کمتر قائل است. او جمعیت تهران در سال ۱۹۲۴ را ۱۵۰ هزار نفر می‌داند.

یکی دیگر از شاخصه‌های تلفات قحطی، کمبود واقعی نیروی کار در مناطق روستایی و تأثیر آن بر صنعت فرش‌بافی ایران است. کالدول در گزارش اکتبر ۱۹۱۹ خود در این‌باره نوشته است: «ایران هیچ تولید صنعتی دیگری به جز فرش ندارد.» در نتیجه قحطی، نیروی کار چنان ناباب شده بود

اندیشه سیاسی مسلمانان

(۳۴۷)

فتح‌الله پیرشان

ضرورت اجتماع و حکومت از دیدگاه خوانساری

در اندیشه اسلامی انسان موجودی اجتماعی است و ضرورت اجتماع بر خاسته از فطرت و طبیعت انسان و تمایز ذاتی استعدادهایش با دیگر موجودات است. جمال‌الدین خوانساری نیز مانند اکثر اندیشوران اسلامی به این امر معتقد است و اختلاف استعداد‌های بشر را سبب تشکیل جامعه و تنظیم طبقات اجتماعی می‌داند. وی در کتاب «شرح غرالحکم» در بیان این اصل نوشته است: «در نظام امور مردم و انتظام احوال ایشان، به ناچار باید آنها در مراتب متفاوتی باشند؛ بعضی را قابلیت و اهلیت شتغال به کارهای عالی باشد و به آن مشغول توانند شد و برخی را قابلیت آن نباشد و اهلیت کارهایی را دارند که یک مرتبه، پست‌تر از آنها باشند.»^(۱) در واقع، خوانساری ضرورت تشکیل اجتماع انسانی را منوط به در کنار هم زندگی کردن انسان‌ها با استعدادها، مشاغل و مناصب مختلف می‌داند تا «امور معاش معطل» نماند. وی این مطالب را در شرح این بیان امام علی (علیه‌السلام)؛ «الناس بخیر ما تفاوتوا» آورده است. البته، همان طوری که علت و اساس اجتماع، تفاوت ذاتی استعداد و توانمندی انسان‌ها با یکدیگر است، از سوی دیگر، علت مبقیه آن، وحدت، الفت و همدلی بین مردم است؛ زیرا از منظر وی «نظام عالم به الفت مردم با یکدیگر است و سعی در خلاف آن در حقیقت سعی در اختلال اوضاع عالم است.»^(۲)

مدنی‌الطبع بودن انسان، وی را نیازمند همیاری و همکاری دیگران برای تأمین نیازهای فردی و مصالح معنوی کرده است. این نیاز طبیعی که شریعت نیز آن را تأیید می‌کند، ضرورت حکومت و وجود دولت را نتیجه می‌دهد تا اینکه در سایه تأمین امنیت، زندگی فردی و اجتماعی‌اش انتظام یافته و به سعادت دنیوی و کمال معنوی خود نائل شود.

از لوازم قطعی نفی حکومت در جوامع انسانی، وقوع هرج‌ومرج و اختلال نظام دین و دنیاست که به ظلم و نابودی اجتماع منجر می‌شود. در شریعت، «مامت» که شکل برتر حکومت در جامعه بشری می‌باشد، اساس پایداری و ماندگاری امت معرفی شده است: «للامامه نظام للامة؛ امامت و پیشوایی نظام امت است.»^(۳)

جمال‌الدین خوانساری ضرورت حکومت را از روایت فوق چنین نتیجه می‌گیرد: «تعیین هر امت و قومی، امام و پیشوایی از برای خود، باعث نظام احوال و انتظام امور ایشان می‌گردد؛ چه ظاهر است که هیچ جمعیتی بی فرمانفرمایی که همه مطیع و منقاد او باشند و از سبحن و صلاح او تجاوزه ننماید، خواه عادل، خواه جائز، منتظم نتواند شد و گر نه هر یک بر وفق هوی و هوس خود سسلوک نمایند و در اندک فرصتی هرج‌ومرج شود و همه پراکنده و متفرق شوند.»^(۴)

خوانساری پیامدهای دیگری نیز برای فرمانروا و حاکم شدن فضای هرج‌ومرج ذکر می‌کند و نتیجه می‌گیرد که وجود فرمانفرمای ظالم بهتر از نداشتن حاکم است. آنچه در عبارت فوق جلب توجه می‌کند این است که تأمین نظم داخلی و امنیت خارجی از عوامل اصلی نیاز بشر به تشکیل حکومت و نهاد ناظر بر امور مردم معرفی شده است. همچنین بقای حکومت‌های جائز در شرایط اضطراری ضرورت ثانوی است که از ضرورت اول نشئت می‌گیرد و ترجیح ظلم و جور حاکمان جائز بر آشوب و هرج‌ومرج همگانی در منابع روایی ما از این اصل عقلائی سرچشمه گرفته؛ زیرا عقل جمعی ظلم اندک را بر ظلم کثیر ترجیح می‌دهد و شرع نیز آن را تأیید می‌کند: «وال ظلوم غشوم خیر من فتنه تدموم؛ والی ستمگر بسیار ظلم‌کننده بهتر است از فتنه‌ای که دائمی باشد.»^(۵) در شماره بعد مفهوم سیاست و عدالت از منظر خوانساری بررسی خواهد شد.

✽ منابع در دفتر نشریه موجود است

تاریخچه و مبانی فکری شکل‌گیری جریان فمینیسم در دوران مشروطه و چگونگی عملکرد آن در دوره‌های مختلف مشروطه بررسی شد. از این شماره با روند فعالیت فمینیست‌ها در دوره پهلوی‌ها آشنا خواهیم شد.

از حمایت پنهان تا فمینیسم دولتی

جریان فمینیسم در اوایل سلطنت رضاخان تا پیش از تأسیس کانون بانوان به همان شیوه دوران مشروطه، البته با حمایت‌های پنهانی حکومت رضاخان فعالیت می‌کرد. در واقع، رضاخان در اوایل سلطنت خود معتقد بود، هنوز زمان ایجاد اصلاحات در زمینه‌های مختلف اجتماعی، به ویژه در زمینه مسائل زنان فرا نرسیده است؛ به همین دلیل از جریان فمینیسم حمایت علنی نمی‌کرد؛ ولی به صورت پنهانی ضمن تشویق فعالان آن جریان، از آنها می‌خواست که فعالیت‌های خود را با احتیاط پیگیری کنند.^(۱)

پری شیخ‌الاسلامی در کتاب خود اذعان کرده است: «کودتای ۱۲۹۹(۱۹۲۰ م) زنان ایران را به جنب‌وجوش فراوان واداشت. با اینکه اعلی‌حضرت رضا شاه فقید تا چهار سال پس از رسیدن به سلطنت سعی می‌کرد نیت خود را در آزادی بانوان مخفی نگه دارند، در عین حال در خفا زانی را که طالب آزادی و مبارزه با اوضاع و احوال و قوانین و عرف و عادات به خصوص مقررات مذهبی بودند، برای تلاش در راه آزادی و پیشرفت تشویق می‌کردند.»^(۲)

اما پس از تشکیل کانون بانوان به دستور رضاخان، جمعیت‌های فمینیستی فعال منحل شدند و زیر چتر حمایتی و نظارتی دولت رضاخان در قالب کانون بانوان به‌ فعالیت پرداختند. به بیان دیگر، در این دوره با شکل‌گیری فمینیسم دولتی روبه‌رو هستیم.

توجه رضاخان به مسئله زنان با توجه به سیاست‌های تجددگرایانه

وی، ابزاری در راستای مدرنیزه کردن ایران، به ویژه در عرصه فرهنگی و در چارچوب سلطنت دیکتاتوری بود. به عبارت دیگر، در این دوره، جریان فمینیسم به واسطه اقدامات شبه‌مدرنیستی رضاخان، با وجود پیشرفت نکردن در عرصه آزادی‌های سیاسی، مانند حق رأی و آزادی بیان، در دیگر عرصه‌ها، یعنی حوزه اقتصادی

جریان‌شناسی فکری – فرهنگی ایران معاصر – ۲۲

سیر تحول جریان فمینیستی در دوره پهلوی اول

■ ■ ■ علی‌اصغر نصیری – عبدالله شمسى ■ ■ ■

ناموزون و کاریکاتوری داشته است. به عبارت دیگر، جریان فمینیسم در دوره پهلوی اول به دلایل مختلفی، از جمله همسویی اهداف تجددگرایانه رضاخان با برخی اهداف آن جریان، نزدیکی به قدرت در جهت تحقق آن اهداف در میان زنان و به وجود آمدن محدودیت‌هایی برای آن جریان به دلیل ماهیت تمامیت‌خواه و دیکتاتوری

دوره پهلوی اول بود.

رضاخان، مجبور به از دست دادن استقلال در عملکرد خود شد و بسیاری فرصت‌های آموزشی به سبک غربی برای زنان، اعمال تغییرات حقوقی در موضوع ازدواج و طلاق و نیز اجرای قانون کشف حجاب اجباری، از جمله اقدامات فرهنگی جریان فمینیسم دولتی در ایران دوره پهلوی اول به شمار می‌آید. ورود زنان به کارخانه‌ها و ادارات دولتی نیز از جمله اقدامات اقتصادی جریان فمینیسم در دوران رضاخان است.

می‌توان گفت، جریان فمینیسم در این دوره با چشم‌پوشی اجباری از برخی خواسته‌های آزادی‌خواهانه

و برابری‌طلبانه خود، به ویژه در عرصه سیاسی و دلخوش کردن به اقدامات گزینشی رضاخان در حوزه فرهنگی و اقتصادی، رشدی

حزب سوسیالیست ایران آن را ایجاد کرد و بر آموزش زنان تأکید دارد.^(۳) ۲- گرایش لیبرالیستی؛ کانون بانوان مهم‌ترین جمعیت فمینیستی برجسته و فعال در دوره پهلوی اول است که گرایش لیبرالیستی و غرب‌گرایانه دارد.^(۴) مجمع انقلابی نسوان نیز یکی دیگر از جمعیت‌های فمینیستی با گرایش لیبرالی در این دوره است. این جمعیت به‌منزله انجمنی افراطی و رادیکال نیز معرفی شده است.^(۵)

گروه‌ها و طیف‌های وابسته

در ابتدای دوره پهلوی اول، انجمن‌های فمینیستی متعددی به طور مستقل در حوزه مسائل زنان فعالیت داشتند. این انجمن‌ها رفته‌رفته پس از آشکار شدن خوی استبدادی رضاخان در راستای سیاست‌های فرهنگی تجددگرایانه رژیم وی، یکی پس از دیگری برچیده شدند. انجمن نسوان وطن‌خواه آخرین انجمن مستقل فمینیستی در این دوره به شمار می‌آید که در سال ۱۳۱۱ منحل شد.^(۶) پس از مدتی در سال ۱۳۱۴ به دستور رضاخان و با همکاری برخی زنان فمینیست فعال در حقوق زنان، از جمله صدیقه دولت‌آبادی انجمنی جدید با عنوان کانون بانوان ایران تأسیس شد.

اگرچه کانون بانوان به دلیل وابسته بودن به سیاست‌های رژیم پهلوی نمی‌توانست به طور مستقل عمل کرده و تمام خواسته‌های برابری‌خواهانه و آزادی‌طلبانه جریان فمینیسم را برآورده کند، با وجود این، ظرفیتی را فراهم می‌کرد تا این جریان بتواند به بخشی از اهداف خود، به ویژه در حوزه فرهنگی جامه عمل ببوشاند. بنابراین، دولتی شدن جریان فمینیسم در دوره پهلوی اول در واقع، چتر امنیتی را برای ادامه فعالیت‌های آن جریان در ایران فراهم کرد. در این مطلب و شماره آینده، با برخی از مهم‌ترین انجمن‌های فمینیستی دوران پهلوی اول آشنا خواهیم شد.

۱- مجمع انقلابی نسوان

مجمع انقلابی نسوان، یکی از

دوره پهلوی اول بود.
گرایش‌های فمینیستی
جریان فمینیسم در دوره پهلوی اول به طور کلی دو گرایش لیبرالیستی و سوسیالیستی دارد.

۱- گرایش سوسیالیستی و مارکسیستی؛ جمعیت نسوان وطن‌خواه از جمله انجمن‌های فمینیستی برجسته و فعال در دوره رضاخان است که گرایش چپ و سوسیالیستی دارد.^(۱) برخی، این جمعیت را انجمنی رادیکال معرفی کرده‌اند.^(۲) انجمن بیداری زنان نیز یکی دیگر از جمعیت‌های فمینیستی با گرایش مارکسیستی در دوره پهلوی اول است.^(۳) انجمن زنان سوسیالیستی در این دوره است که

مؤلفه‌های جنگ نرم را در خود ندارد، اما در صورتی که از فتنه به معنای جدید و موسع آن استفاده نشود، با مفهوم جنگ نرم ارتباط بیشتری برقرار می‌کند. در این معنا، فتنه ترسیم‌کننده بخشی از فضای جنگ نرم است که از سوی بازیگران جنگ نرم برای جامعه هدف ایجاد می‌شود.

در حالی که مفهوم جنگ نرم در برگیرنده مؤلفه‌های مختلفی است که مهم‌ترین آنها عبارتند از: مداخله، نفوذ، حمایت و هدایت بازیگر خارجی؛ تلاش برای ایجاد شکاف بین داشته‌ها و خواسته‌ها به‌گونه‌ای که به نارضایتی اجتماعی منجر شود؛ تأکید بر آمج نرم و طراحی توطنه‌آمیز و تلاش برای دستکاری عمدی گروه‌های اجتماعی، آذهان جمعی و افکار عمومی؛ استفاده از ابزارها و شیوه‌های نرم و محدود نبودن به عملیات روانی، جنگ روانی و تبلیغات از یک سو و بهره‌گیری از عملیات فریب، عملیات ادراکی، دیپلماسی عمومی، اقدامات و عملیات اطلاعاتی و حتی اقدامات عملی یا به کارگیری قدرت سخت(مانور نظامی)، نیمه‌سخت(تحریم و محاصره اقتصادی) با هدف تأثیر‌گذاری روانی بر مخاطبان چندانگانه از سوی دیگر و در نهایت تلاش برای بهره‌گیری از همه موارد ذکر شده به منظور بسیج نارضایتی‌های اجتماعی تولید شده به منظور انجام تغییرات سیاسی در کشور هدف.

انسان را افزایش می‌دهد؛ چیزی که در گذشته به این شکل وجود نداشت. به‌ عنوان مثال، در فتنه‌های دوران امام علی(ع) کمتر اثری از دخالت قدرت‌های بیگانه همچون ایران روم و امثال آن مشاهده می‌شد و اثر‌گذاری‌ها بیشتر بُعد داخلی داشت؛ اما در دوران جدید، به دلیل ضربه‌هایی که نظام سلطه از حکومت اسلامی و نظام مردم‌سالار دینی در کشور ایران دیده و طعم حقارت‌هایی که از این نظام نوپا چشیده است، مداخله، نفوذ، حمایت و هدایت بازیگر از اولویت‌های برنامه‌ای آنان است.

آنان هیچ ابایی از اعلام رسمی این

فضا را غبارآلود کنند.» با استنباط از بیان رهبر معظم انقلاب، فتنه یک تاکتیک و روش جنگ نرم است نه همه جنگ نرم.

اما برخی با تفاوت قائل شدن میان فتنه مدرن و فتنه قدیم، فتنه مدرن را مترادف با جنگ نرم دانسته‌اند. نویسنده کتاب موج فتنه از جنگ جمل تا جنگ نرم(۱۳۸۸) نوشته است: «در گذشته، فتنه‌ها را عموماً بعد از فراهم شدن ناخواسته بسترها و زمینه‌ها، عده‌ای از افراد با نفوذ، رهبری می‌کردند، اما امروزه وضعیت دگرگون شده است. از نظر مؤلف این‌ کتاب فتنه جدید دارای

برنامه استراتژیک است و افزون بر این برای اجرایی کردن استراتژی‌های خود نیازمند تاکتیک‌ها و روش‌های کنش متناسب با هر موقعیت

خاصند. همچنین معتقد است که «در فتنه‌های مدرن، حمایت‌های خارجی از فتنه‌گران قدرت مانور

تحلیلی بر نسل نوین جنگ نرم علیه انقلاب اسلامی – قسمت دهم

رمز‌گشایی تمایز مفهومی جنگ نرم – ۵

تشخیص حق از باطل را بر مردم مشتبته می‌سازند تا با حق جلوه دادن باطل، مردم را اغفال کرده و

به دنبال خود بکشانند، نتیجه این حيله‌گری، اقبال بی‌بصیرت‌ها به بازیگران فتنه یا بی‌عملی و بی‌طرفی دانایان است.

فتنه در نگاه ژرف‌نگر رهبر معظم انقلاب یعنی «حادثه غبارآلودی که انسان نتواند بفهمد چه کسی دشمن است و چه کسی با غرض وارد میدان شده و از کجا تحریک می‌شود. فتنه‌ها را باید با روشنگری خاموش کرد. هر جا روشنگری باشد، فتنه‌انگیز دستش کوتاه می‌شود. هر جا حرف بی‌هدف، کار بی‌هدف، تیراندازی بی‌هدف، تهمت زدن بی‌هدف وجود داشته باشد، فتنه‌انگیز خوشحال می‌گردد.» (ام‌ خامنه‌ای، ۱۳۸۸/۵/۸)

فتنه فضای غبارآلود است. به عبارتی، فضای غبارآلود، همان فتنه است. «فتنه معنایش این است که یک عده‌ای بیابند با ظاهر دوست و باطن دشمن وارد میدان شوند،

فرهنگی، فروپاشی اجتماعی، تغییر محاسبات و… تأکید دارد، از عملیات پنهان فاصله می‌گیرد. (گروه مطالعات

در مبحث تداخلات مفهومی دو واژه دیگر در ادبیات جنگ نرم مطرح است که گاهی اوقات با جنگ نرم یکی پنداشته می‌شود؛ این دو واژه عملیات پنهان و فتنه است. بررسی‌ها حاکی از این است که این دو دانشواژه نیز معنای این همانی با مفهوم جنگ نرم ندارند، ولی دارای اشتراکات و افتراقاتی با آن هستند.

جنگ نرم – عملیات پنهان

عملیات پنهان، پیشینه تاریخی نسبتاً کهنی دارد. در دوران جنگ سرد الگوی مسلط بود. اقدام پنهان به فعالیت‌های کشورها برای نفوذ در کشورهای دیگر می‌شود. اقدام پنهان به دولت محدود نمی‌شود، بنابراین می‌تواند به عنوان تلاشی از یک دولت یا گروهی برای نفوذ در امور دولت یا سرزمین دیگری توصیف شود، بدون اینکه به طور رسمی حضور خود را آشکار نماید. (گادسون، ۱۳۸۴: ۲۳۷)

با توجه به اینکه جنگ نرم نیز به نوعی اقدامات پنهان و توطنه‌آمیز دست‌گاه‌های امنیتی حریف علیه جامعه خودی و براندازی یک سیستم است؛ لذا با اقدام و عملیات پنهان تقارب پیدا می‌کند؛ اما از آن جا که جنگ نرم بر تولید و بسیج نارضایتی‌های اجتماعی، مشروعیت‌زدایی از سیستم، به کارگیری دیپلماسی عمومی، عملیات روانی، جنگ رسانه‌ای، استحاله

تاریخ سیاسی دفاع مقدس – ۱۱ بدترین همسایه ایران

دولت عراق از تحولات داخلی ایران تا آنجا استقبال می‌کرد که به تضعیف اقتدار حکومت ایران، کنار رفتن شاه یا حداکثر سقوط شاه و روی کار آمدن پسرش با یک دولت ضعیف منجر شود. خواسته‌ای که صدام حسین بعدها آن را این‌گونه به زبان آورد: «هشت‌ماه پیش از روی کار آمدن حکومت اسلامی، من گمان می‌کردم پسر شاه، شاه خواهد شد، شاه کنار خواهد رفت نخست‌وزیر توسط مجلسی قدرتمند روی کار خواهد آمد و خودنها نقش خود را به گونه‌ای ایفا خواهند کرد که عراق را دچار درسر نکنند.»

اما در کنار این وجه همراهی و همیاری، وجه دوم و نیمه پنهان مناسبات ایران و عراق در طول سال‌های ۱۹۷۵ تا ۱۹۷۹ نوعی ترس همراه با رقابت و سابقه نظامی و تسلیحاتی بود. این دو کشور اگرچه مناسبات جدیدی را پس از قرارداد ۱۹۷۵ بنا نهداند، اما هیچ‌گاه دست از جدال بر سر ماهیت فارسی یا عربی بودن خلیج فارس برنداشتند. مقامات و مطبوعات عراقی همواره تلاش داشتند با «خلیج عرب» خواندن خلیج فارس، این اصطلاح سیاسی و جعلی را جایگزین اصطلاح تاریخی «خلیج فارس» کنند. دولت بعث عراق در اجرای «پان عربیسم» به مثابه پرجمعیت‌ترین کشور عربی ساحل خلیج فارس به دنبال احراز مقام رهبری در منطقه بود و آن‌گونه که برزیسکی مشاور امنیت ملی دولت کارتر بعدها بیان داشت: «در آرزوی تأمین امنیت خلیج عربی» بود. این آرزوی قلبی دولت بعث عراق با نقش ژاندارمی شاه از خلیج فارس و خواست آمریکا در منطقه در دهه ۱۹۷۰ تراض داشت. به همین دلیل بغداد تلاش می‌کرد حساسیت ایران و آمریکا را نسبت به اهداف خود تحریک کند؛ اما در نهان، شرایط و امکانات لازم برای ایفای نقش رهبری در منطقه را تدارک می‌دید و به ویژه در بخش نظامی گام‌های بزرگی برداشت. این کشور که در سال ۱۹۷۲ برای آموزش، تربیت و تجهیز ارتش خود قرارداد ۱۵ ساله با شوروی (سابق) منعقد کرده بود، پس از کوتاهی مسکو از حمایت همه‌جانبه از دولت عراق در مقابل شاه و آمریکا در قضیه قرارداد ۱۹۷۵، به تدریج از دایره دوستی شوروی سابق فاصله گرفت و با نزدیکی به فرانسه و غرب نوعی توازن در مناسبات خارجی خود برقرار کرد. به علاوه در ساختار و تجهیزات نظامی خود نیز تنوع چشم‌گیری را به وجود آورد و از وابستگی صرف آن به سلاح‌های بلوک شرق ممانعت کرد. در سال‌های ۱۹۷۵ تا ۱۹۷۹ شمار نیروهای نظامی عراق از ۱۸۸ هزار نفر به حدود ۲۵۰ هزار نفر رسید و این کشور بیش از ۱۵ میلیارد دلار اسلحه از شوروی، فرانسه و کشورهای دیگر خریداری کرد. این اصرار دولت عراق به تقویت نظامی خود به حدی شاه را عصبانی می‌کرد که در سال ۱۹۷۸ در مصاحبه‌ای با اوربانو فالانچاچی، عراق را «بدترین همسایه» ایران خواند و گفت که نمی‌داند عراق این همه سلاح را می‌خواهد چن کند؟

ایران در آینه تاریخ

فراماسونری و ایران

سازمان فراماسونری از طریق هند به ایران راه یافت و دستگاه عظیم فراماسونری انگلیس شبکه گسترده‌ای در ایران پیدا کرد. ایران گذشته از اینکه بازار خوبی برای تجارت انگلیس بود، کلید دروازه هند نیز به شمار می‌رفت و نفوذ انگلیس از طریق همان شبکه در این منطقه استحکام یافت. دوران قاجار انگلیس‌ها را مسلط ساخت و دوران پهلوی بر آن تسلط افزود. بیشتر رجال سیاسی و دولتمردان ایران در دو قرن گذشته پیوسته با این شبکه مربوط بوده و گاهی مسیر نهضت‌های مردمی را هم برحسب خواست خود تغییر داده‌اند. برای نمونه در جریان مشروطیت آزادیخواهان را برای رسیدن به هدف، به بست نشستن در سفارت انگلیس تشویق کردند.

فراماسونی همیشه کوشیده است اقلیت‌های مذهبی را تحریک و مسئله ایجاد کند. حکومت‌های استعماری انگلیس سعی داشتند عوامل خود را به صورت مجربان صدیقی در پست‌های حساس قرار بدهند و گاهی هم در چندین ده سال در چهره مردان ملی ذخیره کنند. سیاست فراماسونری هیچ‌گاه درباره ایران نقش نیکخواهانه و اصلاح‌طلبانه نداشته است؛ بلکه فریب و تزویر، اساس کار بوده تا ملت را در عقب‌ماندگی و بی‌خبری نگه‌دارد.

«میرزاملکم‌خان، ناظم‌الدوله ارمنی» را اولین مؤسس لژ فراماسونی در ایران دانسته‌اند. او فرزند «میرزایعقوب» مترجم سفارت روس بوده و درباره وی نوشته‌اند که سراسر زندگی برای انگلستان جاسوسی کرده است. ملکم در ده سالگی به فرانسه رفت و ضمن تحصیل عضو فراماسون شد و در سال ۱۲۶۸ ه. ش، به ایران برگشت و فراموشخانه را تشکیل داد. درباره ملکم دو نظر متضاد وجود دارد؛ برخی او را منتقل، شارلاتان، بی‌ایمان و کلاه‌بردار و برخی او را صدیق، مبارز و آزادیخواه می‌نامند. میرزاملکم روزنامه «قانون» را منتشر کرد.

جامع آدمیت دنباله فراموشخانه میرزاملکم‌خان به شمار می‌رود که در حدود زمان به توط بستن مجلس تأسیس شد و از اعضای آن «فروغی»، «سیدضرائه تقوی» و «مجتب السلطنه» را نام برده‌اند. یکی از همکاران ملکم، «میرزاعباس‌قلی‌خان» بود که در روزنامه «قانون» به او کمک می‌کرد و جامع آدمیت را بنا نهاد. بنیان فلسفه سیاسی جامع آدمیت را بر مشروطیت و محدودیت نیروی شاه و انفعال قوای سلطنت نوشته‌اند. جاذبه آدمیت در آن تاریخ به آن حد بوده که محمدعلی‌شاه هم به عضویت آن درآمد و به جای پنج تومان حق عضویت هزار اشرفی به صندوق جمعیت کمک کرد. با این ترکیب اعضا نوشته‌اند معلوم نیست جمعیت آدمیت در خدمت مشروطه! بوده است یا استبداد.

یکی از اسناد انتشار یافته بسر این موضوع دلالت دارد که «عباس‌قلی‌خان» مؤسس آدمیت با کمک جمعی دیگر نقش درجه اولی را در برپایی نفاق و اختلاف بازی کرده و با نشر اعلانات، اتهاماتی را متوجه افراد می‌کرده‌اند. تحقیقات حکایت از آن دارد که وزیر مختار انگلیس در سال ۱۹۰۱ م، نامه‌ای به انگلستان نوشته و از یک شبکه فراماسونی در ایران نام برده که شاید مقدم بر لژ ملکم بوده است و

یکی از شبهاتی که اعضای گروهک غیرقانونی نهضت آزادی در سال‌های اخیر تلاش کردند تا در ذهن جوانان نسل سوم انقلاب جا بیندازند این مسئله بود که مبارز و مجاهد شهید دکتر مصطفی چمران، از اعضای فعال نهضت آزادی بود و در حالی به شهادت رسید که همچنان به آرمان‌های آن متعهد بود.
***

نهضت آزادی از جمله گروه‌های سیاسی بود که در فضای به نسبت باز سیاسی در آغاز دهه ۴۰ فعالیت مستقل سیاسی خود را آغاز و اعلام موجودیت کرد. اعضای فعال نهضت پیش از آن در ذیل جبهه ملی ایران فعالیت می‌کردند و در ماجرای نهضت نفت نیز در دهه‌های ۲۰ و ۳۰ فعال بودند. حضور مهندس بازرگان و دکتر یدالله سجایی در رأس این تشکل سبب شد تا نهضت آزادی بتواند در دوران فترت گروه‌های سیاسی –اسلامی فعال، از میان دانشجویان مذهبی دانشگاه‌ها و آنها که بازرگان و سجایی را می‌شناختند، عضوگیری کند که از جمله آنهاپی می‌توان به شهید بزرگوار مصطفی چمران اشاره کرد. آشنایی با مهندس مصطفی چمران به پیش از اعلام موجودیت رسمی نهضت و در دهه ۳۰ برمی‌گردد، آن‌گاه که چمران در قامت دانشجویی جوان در سال ۱۳۳۲ به دانشکده فنی دانشگاه تهران قدم گذاشت. بازرگان در آن سال‌ها در دانشکده فنی کرسی تدریس داشت و طبیعتاً چمران نیز مدتی در محضر استاد مطالبی در زمینه «ترمودینامیک» آموخت. چمران که با شرکت در درس تفسیر قرآن مرحوم آیت‌الله طالقانی، آشنایی با مسائل مذهبی و سیاسی را از ۱۵ سالگی در مسجد هدایت، آغاز کرده بود، از اولین اعضای انجمن اسلامی دانشجویان دانشگاه تهران بود که به تدریج با مهندس بازرگان ارتباط برقرار کرد.

اما این ارتباط دوام چندانی نیافت و مصطفای جوان خیلی زود عزم سفر کرد (سال ۱۳۳۷) و را رتبه شاگرد اول با استفاده از بورس تحصیلی شاگردان ممتاز به آمریکا اعزام شد تا پس از تحقیقات علمی در جمع معروف‌ترین دانشمندان جهان در دانشگاه کالیفرنیا و معتبرترین دانشگاه آمریکا – برکلی – با ممتازترین درجه علمی در رشته دکترای الکترونیک و فیزیک پلاسما فارغ‌التحصیل شود. با اعلام موجودیت نهضت آزادی در سال ۱۳۴۰، چمران در ایران نبود که بتواند به عضویت آن درآید و سسند و مدرکی نیز مبنی بر عضویت رسمی وی در نهضت آزادی در این ایام وجود ندارد و همین جدایی و فاصله چند ساله بود که زمینه واگرایی چمران از نهضت آزادی و شکل‌گیری «چمرانی جدید» با هویتی متفاوت از تعلقات پیشین را در وی فراهم آورد. در اواخر سال ۱۳۴۹ و آغاز دهه ۵۰ مصطفی چمران تمام مقامات و افتخارات و فرصت‌های عالی شغلی و زندگی مرفه در آمریکا را رها کرد و بنا

چمران و نهضت آزادی

به دعوت امام موسی صدر و به منظور ایجاد پایگاه مبارزاتی جدید (گروه امل)، راهی لبنان شد. (وی پیش از این نیز دو – سه سالی در مصر دوره آموزش‌های نظامی و مبارزات چریکی و پارتیزانی دیده بود) وی تا پیروزی انقلاب اسلامی و ماجرای روده شدن امام موسی صدر هرگز به ایران بازنگشت و نزدیک به ۲۰ سال از ایران و نهضت آزادی دور شده بود.

پس از پیروزی انقلاب اسلامی بود که چمران به شوق دیدار حضرت اسام(ره) (نه به قصد تجدید دیدار با مهندس بازرگان و اعضای نهضت آزادی!) به طور موقت به ایران آمد، ولی پس از دیدار با حضرت امام چنان شیفته ایشان شد که همه تشکیلات و برنامه‌هایش در لبنان را رها کرد و برای همیشه در ایران اسلامی ماندگار شد. «غاده چمران» (همسر شهید) در این‌باره می‌گوید: «وقتی که مصطفی به ایران رفت نامه فرستاد که امام از من خواسته

بمانم و من هم می‌مانم!» این عبارات به وضوح نشان می‌دهد که شاید تنها عاملی که سبب ماندن شهید چمران در ایران شده بود، درخواست امام از وی بود، نه مناسبات حزبی و رفاقت‌های سازمانی! بازگشت چهره شهیری چون دکتر مصطفی چمران که حال در دوران میانسالی، هم از تجربه بالای مبارزاتی برخوردار بود و هم از نظر علمی در عالی‌ترین سطوح قرار داشت، کافی بود که سران دولت موقت را تحریک کند تا وی را برای همکاری دعوت کنند. آشنایی چمران و مهندس بازرگان و دوستی چندین ساله چمران و دکتر یزدی در آمریکا نیز زمینه را هموار ساخت تا چمران با سمت معاونت نخست‌وزیر در امور انقلاب به ظاهر به اعضای نهضت آزادی نزدیک شود.

نکته اساسی در این میان آن است که مسأ در این ایام کمترین همگرایی سیاسی بین چمران و جریان نهضت آزادی را نمی‌بینیم و برعکس چمران بیشترین ارتباط و همراهی را با حضرت امام(ره) و یاران و همراه ایشان دارند از جمله حضرت آیت‌الله‌العظمی خامنه‌ای .

در این‌اسام حوادث متعددی اتفاق افتاد کهـ به خوبی

مرزبندی‌های چمران از نهضت آزادی و نزدیکی وی با جریان خط

سیدهادی خسروشاهی

امام را آشکار می‌سازد و راه را برای مصادره فرصت‌طلبانه اقدامات افتخارآمیز چمران به نفع نهضت آزادی می‌بندد:

۱- یکی از اختلافات عمده چمران و نهضت آزادی، پافشاری چمران در برخورد قاطع با عوامل ضدانقلاب در کردستان بود؛ مسئله‌ای که با سیاست دولت موقت همخوانی نداشت. لازم به ذکر است که در پی کوتاهی مقامات دولت موقت و طولانی شدن مذاکرات آنها با تجزیه‌طلبان مسلح کرد، مناطق آزاد شده کردستان دوباره جولانگاه نیروهای ضدانقلاب شد. دکتر چمران بیش از همه از عملکرد دولت موقت ناراحت بود. البته این ناراحتی، پایان رابطه او با اعضای دولت موقت نبود، اما هرگز سبب نشد که بر سر عقایدش با کسی معامله کند، یا اختلافات خود را با دولت موقت ببوشاند. اینجسا بود که تفاوت‌های او با کادر رهبری نهضت آزادی بیش از پیش آشکار شد و درست در همان زمان روزنامه‌ها عکسی از شهید چمران به تصویر کشیدند که در عینکش تانک بود و شلیک می‌کرد! (برای درک کامل این موضوع به دست‌نوشته‌های شهید چمران و نیز نامه‌ای که پس از ختم غائله پاره به امام(ره) نوشتند، مراجعه کنید).
۲- یکی دیگر از اختلافات اساسی شهید چمران با نهضت آزادی به ماجرای انحلال مجلس خبرگان مربوط می‌شود. پس از آنکه در دولت موقت طرحی مبنی بر انحلال مجلس خبرگان به تصویب رسید و قرار شد که آن را نزد امام ببرند، شهید چمران از جمله افرادی بود که از امضای آن خودداری کرد!

۳- نکته قابل تأمل دیگر نوع همکاری متفاوت نهضت آزادی و چمران با جریان انقلاب و حضرت امام(ره) بود. در حالی که اعضای نهضت مواضعی مخالف جریان خط امام اتخاذ می‌کردند و به تدریج از همکاری با انقلابیون کناره‌گیری کردند، چمران هر روز بیشتر از گذشته به حضرت امام(ره) نزدیک‌تر شده اطمینان ایشان را جلب نمود، به نحوی که در تاریخ ۲۰ اردیبهشت ۱۳۵۹، هنگام تشکیل شورای عالی دفاع، به نمایندگی حضرت امام (ره) در این شورا منصوب شد.

این همه به خوبی حکایت از آن دارد که در تحلیلی منصفانه دکتر مصطفی چمران را بیش از آنکه بتوانیم به دلیل ارادت و قربت ۲۵ سال قبلس به مهندس بازرگان عضوی از نهضت آزادی معرفی کنیم، باید به دلیل همسویی با خط امام و قربات و دلدادگی به انقلاب اسلامی و حضرت امام(ره) عضوی از اعضای جریان خط امام بدانیم که سرانجام نیز در خط مقدم جبهه‌ای به شهادت رسید که کمتر کسی از سران و هواداران نهضت آزادی پای‌شان به آنجا باز شده بودا به واقع، چمران در میان رزمندگانی جانفشانی کرد و به شهادت رسید که جز نام و عشق حضرت امام خمینی(ره) را در ذهن و قلب خود نمی‌پروراندند.

جهان در آینه تاریخ

جعل و دغل در اسناد انگلیس و آمریکا –۲ دکتر عبدالله شهبازی

در بخش اول این مقاله، توضیحات دکتر عبدالله شـهبازی درباره جعلی بودن ادعاهای انگلیسی‌ها در زمینه موضوع – درخواست تحت‌الحمایگی میرزا تقی‌خان امیرکبیر از دولت بریتانیا و یادداشت‌های روزانه آیرونساید منتشر شده، در ادامه به نمونه‌ای از جعل تاریخی درباره کودتای ۲۸ مرداد اشاره شده است.

اسناد کودتای ۲۸ مرداد و جنجال تاریخچه دکتر ویلبر
تاریخ نگاری معاصر در زمینه شناسخت دو کودتایی که سرنوشت تاریخی ایران را در سده بیستم میلادی رقم زد، با دشواری‌هایی روبه‌رو است که از دست نیافتن به اسناد سرویس‌های اطلاعاتی مرتبط با این دو حادثه ناشی می‌شود. با وجود گذشت قریب به یک قرن از کودتای ۳ اسفند ۱۲۹۹، سرویس اطلاعاتی بریتانیا که نقش اصلی را در این حادثه داشت، تاکنون هیچ سندی در این زمینه منتشر نکرده و همین رویه را در قبال کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ در پیش گرفته است؛ اما خاطرات «کرمیت روزولت» و «کریستوفر وودهاوس»، دو مقام مسئول آمریکایی و انگلیسی در کودتای ۲۸ مرداد، به ترتیب در سال‌های ۱۹۷۹ و ۱۹۸۲ منتشر شد. این دو کتاب در ایران بازتاب گسترده‌ای داشت و این تصور را به وجود آورد که گویا سرویس‌های اطلاعاتی ایالات متحده و بریتانیا با این دو کتاب اسرار عملیات پنهان خود را در کودتای ۲۸ مرداد آشکار کرده‌اند؛ اما دو کتاب فوق صرفاً خاطرات شخصی دو مأمور اطلاعاتی بازنشسته بودند، نه اسناد رسمی و به دلایل عدیده بخش مهمی از آن روایت تحریف شده و گمراه‌کننده از واقعیت بود.

فشار پژوهشگران برای انتشار اسناد مهم‌ترین عملیات پنهان سیا در دوران جنگ سرد، از جمله کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲، اندکی پس از انحلال اتحاد شوروی (دسامبر ۱۹۹۱) و پایان دوران جنگ سرد آغاز شد. در فضای آن زمان، دو رئیس سیا (رابرت گیتس در ۱۹۹۲ و جیمز وولزی در ۱۹۹۳) وعده دادند که این اسناد را منتشر خواهند کرد. چهار سال بعد، در مه ۱۹۹۷، مقامات سیا اعلام کردند، تقریباً تمامی اسناد مهم سیا درباره کودتای ۲۸ مرداد در اوایل دهه ۱۹۶۰ معدوم شده و چیزی برای انتشار وجود ندارد. اندکی بعد روشن شد که ماجرای از میان رفتن اسناد کودتای ۲۸ مرداد در ایران بهانه‌ای بیش نبوده و هنوز در آرشیوهای این سازمان اسنادی وجود دارد که مقامات سیا مایل نیستند آنها را منتشر کنند. در سال ۱۹۹۸ جرج تنت، رئیس سیا، مخالفت خود را با انتشار اسناد ایران اعلام کرد.

در چنین فضایی، ناگهان اعلام شد روزنامه‌نگاری سرشناس به نام «جیمز ریزن» به سند مهمی از سیا دست یافته که در آن به جمع‌بندی و تاریخچه عملیات کودتای ایران اشاره شده و دکتر دونالد ویلبر، یکی از مقامات سیا و از دست‌اندرکاران کودتای فوق آن را نوشته است. جیمز ریزن این بولتن را با تبلیغات فراوان در شماره‌های ۱۶ آوریل و ۱۸ ژوئن ۲۰۰۰ روزنامه نیویورک تایمز منتشر کرد و سپس در وبگاه نیویورک تایمز قرار گرفت. تأمل در سند فوق، نحوه انتشار و مندرجات آن دغلکاری عجیبی را با هدف به بیراهه بردن محققان، اختفای اسناد واقعی و استتار

هفته نامه سیاسی،فرهنگی و اجتماعی

دوشنبه ۳۱ خرداد ۱۳۹۵/ ۱۴ رمضان ۱۴۳۷/شماره۷۵۴

در گیر و دار انتخابات سال ۵۸

بررسی نهایی پیش‌نویس و تدوین قانون اساسی نظام جمهوری اسلامی در دستور کار شورای انقلاب اسلامی بود. در کش‌وقوس جریانات سیاسی، آشوب‌ها و بلواها در آذر ماه سال ۵۸ مجلس خبرگان به کار خود پایان داد و در نهایت در تاریخ ۵۸/۹/۱۱ به‌همه‌پرسی گذاشته شد و با ۹۸/۲ درصد آرای مثبت ملت به تصویب رسید و پیروزی بزرگی را نصیب مردم انقلابی ایران کرد. طبق موازین قانون اساسی مصوب با آرای ملت برگزاری دو انتخابات در دستور کار شورای انقلاب قرار گرفت؛ یکی انتخابات ریاست جمهوری برای تأسیس دستگاه قوه اجرائی امور کشور، دیگری مجلس شورای اسلامی برای تشکیل دستگاه قانون‌گذاری و تأسیس قوه مقننه نظام جمهوری ایران.
در این ایام امام خامنه‌ای(مدظله‌العالی) در این دو نهاد حاکمیتی به شدت فعال بودند. از یک سو از اعضای شورای انقلاب بودند که در هیئت دولت هم شرکت می‌کردند و از سوی دیگر یکی از مؤسسان حزب جمهوری اسلامی بودند که در مشارکت دادن مردم انقلابی مسلمان (که یک طرف اصلی قضیه بودند) نقش تعیین‌کننده‌ای داشتند. در مقابل، احزاب و گروه‌های سیاسی دیگر از قبیل کمونیست‌ها، التقاطی‌ها، ملی‌ها، لیبرال‌ها و سلطنت‌طلب‌ها بودند که در جست‌وجوی به دست گرفتن قدرت بودند. هر دو این انتخابات روزهای سخت و تلخی برای مؤسسان حزب جمهوری اسلامی داشت، امام خامنه‌ای خود از نزدیک شاهد و درگیر در این ماجراها بودند که در نهایت در تاریخ ۵۸/۱۱/۵ اولین انتخابات دوره ریاست جمهوری برگزار می‌شود و در بین نامزدها بنی‌صدر رئیس‌جمهور می‌شود.

چند هفته بعد، انتخابات اولین دوره مجلس شورای اسلامی در دستور کار قرار گرفت و حزب جمهوری اسلامی در یک برنامه‌ریزی هماهنگ دست به ائتلاف بزرگی زد. در این بین امام خامنه‌ای از طرف حزب جمهوری اسلامی و شهید مهدی شاه‌آبادی از طرف جامعه روحانیت وارد مذاکره شدند تا با گروه‌های همسو یک فهرست مشترک از نامزدها معرفی کنند و در همین زمینه در تاریخ ۵۸/۱۲/۲۱ تفاهم‌نامه‌ای بین امام خامنه‌ای و شهید شاه‌آبادی تنظیم شد و در عرصه رقابت انتخاباتی در برابر سایر گروه‌ها آرایش گرفت و انتخابات در تاریخ ۵۸/۱۲/۲۴ برگزار شد و پیروزی بزرگی را نصیب حزب جمهوری اسلامی کرد و امام خامنه‌ای در دوره اول انتخابات با یک میلیون و چهارصد هزار رأی در مقام نماینده مردم تهران به مجلس راه یافت. امام خامنه‌ای در فهرست رأی‌آورنده تهران نفر پنجم شده بود. با این تدبیر و برنامه‌ریزی نامزد ائتلاف بزرگ اکثریت کرسی نمایندگان مجلس را در اختیار داشتند و مجلس دوره اول در برابر مخالفان نظام جمهوری اسلامی و جریانات ملی‌گراها، لیبرال‌ها، گروهک‌های کمونیستی و التقاطی و منفاق یک قطب قوی شد.

ترجمه‌های متعدد از آن به فارسی انتشار یافته، جزوهای است که دین ل. داج، کارمند تاریخی اداره کل خاور نزدیک سیا، در مارس ۱۹۶۹ بر اساس بولتن اصلی دکتر ویلبر تهیه کرده و برای استفاده آموزشی در شمارگان محدود منتشر کرده است.

۳ – جیمز ریزن، کارشناس نیویورک تایمز و ناشر «تاریخچه دکتر ویلبر»، گویا برای حفظ امنیت ایرانیان شرکت‌کننده در کودتا، بخش‌هایی از سند را «سیاه» کرده است. اندکی بعد پایگاه دیگری به نام «کریپتوم» مدعی شده بود، اسامی سیاه شده را «کشف» کرده و سپس متن «بدون سانسور» تاریخچه ویلبر را، با افزودن اسامی در داخل آ، منتشر کرده بود. این رفتار نیز دغلکاری محض است. نیویورک تایمز با روش «دیجیتالی» به سیا راه دسترسی دست زده بود، یعنی بر روی متن اسکن شده از طریق نرم‌افزار لایه‌های سیاه‌رنگی قرار داده بود که به سادگی قابل زدودن بود و اسامی خوانده می‌شد. روش مرسوم در اسناد علنی شده بریتانیا و آمریکا سیاه کردن یا بریدن قسمت‌های سانسور شده در اصل سند است؛ به‌گونه‌ای که به هیچ عنوان بازخوانی آن ممکن نیست. بازخوانی نامه‌های «سیاه شده» در بولتن منسوب به دکتر ویلبر یا راز مهمی را آشکار نمی‌کند یا ما را به بیراهه می‌برد.

روزهای بزرگ انقلاب با شعرهای حمید سبزواری گره خورده است

علیرضا قزوه در گفت‌وگو با صبح‌صادق:

مجتبی برزگر

حسین آقا ممحنی مشهور به حمید سبزواری از سن ۱۴سالگی شروع به سرودن شعر کرد و اشعارش را در دفتری با نام «فریادنامه» می‌نوشت؛ اشعاری که بیشتر مضمون اجتماعی داشت و این به علت جریان‌های سال ۱۳۲۰ و ورود متفقین به ایران و مشکلات اقتصادی و معیشتی بود. وی ابتدا به سرودن تصنیف پرداخت که در آن زمان معمول و مرسوم بود و آنها را در کتابفروشی می‌فروخت. سبزواری در سال ۱۳۳۱ از دواج کرد و یک سال پس از ازدواج، کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ برای او گرفتاری‌هایی به وجود آورد، به طوری که تحت تعقیب قرار گرفت و مدتی متواری و در اسفراین مخفی شد. مدت زمانی را در شرکت سنگ معدن در اطراف سبزوار و شاهرود کار کرد و مدتی را نیز با اجاره حمام در سبزوار گذراند. او برای مدتی در بانک بازرگانی مشغول به کار و سپس به تهران منتقل شد و در شعبه‌های مختلف آن مثل دروازه دولت و محمودیه تجریش و مدتی هم در روابط عمومی بانک و نشر به داخلی آن فعالیت کرد. حمید پس از انقلاب، ضمن کار در بانک، برای انقلاب شاعر می‌سرود و شعار می‌ساخت که در راه‌پیمایی‌ها و نماز جمعه خوانده می‌شد. یکی از این سروده‌ها «آمریکا، آمریکا، مرگ به نیرنگ تو» بود. وی بعدها احساس کرد که باید کاملاً در خدمت انقلاب باشد و از طریق شعر و سرود به انقلاب خدمت کند، به همین دلیل خود را بازنشسته کرد و به صداوسیما رفت و از آن زمان در شورای شعر مشغول خدمت شد. شعر حمید، شناسنامه زمان‌مند انقلاب است؛ زیرا که کمتر حادثه یا رویدادی است که انعکاسی از آن در شعر او نباشد. هفته گذشته جامعه ادبی و فرهنگی و مردم انقلابی ایران با پدر شعر انقلاب وداع کردند و ما به منظور تشریح بیشتر ابعاد شخصیتی وی به سراغ علیرضا قزوه نویسنده و شاعر انقلابی کشورمان رفتیم. او در این گفت‌وگو استاد سبزواری را بزرگ جماعت شاعران انقلاب خواند و گفت: «روزهای بزرگ انقلاب با اشعار حمید گره خورده است. در این روزگار که ما به نوعی از سال‌های اول انقلاب دور شده‌ایم، اشعار این بزرگمرد هر زمان که مناسبت‌هایی همچون ۲۲ بهمن یا سالگرد ورود امام خمینی(ره) پیش می‌آید، فضای نوستالژیک ایجاد می‌کند. حقیقتاً اگر امروز اشعار انقلابی می‌درخشد به دلیل وجود مردانی چون استاد سبزواری است.» در ادامه مشروح این مصاحبه را می‌خوانید.

بهره ببرند؟
حمید سبزواری همیشه درد دل می‌کرد و حرف‌هایش را با صراحت می‌زد؛ او همواره گله می‌کرد که بسیاری خودشان را از انقلاب بیگانه می‌دانند و از این فضای بسیار شکوهمند فاصله می‌گیرند. دل‌آزرده می‌شد وقتی می‌دید برخی از مسئولان در خط امام حرکت نمی‌کنند و از مردم فاصله گرفته‌اند. مشکلات مردم همیشه برای او مهم بود. همیشه انقلاب‌مداران در برابر آمریکا مواضع بسیار محکمی از خود نشان می‌داد و در مسائل عبادی و اعتقادی نیز الگویی بلامنازع بود. نماز اول وقتش ترک نمی‌شد. برای تمام ائمه شعر داشت. جامعه ادبیات کشور به او افتخار می‌کند. حمید در مقام یک شاعر بزرگ همواره در خاطره مردم ما خواهد ماند. در صد سال اخیر کسی به اندازه حمید سبزواری با اشعار و سروده‌هایش در مردم نفوذ نداشت. به هر حال یک چهره بزرگی را از دست دادیم و حمید سبزواری افتخار فراموش‌نشده‌ای است. علاقه‌مندان عرصه ادبیات و حوزه شعر است.

کدام سروده حمید سبزواری را بیش از دیگر سروده‌هایش دوست دارید؟
«آمریکا، آمریکا مرگ به نیرنگ تو» و «خمینی ای امام» ایشان دو اثر ارزشمند از گنجینه‌های شعر گرانبهای حمید سبزواری است؛ سروده‌هایی که برای نام در حافظه مردم باقی خواهد ماند. نام حمید در مقام مرد شماره یک ادبیات انقلابی کشور برای همیشه در تاریخ خواهد درخشید.

مغتم شمرد و همیشه هم حضور جدی داشت.

حمید سبزواری سال گذشته در حضور رهبر معظم انقلاب شعری را خواند که معظم‌له فرمودند «شعر حمید، جوانانه بود...» به نظر شما میزان تأثیرگذاری وی بر روی شاعران جوان چه اندازه بود؟

واقعاً حمید بر روی قشر جوان ما تأثیر بسیاری گذاشت. شاعران نسل جدید ما سبزواری را پیر شاعران انقلاب و پیشکسوت ادبیات کشور می‌دانند. شعری که حمید در محضر رهبر معظم انقلاب خواند جزء سروده‌های جدید او نبود، اما چون با مضمون بود و با آن لحن و آوای زیبا قرائت شد تأثیر خودش را گذاشت.

امروز افرادی پرورش یافته‌اند که جایگزین این شاعر بزرگ شوند؛ به نظر شما این امر تحقق خواهد یافت؟

بله، یک تعدادی از جوانان ما در همین خط قدم برمی‌دارند. خوشبختانه شعر در جامعه ما یک ثروت ملی است و همیشه جایگزین‌های خوبی داشته است. زیرا بحمدالله شعر جلوتر از دیگر بخش‌های عرصه فرهنگ و هنر است و سبزواری هم یکی از بهترین تلاشگران ادبی ما بود و شاگردان خوبی هم داشت؛ خیلی‌ها سبک شعری حمید سبزواری را به مثابه یک الگوی بلامنازع ادامه می‌دهند. بسیار خرسندم که

موضع ادبی داشته‌اند. در جایگاه یکی از شاعران و اصحاب ادبی کشور تحلیل شما از این دو تعبیر چیست؟

حمید سبزواری برای تمام مناسبت‌های مهم انقلاب شعر دارد. این نکته حائز اهمیتی است. کمتر شاعری داریم که تمام مناسبت‌های مهم انقلاب را از سر گذرانده و به موقع واکنش نشان داده باشد. حمید سبزواری بیش از ۲۰۰، ۳۰۰ ترانه خوب برای مناسبت‌های مختلف انقلاب سرود. این رکوردی است که هیچ یک از شعرا و ادبای ما ندارند. به علاوه اینکه حمید سبزواری از نظر فنی هم شاعری پخته و بزرگ در سبک‌های مختلف بود. قصایدی نظیر و محکم خراسانی و اشعار تأثیرگذار او در فضای عراقی و سبک هندی را علاقه‌مندان به حوزه ادبیات فراموش نخواهند کرد. او شاعری بود که در همه زمینه‌ها (غزل، مثنوی، قصیده و سرود) حرف‌های بسیاری برای گفتن داشت.

به هر حال سبزواری تا وقتی که توان جسمی داشت در همه مناسبت‌ها، شعر سرود و در اعتلای نام انقلاب گام‌های تأثیرگذاری برداشت. یادمان نمی‌رود که برای حضور در همایش‌های کشوری به مناطق دور و برای ادای احترام به شهدا و رزمندگان دفاع مقدس به مناطق جنگی می‌رفت. بنده حمید سبزواری را یک بسیجی واقعی دیدم که با قلم هوشمندانه و اندیشمندانه خود اقتدار فضای انقلاب را به رخ جهانیان کشید و تا سال‌های آخر و تا همین سال گذشته، دیدار با رهبر معظم انقلاب را به مثابه یک توفیق ارزشمند

حمید سبزواری چه ویژگی‌هایی داشت که او را شاعر انقلابی و پدر شعر انقلاب می‌خوانند؟
حمید سبزواری با داشتن ۹۱ سال سن، پیشکسوت و بزرگ شاعران و ادبای معاصر ما بود. وقتی انقلاب شد حمید ۵۱ سال سن داشت و یک شاعر پخته و معروف در کشور بود. از سبویی استمرار شاعری‌اش هم بیش از همه شاعران بود؛ چراکه از کودکی شعر گفتن را آغاز کرده بود و طبع شعری داشت؛ چراکه او دست کم ۸۰ سال سابقه سرودن شعر را در کارنامه درخشان خود دارد. حمید در فضای انقلابی و دینی بزرگ شده بود؛ با اتفاقاتی همچون جریان کشف حجاب و ۲۸ مرداد سال ۳۲ آشنایی کامل داشت. به هر حال شاعر با تجربه‌ای بود و از شروع انقلاب هم بیش از دیگر شاعران برای انقلاب شعر سرود. به همین دلیل است که همگان او را شاعر انقلاب اسلامی می‌شناسند.

حضرت آقا دو تعبیر فنی ادبی و انقلابی‌گری درباره ایشان داشتند که در جمع ادبا و شاعران مطرح کردند؛ یکی همان جمله معروف – «ایشان شاعر خوبی هستند؛ هم قریحه شعری خوبی دارند و هم مضمون‌ساز هستند...» یا پیام با مفهوم و تأثیرگذار معظم‌له که در تحسین انقلابی‌گری سبزواری دارد و این طور آورده‌اند که ایشان در شرایط گوناگون پای انقلاب ایستاده‌اند و برای روزهای حساس همواره

سردار جزایری معاون ستاد کل نیروهای مسلح

نظام بازدارنده – پشیمان‌کننده را طراحی و پیاده‌سازی کرده‌ایم

امروز نه تنها از بازدارندگی مناسبی برخورداریم؛ بلکه از یک بازدارندگی پشیمان‌کننده برخوردار هستیم. به این معنا که هم می‌توانیم به خوبی از خود دفاع کنیم و هم می‌توانیم آفند مؤثر داشته باشیم

داشته باشیم. مجموع این توانمندی‌ها قدرتی به ملت ما داده است که می‌تواند به پشتوانه آن مستقل بایستد و پیام خود را ارائه کند. سردار جزایری با اشاره به نیاز کشور برای قوی شدن اظهار داشت: «اگر نگاهی گذرا به منطقه خاورمیانه، غرب آسیا، آفریقا، برخی کشورهای آسیایی داشته باشید درمی‌یابید که آمریکا با این مردم، با زیربناهای اساسی آنها و با آنچه که در طول هزاران سال ساخته شده است چه می‌کند، چگونه همه چیز را ویران می‌کند، چگونه با بیرحمی با کودکان و زنان برخورد می‌کند و کشتارهای دسته‌جمعی به راه می‌اندازند، حتی اگر مروری بر تاریخ ۱۰، ۲۰ سال گذشته برخی کشورهای اروپایی داشته باشید، جای پای این گرگ‌ها را در جنایت‌های ضد بشری به خوبی می‌توانید ببینید و این مسئله پنهانی نیست. بدیهی است در چنین جهانی برای آنکه شما پایدار بمانید و بتوانید در برابر این گرگ‌ها مقاومت نشان داده و روی پای خود بایستید و خصلت کدخدانمشی نظام‌های سلطه

و استکباری را نپذیرید، باید از توان لازم برخوردار باشید. مجموع این توانمندی‌ها، قادر خواهد بود منویات شما را در مذاکره، مرابده و هر نوع ارتباطی حفظ کند و پیش ببرد. اگر شما این توانمندی را نداشته باشید زیر دست و پای این نظام ناعادلانه له می‌شوید. معاون ستاد کل نیروهای مسلح با اشاره به اینکه اگر فاقد توانمندی دفاعی – موشکی باشیم، زیر دست و پای نظام ناعادلانه جهان له می‌شویم، افزود: بنابراین چاره‌ای ندارید مگر اینکه هر آنچه می‌توانید بر توان و قدرت خود بیفزایید که از مسائل علمی فناوری گرفته تا مباحث نظامی و دفاعی را در برمی‌گیرد. در حیطه مسائل نظامی نیز در کلیه عرصه‌ها اعم از دریایی، هوایی و زمینی باید قدرتمند باشید. اگر دشمن با هر شکلی به شما هجوم بیاورد باید بتوانید از خود دفاع مستحکم و لازم به عمل آورید و اگر دشمن به شما حمله آورد و خواست شما را مورد تحمیل نیت شوم خود قرار دهد، ولو در دورست‌ها باید بتوانید علیه دشمن

معاون ستاد کل نیروهای مسلح گفت: اکنون دکترین ما یک گام رو به جلو حرکت کرده است و ما در مرز متوقف نمی‌شویم و همان‌طور که گفته شد، در واقع یک نظام بازدارنده پشیمان‌کننده را طراحی و پیاده‌سازی کرده‌ایم.

سردار سیدمسعود جزایری، معاون ستاد کل نیروهای مسلح در گفت‌وگو با خبرگزاری «تسنیم» با بیان اینکه جمله «افزایش توان موشکی مخل پیشبرد مناسبات دیپلماتیک است» یک طنز است، تأکید کرد: «اگر فاقد توانمندی دفاعی – موشکی باشیم، زیر دست و پای نظام ناعادلانه جهان له می‌شویم.»

وی همچنین خاطرنشان کرد: «اگر بخشی از توانمندی‌ها به عرصه و میدان بیاید و به عقیده بنده اگر آن اتفاق بیفتد، بسیار باعث تعجب خواهد شد که جمهوری اسلامی ایران تا چه میزان به طور ناگهانی در عرصه‌های دفاعی پیشرفت داشته است.»

معاون ستاد کل نیروهای مسلح گفت: «کنون دکترین ما یک گام رو به جلو حرکت کرده است و ما در مرز متوقف نمی‌شویم و همان‌طور که گفته شد در واقع یک نظام بازدارنده پشیمان‌کننده را طراحی و پیاده‌سازی کرده‌ایم، بر روی آن آزمایش انجام داده و به لطف خداوند به موفقیت‌های خوبی نیز در این زمینه رسیده‌ایم. سردار جزایری افزود: «آمریکایی‌ها تلاش می‌کنند هر بار به بهانه‌های جمهوری اسلامی ایران را در کنج دفاعی در معرض افکار عمومی قرار دهند، دیروز به بهانه انرژی هسته‌ای، امروز به بهانه توان موشکی، فردا به بهانه به‌اصطلاح خودشان مسائل حقوق بشر یا ضد حقوق بشری و روزهای آتی یا ماه‌های آتی به بهانه‌های دیگری. این در حالی است که ایران تلاش می‌کند مشابه هر کشور دیگری که می‌خواهد روی پای خود بایستد و مستقل باشد، همه ابزارهای دفاعی را برای حفاظت و حراست از خود به کار ببندد.»

وی در ادامه گفت: «کنون که جمهوری اسلامی ایران به اعتراف دوست و دشمن از توانمندی خوبی در این زمینه برخوردار است، رفتار حکومت‌هایی چون آمریکا، رژیم صهیونیستی، برخی کشورهای اروپایی، ارتجاع عرب و ارتجاع منطقه با کشور ما چگونه است و تا چه حد در معرض تهدید در همه زمینه‌ها هستیم؟ آنها به دفعات اعلام کرده‌اند که می‌خواهند علیه ایران دست به اقدام نظامی بزنند؛ اما هرگز نتوانسته‌اند. در این وضعیت، توان دفاعی و از جمله توان موشکی ایران یک عامل بازدارنده است. خوشبختانه امروز نه تنها از بازدارندگی مناسبی برخورداریم؛ بلکه باید گفت از یک بازدارندگی پشیمان‌کننده برخوردار هستیم. به این معنا که هم می‌توانیم به خوبی از خود دفاع کنیم و هم می‌توانیم آفند مؤثر

یادداشت

**نامه‌ای به اواما
برای تسهیل فروپاشی آمریکا**

ادامه از صفحه اول

آمریکایی‌ها می‌خواستند با اشغال افغانستان و عراق، مقدمات حمله به ایران و فرو ریختن جمهوری اسلامی به‌منزله مهم‌ترین مانع بر سر راه اهداف منطقه‌ای خود را فراهم کنند؛ ولی در عمل نتیجه آن شد که آقای اواما، رئیس‌جمهور ایالات متحده با گذشت بیش از یک دهه از لشکر کشی به عراق گفت: «آمریکا در عراق تریلیون‌ها دلار هزینه کرد، اما نتیجه آن به نفع ایران شد!»

اکنون قدرت نظامی ایالات متحده، بسیار کمتر از زمان حمله این کشور به افغانستان و عراق است. آمریکایی‌ها در عراق به لحاظ نظامی، در حال فرو ریختن کامل و یک شکست راهبردی بودند، اما در پرتو هوشمندی باراک اواما و امضای یک سند امنیتی با دولت عراق، «فرار» از عراق را بر «قرار» ترجیح داد، برای آشکار نشدن آن شکست، عراق را به سرعت ترک کردند. بر اساس همین تجربه‌های تلخ و شکست‌های بزرگ بود که آقای اواما با صراحت اعلام کرد، آمریکا از جنگ افغانستان و عراق آموخت که در هیچ جنگ دیگری، از نیروی زمینی استفاده نکند. در این ترتیب و بر اساس همین تجربه است که آقای اواما، تاکنون از اقدام مستقیم نظامی در سوریه خودداری کرده است. بزرگ‌ترین اشتباه محاسباتی کسانی که با صدور نامه از اواما، «حمله نظامی هدفمند» به صورت هوایی علیه مواضع ارتش سوریه را درخواست کرده‌اند، آن است که تصور می‌کنند اقدام آمریکا بدون پاسخ خواهد ماند. آنان اگر می‌دانستند حمله نظامی به ارتش سوریه به معنای زدن جرقه به شبکه‌های باروت در منطقه است، چنین درخواستی را از رئیس دولت خود نمی‌کردند. بدون تردید، دخالت نظامی مستقیم آمریکا در سوریه و درگیر شدن ارتش آمریکا با ارتش سوریه، تمامی معادلات صحنه را به ضرر آمریکا و متحدانش در منطقه (به‌ویژه رژیم صهیونیستی) تغییر خواهد داد و نتیجه آن چیزی جز تسهیل در روند فروپاشی امپراتوری آمریکا نخواهد بود. آمریکا یک امپراتوری فروریخته است که با هر دخالت نظامی جدید، نشانه‌های فروپاشی آن آشکارتر می‌شود.

اقدام و او را تعقیب کنید. موشک این ویژگی را دارد و می‌تواند دست بلند شما علیه دشمن در هر کجا باشد. طبیعی است که دشمن این موضوع را بر نمی‌تابد و سعی می‌کند این توان را از شما بگیرد. البته، گاهی اوقات نیز این توان را چند ۱۰ برابر نشان می‌دهد؛ زیرا به دنبال همان دکترین ایران‌هراسی، اسلام‌هراسی و شیعه‌هراسی است و برای آنکه از ایران یک موجود ترسانک بسازد و به این وسیله کشورهای منطقه را به خود وابسته‌تر سازد و مردم جهان را نسبت به ایران با ابهام روبه‌رو کند، سعی می‌کند از قدرت متعارفی که هر کشوری از جمله جمهوری اسلامی ایران دارد، یک غول و هیولا بسازد که همگان از او بترسند؛ از این رو باید مراقب این‌گونه خطوط تبلیغاتی و علمیات روانی دشمنان نیز باشیم.»

سردار جزایری با تأکید بر اینکه آمریکایی‌ها، صهیونیست‌ها و انگلیسی‌ها نیز از بخشی از توان جمهوری اسلامی ایران در عرصه‌های مختلف چون دفاعی و موشکی مطلع هستند، گفت: البته آنها از «بخشی از توان ما» مطلع هستند. خوشبختانه به این علت که به داخل متکی هستیم دشمنان ما از بخش‌هایی اطلاع ندارند و به این زودی نیز مطلع نخواهند شد، مگر آنکه اتفاقی رخ دهد.

وی درباره توان بازدارندگی قدرت کشورمان گفت: «برآورد بنده این است همان میزان که دشمن از توان ما اطلاع دارد، توانسته‌ایم یک بازدارندگی مؤثر را در سیاست‌ها و در برنامه‌ریزی‌های خود ایجاد کنیم. بارها گفته شده که ممکن است آمریکایی‌ها یا صهیونیست‌ها آغازگر یک منازعه باشند؛ اما جمهوری اسلامی ایران هیچ‌گاه شروع‌کننده نبوده، نیست و نخواهد بود. این اصل در دکترین دفاعی جمهوری اسلامی ایران و مبتنی بر آموزه‌های دینی ما است. البته، آمریکایی‌ها معتقدند که نمی‌توانند از آن مهلکه‌ای که درست کرده‌اند یا دیگران برایشان تهیه دیده‌اند به سلامت بیرون بیایند.»

سردار جزایری افزود: «این مسئله چندان مهمی نیست؛ یعنی انهدام پایگاه‌های دشمن در صورت دست‌اندازی، برای منطقه و محدوده جغرافیایی که شما ممکن است در ذهن‌تان باشد، ممکن است ولی ما از این مسئله عبور کرده‌ایم. در واقع، اگر قرار باشد جمهوری اسلامی ایران در معرض یک حمله قرار بگیرد بدون تردید منافع آمریکا، صهیونیست‌ها و کسانی که در این جرگه قرار بگیرند و بخواهند به آنها مستقیم یا غیرمستقیم کمک کنند را تهدید خواهیم کرد، ولی از این محدوده عبور کرده‌ایم. سیاست ما تعقیب دشمن در دوردست‌ها است.»

آینه خواص

صمصعهبن صوحان-۳

در رکاب امیرالمؤمنین

همان گونه که صمصعه نقش مؤثری در به حکومت رسیدن امیرالمؤمنین علی(ع) داشت، پس از آن نیز، در تمام جنگ‌های حضرت حضوری فعال داشت.

بنا به برخی نقل‌ها در آغاز حکومت که امیرالمؤمنین(ع) پس از بیعت اولیه افراد سخنانی ایراد کرد، بلافاصله پس از سخنرانی و پس از افرادی، صمصعه نیز به پاخواست و گفت: «به خدا سوگند که ای امیرمؤمنان، تو خلقت را از راستی و آن تو را نیراست و تو مقام آن را بالا بردی و نه آن مقام تو را و آن به تو نیازمندتر است تا تو به آن.»

صمصعه توانایی فوق‌العاده‌ای در خطابه داشت تا جایی که امیر فصاحت و بلاغت، حضرت علی(ع) او را خطیب «شحشح» (خطیب ماهر و چیره‌دست) خواند.

بنا به نقل طبری، در ماجرای جنگ جمل که ربیعیان در برابر ربیعیان و بنیانین در برابر بنیانین صف‌آرایی کرده بودند، صمصعه دو برادرش، زید و سیحان، را از راستی و آن تو را نیراست و تو مقام آن را بالا بردی و نه آن در مقابل مضریان که نیمی از جمعیت را تشکیل می‌دادند، بایستند. حضرت هم با درخواست آنان موافقت می‌کنند.

جایگاه صمصعه نزد حضرت

نقل شده است: وقتی حضرت علی(ع) از جنگ جمل بازگشتند، به محمدبن عمیر، احنبن‌قیس، صمصعهبن‌صوحان و چند تن دیگر می‌گویند: «شما سران یاران من هستید؛ بگویید درباره این جوانک عیاش (معاویه) چه باید کرد؟» صمصعه می‌گوید: «معاویه را هوس به عیاشی کشانیده و دل به دنیا داده و کشتن مردان برای وی آسان است و آخرت خویش را به دنیای آنها فروخته است، اگر با تدبیر درباره او عمل کنی، ان‌شاءالله نتیجه نیکو خواهد بود و توفیق به وسیله خدا و پیامبر(ص) و نوای امیرمؤمنان(ع) به دست خواهد آمد. صلاح این است که یکی از محارم مورد اعتماد خویش را با نامهای فرستی و او را به بیعت خویش دعوت کنی. اگر پذیرفت، تکلیف او روشن است، وگرنه با وی جهاد کنی و در قبال قضای خدا صبوری ورزی، تا کار یکسره شود.»

حضرت علی(ع) فرمودند: «ای صمصعه! دستور می‌دهم نامه را خودت بنویسی و نزد معاویه ببری. آغاز نامه را تهدید و بیم کنی و در انجام آن از توبه سخن بیاوری. شروع نامه چنین باشد: بسم الله الرحمن الرحیم، در بنده خدا علی، امیرمؤمنان، به سوی معاویه، درود بر تو، اما بعد... سپس آنچه را به من گفتی در آن بنویس و آیه اَلْاٰیٰتِ اللّٰهِ تَصِیْرُ الْاَمُوْرِ را در عنوان نامه ثبت کن.»

صمصعه می‌پذیرد؛ پس نامه را آماده می‌کند و ساز سفر می‌نوازد و می‌رود، تا به دمشق می‌رسد و در دربار معاویه حاضر می‌شود و به دربان وی می‌گوید: «برای فرستاده امیر مؤمنان علی(ع) اجازه بگیر.» بنا به نقل منابع، در همان دور بود، میان او و دربان معاویه مشاجره لفظی رخ می‌دهد. پس از حضور در کاخ معاویه، باز هم صمصعه حاضر‌جویی می‌کند و پاسخ‌های محکم، کوبنده و در عین حال با فصاحتی به پرسش‌های او می‌دهد.

یادداشت

توجه به مطالعات دفاعی منطقه‌ای

علیرضا جلالیان

نیروهای مسلح در حوزه راهبردی به شناخت وضعیت پیرامونی نیاز مبرمی دارند. یکی از نیازهای اساسی این نیروها دانش و مطالعات ژئوپلیتیک و ژئواستراتژیک است. در واقع، هر واقعه‌ای که در هر کشوری اتفاق بیفتد، یک شعاع تأثیر خواهد داشت و با توجه به اینکه در عصر امروز با عمیق شدن نفوذ فناوری‌های ارتباطات و اطلاعات فاصله‌ها کم شده است؛ از این رو شعاع‌های تأثیر اتفاقات گسترده شده و این امر روی همجواری‌ها هم تأثیر می‌گذارد. هر اتفاقی که برای نمونه در منطقه غرب آسیا به وقوع می‌پیوندد، مطمئناً بخشی از تأثیرات آن اتفاق را باید در ایران هم جست. به این منظور نیروهای مسلح به مطالعات منطقه‌ای تخصصی اقدام می‌کنند و بر اساس این مطالعات برخی طرح‌ها و پیشنهادها را به عنوان تصمیم‌ساز به ساختار تصمیم‌گیرنده کشور ارائه می‌کنند. برای نمونه، تحولات کشورهای شرق کشور، مانند افغانستان و پاکستان به مطالعه و بررسی‌های دقیق نیاز دارد. تیرد با شوروی، تشکیل طالبان، دخالت‌های دستگاه‌های اطلاعاتی عربستان، پاکستان و آمریکا در جنگ‌های داخلی افغانستان، تشکیل سازمان تروریستی القاعده، حمله ۱۱ سپتامبر، حمله آمریکا … همگی به نسبت اهمیت‌شان در امنیت ملی و مسائل امنیتی ایران تأثیرگذار هستند یا درباره یمن، سوریه، عراق، عربستان، بحرین، فلسطین، لبنان، بحران موشکی کره، نبردهای شرق اوکراین، درگیری‌های دریای شرقی و… از این رو در نیروهای مسلح افزون بر تدریس دانش ژئوپلیتیک و مطالعات منطقه‌ای همواره در مراکز پژوهشی با رصد تحولات به بررسی روندها در این مناطق می‌پردازند. این بررسی موجب می‌شود از یک سو ارتباط و تأثیر و تأثیرات ناشی از این تحولات در نسبت با کشور درست رصد شود و از سوی دیگر بتوان در برنامه‌ریزی‌ها و طرح‌ریزی‌های این موضوعات را مدنظر قرار داد و حتی برخی از این تحولات را به نسبتی تغییر داد که به نفع کشور یا اهداف عالیه انقلاب اسلامی باشد. به راستی، رصد مناسب و صحیح تحولات موجب می‌شود بسیاری از تهدیدات عمدی یا غیرعمدی متوجه کشور به فرصت تبدیل شوند. گفتنی است، تشخیص درست تهدید در تحولات و ریشه‌های آن، شناخت دقیق از نقش دشمن در این تحولات، ارائه راهکارهای لازم، طراحی راه‌های مقابله در ساختار نیروهای مسلح و ساختار سیاسی کشور و… از مزایای این اقدام است.

باید توجه داشت که نوع این مطالعات به گونه‌ای است که در تمام کشورها اختیار این قبیل اقدامات تنها در دست دستگاه‌های امنیتی و نظامی است؛ چراکه این مطالعات عمدتاً محرمانه و امنیتی هستند و حساسیت دارند و نمی‌توان تمام یافته‌ها را در اختیار عموم گذاشت؛ از سویی در کشور ما این مراکز زیر نظر ارکان نیروهای مسلح و تحت فرماندهی فرمانده کل قوا عمل می‌کنند و ارتباط مستقیم نظام‌مندی با دولت‌ها ندارند، از این رو ممکن است برخی دولت‌ها توجه لازم را به این مطالعات نداشته باشند. برای نمونه امروز نوع تعامل دولت جمهوری اسلامی ایران با دولت ترکیه مورد نقد این مراکز است، لذا باید برای این مشکلات هم چاره‌جویی شود و نحوه انعکاس مطالعات در تصمیم‌گیری‌های دولت و مجلس نیز مشخص شود.

هر چقدر انسان شادابی و نشاطش بیشتر باشد، هم از نظر جسمی سالم‌تر است و هم بازدهی و بهره‌وری‌اش بیشتر است. کلمه نشاط و شادابی، در قرآن و روایات، با عنوان «فرح» آمده که از اوصاف خدا هم است. در روایات داریم که خداوند با توبه بنده‌اش شاد و فرحناک می‌شود. نقطه مقابلش، مرح است، یعنی شادی مست‌آور و با غرور و نخوت. اینکه قرآن کریم می‌فرماید: روی زمین با غرور راه نروید. فرح یکی از اوصاف اهل بهشت است. خداوند در سوره عبس می‌فرماید: وقتی بهشتیان به صحرای محشر می‌آیند، چهره‌های‌شان درخشان و نورانی است و خندان و شاداب هستند. نقطه مقابل‌شان یعنی دشمنان‌شان، چهره‌های‌شان غبارآلود و غم‌انگیز است. پس همان‌طور که می‌بینید، نشاط و شادابی از اوصاف بهشتیان است. اتفاقاً در دعاهای پیامبر اکرم(ص) هم از نشاط یاد شده است؛ همان‌طور که فرموده‌اند: خدایا! به ما در زندگی، نشاط بده و ما را از کسالت، فشل، سستی، بهانه‌جویی، ضرر و از ملالت حفظ کن.

علی‌رغم پیشرفت علم در مباحث جسمانی و فنی، بشر در مباحث روانی پیشرفتی نداشته است و این مشکلات در جوامع، روزه‌روز در حال گسترش است. مواردی مانند بی‌نشاطی، افسردگی، کسالت، تنبلی و بی‌حوصلگی و نداشتن روحیه شادابی و نشاط خیلی خطرناک است. امروز روان‌شناسان می‌گویند مطالب روانی، هم در جسم انسان اثر می‌گذارد، مانند مشکلاتی که برای معده پیش می‌آید و هم در ذهن انسان اثر می‌گذارد. اما نشاط، مقاومت می‌آورد انسان‌های شاداب، حافظه و یادگیری‌شان بیشتر است؛ حتی قدرت بازدهی‌شان هم بیشتر است. یعنی شادابی، هم در تفکرات انسان و هم در جسم انسان و هم در یادگیری اثر مثبت دارد و حتی در مسائل اقتصادی، انسان‌های شاداب موفق‌ترند. شادابی حتی در مسائل سیاسی، در مصایب و شکست‌ها هم اثر دارد و لذا اصحاب امام حسین(ع) با اینکه می‌دانستند شهید می‌شوند، باز هم با یکدیگر مزاح می‌کنند؛ کسانیی مثل بربر که سیدالقرآء بوده است؛ شخصیتی که کمتر کسی مزاح کردن او را دیده بوده است. شخصی به نام عبدالرحمن نقل می‌کند که دیدم بربر، شب عاشورا در حال شوخی کردن با دیگران است. به او گفتم: تو که اهل مزاح و شوخی نبودی! امشب این چه روحیه‌ای است؟ گفت: کسی که در راه امامش و دینش جهاد می‌کند و آماده بهشت است، آن قدر شاداب است که این شادابی از دهانش تراوش می‌کند و در قالب مزاح خودش را نشان می‌دهد.

اتفاقاً یکی از اصحاب امام حسین(ع) وقتی خدمت حضرت

رسید، همان آیه شادی را خواند. او یزیدبن سبیط است که لقب یزید بصراوی دارد. وقتی به حضرت وارد شد این آیه را خواند: «قل بفضل الله و برحمته فیکذلک فلیفرحوا» منظورش این بود که من از اینکه به امام ملحق شدم، خوشحالم. این نشاط و شادابی در یاران اباعبدالله وجود داشت. نشاط و شادابی به انسان مقاومت، قدرت تحلیل در مشکلات، صبوری و بردباری را می‌دهد. یکی از سؤالات مهم خانواده‌ها این است که چه کار کنیم که شاداب و بانشاط باشیم؟ و چه عواملی در زندگی انسان‌ها شادی می‌آورد.

در روایات، پاسخ این پرسش‌ها را می‌توان پیدا کرد و آنها را به چند دسته تقسیم کرد: عوامل روانسی، عوامل عبادی، عوامل اخلاقی، عوامل ظاهری.

عوامل روانی نیز چند دسته است:

۱- مثبت‌اندیشی: یکی از چیزهایی که در زندگی ما را آزار می‌دهد، منفی‌اندیشی است. اگر انسان مثبت‌اندیش باشد و خوبی‌ها و داشته‌هایش را ببیند و در زندگی در قضایای مرتبط با بدبینی وارد نشود، موفق می‌شود.

پیامبر گرامی(ص) در جنگ خندق، وقتی کلنگ زد که سنگی را جابه‌جا کند و دور مدینه را خندق حفر کنند، از ضربه سنگ به کلنگ، جرقه‌ای حاصل شد، فرمودند: من در این جرقه، نابودی امپراتوری‌ها را می‌بینم. در زمان خودمان هم وقتی آمریکایی‌ها ما را تحریم کردند، امام خمینی(ره) فرمودند: تحریم خیلی خوب است، باید جشن بگیریم، چون که ما با تحریم، رشد و پیشرفت می‌کنیم. امروز می‌بینیم که در پرتو همان تحریم‌ها، در بیشتر زمینه‌ها به رشد و پیشرفت چشمگیری دست یافته‌ایم.

روزی ابوهاشم جعفری نزد امام هادی(ع) مشرف شد. او وضع مالی‌اش به هم ریخته بود و اوضاع اقتصادی‌اش مناسب نبود؛ اما احساس به سرور و شادی، ظرفیت انسان را بالا می‌برد و سبب می‌شود قدرت تحمل انسان بالا برود. ۲- ریاستن در حال: خیلی‌ها در فردا زندگی می‌کنند و خیلی‌ها هم در دیروز در جا می‌زنند. خداوند متعال در قرآن کریم خطاب به پیامبر(ص) می‌فرماید: به مردم بگو نسبت به آنچه از دست داده‌اند، غصه نخورند.

ما نسبت به گذشته یک وظیفه‌ای داریم که همان ندامت و عبرت است. اگر کسی در گذشته گناهی انجام داده، پشیمان بشود و آن را تکرار نکند. اگر اتفاقی برایش افتاده، عبرت بگیرد تا دیگر آن اتفاق برایش نیفتد. نسبت به آینده هم یک وظیفه‌ای

حجت‌الاسلام والمسلمین دکتر ناصر رفیعی

شادابی تحمل مشکلات را آسان می‌کند

است. حضرت رو به جمعیت کردند و فرمودند: یعنی این شخص هیچ کار مثبتی در زندگی‌اش انجام نداده است؟ شخصی گفت: یا رسول‌الله! من دیدم که او یک شب در راه خدا نگرهبانی داد. حضرت فرمودند: همین کافی است و برگشتند و نماز خواندند. امام حسین(ع) در برخورد با حرّ، مثبت‌اندیشی کرد و نغم‌مود تو را ره را بر ما بستنی و تو ما را به این صحرا کشاندی. حتی زمانی که شهید شد، حضرت سر او را بر بالین گرفت و فرمود: تو کسی هستی که مادرت بحق، تو را خر نامید.

اگر انسان نخواهد در زندگی مثبت‌اندیش باشد و موارد منفی را برجسته‌سازی کند، در زندگی به جایی نمی‌رسد.

سعدبن ابی‌عمیر، از اصحاب خاص چند امام و نویسنده معروفی بوده است. او را زندانی کردند و در زندان، ۱۲۰ ضربه شلاق به او زدند، به طوری که تمام بدنش مجروح بود، اما بانشاط بود و شکتجنه‌گرانش از دست او به تنگ آمده و گاهی خسته می‌شدند. با اینکه بدن ابی‌عمیر، کبود و خونین بود، اما محکم، استوار و بانشاط بود. این مقاومت، همان مثبت‌اندیشی و نشاط است. در روایت آمده است که سرور و شادی، ظرفیت انسان را بالا می‌برد و سبب می‌شود قدرت تحمل انسان بالا برود.

۲- ریاستن در حال: خیلی‌ها در فردا زندگی می‌کنند و خیلی‌ها هم در دیروز در جا می‌زنند. خداوند متعال در قرآن کریم خطاب به پیامبر(ص) می‌فرماید: به مردم بگو نسبت به آنچه از دست داده‌اند، غصه نخورند.

ما نسبت به گذشته یک وظیفه‌ای داریم که همان ندامت و عبرت است. اگر کسی در گذشته گناهی انجام داده، پشیمان بشود و آن را تکرار نکند. اگر اتفاقی برایش افتاده، عبرت بگیرد تا دیگر آن اتفاق برایش نیفتد. نسبت به آینده هم یک وظیفه‌ای

مسئول اداره برنامه‌ریزی و ارزشیابی محتوای آموزشی معاونت عقیدتی در گفت‌وگو با صبح صادق

محور آموزش‌های قرآنی ماه رمضان آیات جهاد و پاسداری از اسلام است

■ ■ ■ حسن ابراهیمی ■ ■ ■

هم کیفیت آموزش‌ها را ارتقا دهیم و هم در زمینه تأمین استانان با کیفیت و سطح علمی بالا مشکلی نداشته باشیم.

شروع قرآنی هر روز ماه رمضان

وی بسا بیان اینکه رمضان ماه بهار قرآن است، به برخی دیگر از برنامه‌های قرآنی ماه مبارک رمضان در سپاه اشاره کرد و گفت: آموزش روخوانی و روانخوانی قرآن برای نیروهای وظیفه پس از تعیین سطح، تداوم دوره‌های روخوانی، روانخوانی و تجوید قرآن برای نیروهای پایور، برگزاری جلسات اخلاقی و همچنین آشنایی با مفاهیم قرآنی و انس با قرآن در طی هفته هر روز برای تمامی نیروهای پایور و وظیفه ابتدای ساعات کاری ماه مبارک رمضان برگزار می‌شود.

هفته نامه سیاسی،فرهنگی و اجتماعی دوشنبه ۳۱ خرداد ۱۳۹۵ / ۱۴ رمضان ۱۴۳۷ / شماره۷۵۴

داریم و آن تدبیر است. انسان باید برنامه‌ریزی کند تا موفق بشود. پس، نه باید در گذشته زندگی کرد و نه در آینده.

عبدالله حرّ جعفری در آینده زندگی می‌کرد. وقتی امام حسین(ع) او را دعوت کرد، عرض کرد می‌ترسم اگر دنبال تو بیایم خونم هدر برود؛ می‌خواهم جایی کشته بشوم که نامم جاودانه بماند. یعنی دنبال عنوان و شهرت بود. افرادی مانند جون، اسلم ترکی و یزیدبن‌سبیط که دنبال شهرت نبودند نام‌شان جاودانه شد و حتی کسی نمی‌داند اصلاً قبر عبدالله حرّ جعفری کجاست؟ او در آب افتاد، غرق شد. عمرسعد در فردا زندگی می‌کرده به همین دلیل مضطرب بود و می‌گفت من حکومت ری را می‌خواهم. این موارد، بد و خطرناک است.

بعضی‌ها کارهای خوب را به آینده ارجاع می‌دهند که اشتباه است؛ بلکه باید آن کار را در زمان حال انجام داد چون که در بسیاری از موارد، انسان‌ها برای آینده وعده می‌دهند و انجام نمی‌دهند.

۳- هدف‌دار بودن: انسان باید در زندگی هدف داشته باشد. بعضی‌ها مانند مرغ سرگردان هستند و دائم از این شاخه به آن شاخه می‌پرند. هدف‌داری، انسان را بانشاط و شاداب بار می‌آورد. ۴- اکتفا به داشته‌های خود: انسان باید به داشته‌های خود، اکتفا کند. روایت است: هر کس به دارایی‌های دیگران نظر داشته باشد، اندوهگین و محزون می‌شود، ولی در مسائل دینی، اگر انسان به دیگران استناد کند خیلی خوب است. همان‌طور که در قنوت نماز عید فطر می‌خوانیم که: خدایا! هر چه که انسان‌های خوب از تو خواستند، از تو می‌خواهیم.

روزی امیرالمؤمنین(ع) همراه با صحابی‌شان جایی ایستاده بودند که زنی از مقابل آنها رد شد که حجابش خیلی درست نبود. گاهی بدحجابی سبب گناه و نگاه شهوت‌آمیز جوانان می‌شود. حجاب، مصونیت و عزت است و گوهری را در میان یک فضایی حفظ کردن است. این چیز بدی نیست. حجاب جزء فطرت است. افرادی که دور حضرت بودند، به این زن نگاه کردند. حضرت آنها را ندامت کردند و فرمودند: به همسران‌تان اکتفا کنید و نگاه‌تان به دیگران نباشد. اگر کسی به داشته‌هایش اکتفا کرد، این موجب نشاط و شادابی در زندگی می‌شود.

افسردگی، کسالت، سستی، تنبلی و بی‌حوصلگی از بیماری‌های خطرناک روانی است که متأسفانه بخش‌های زیادی از فضای خانواده را در بر گرفته است. بیا باید در زندگی شاداب باشیم. ریشه شادابی و نشاط، در روایات اهل‌بیت(ع) وجود دارد. انسان‌های شاداب، گروه‌گرا هستند و روحیه تعاون دارند و مشکلات را سنگین نمی‌بینند.

نقش معنویت در پاسداری از انقلاب

این پژوهشگر قرآنی پاسدار ادامه داد: معنویت رکن مهم پاسداری از انقلاب است و انس با قرآن یکی از ابزار کسب این معنویت است. ماه نزول قرآن مطمئناً یکی از بهترین روزها و ماه‌های سال برای این منظور است. بر اساس این، معاونت عقیدتی سپاه هر ساله در این ماه یک برنامه ویژه و کلان آموزشی در حوزه قرآن دارد که هر ساله با شروع ماه مبارک رمضان در تمام رده‌های سپاه اجرا می‌شود.

همت جمعی

وی افزود: معاونت عقیدتی در واقع استانان، درس‌نامه، متون آموزشی و به طور کلی برنامه‌های لازم را برای این منظور فراهم می‌کند و سایر دست‌اندرکاران در رده‌های مختلف، اعم از روابط عمومی و تبلیغات، فرهنگت، اجرائیات و… در رده‌ها اقدام به اجرای برنامه‌ها می‌کنند و این همتی جمعی است که می‌تواند یک برنامه را با این کیفیت محقق کند. خراشاده‌ی‌زاده در پایان به نگاه رهبر معظم انقلاب در حوزه انس با قرآن و تدبر در آیات آن اشاره کرد و افزود: لازمه پاسداری از انقلاب اسلامی شناخت دقیق از پاسداری از اسلام با مراجعه به منابع اصلی، یعنی قرآن و اهل بیت و فهم درست این مسئولیت است.

قبیله آفتاب

باید سریع‌تر به دفتر حزب می‌رسید

عصر روز هفتم تیر بود، صدای آذان بلند شد، دکتر در اتاق را بست. موقع آذان نمازش را در مطب می‌خواند و بعد بقیه مرضی‌ها رو ویزیت می‌کرد. از اتاقش بیرون آمد و خودش یکی‌یکی مرضی‌ها را ویزیت کرد و نسخه نوشت تا بتواند زودتر برود. لب‌هایش خشک شده بود، اما وقت آب خوردن نداشت، باید سریع‌تر به دفتر حزب می‌رفت.

به نقل از همکاران شهید دکتر محمدعلی فیاض‌بخش

محمدعلی ۱۶ اسفند ۱۳۱۶ در محله لوطی‌صالح تهران به دنیا آمد. چهار ساله بود که جنگ جهانی دوم شروع شد. او به کودکستان و دبستان خسروی رفت. تابستان‌ها پدرش او را با خانواده به مشهد می‌فرستاد تا هم سیاحت کنند و هم زیارت. علاقه زیادی به ورزش داشت، به طوری که سال سوم دبیرستان قهرمان کشتی مدرسه مروی شد. دیپلم گرفت، اما سال اول دانشگاه قبول نشد. سال بعد (۱۳۳۶) دانشجوی پزشکی دانشگاه تهران شد. در امتحان اعزام به خارج (بورسیه) قبول شد، اما با اصرار مادر ماند و دکترایش را در تهران گرفت. سپس دو سال مشغول به سربازی شد. به همراه سه نفر دیگر مأمور به منطقه هشه شدند، او در آنجا منشأ خیرات بسیاری شد. در همین سال ازدواج کرد. سپس دوره تخصصی را در بیمارستان سینا شرکت کرد. مطبی در تهران زد. هوای بیماران نیازمند را داشت. در سمت پزشک کاروان چند سفر به حج رفت. فعالیت‌های انقلابی او از سال ۴۲ شروع شده بود، او در جلسات انجمن اسلامی پزشکان شرکت می‌کرد، پای سخنرانی‌های شهید مطهری و مفتح هم بود. نوارهای امام را گوش می‌داد و در پخش اعلامیه‌های امام مشارکت داشت. اوج فعالیت‌هایش ۱۷ شهریور ۵۷ در حادثه میدان شهدا بود. درمان مجروحان حوادث انقلاب را انجام می‌داد. از اعضای فعال حزب جمهوری اسلامی بود. با پیروزی انقلاب با پیشنهاد او و دکتر لواسانی به شورای انقلاب و با تجمع ۱۶ سازمان در بهزیستی رئیس این سازمان شد. در نهایت هفتم تیر ۱۳۶۱ همراه ۷۲ یار انقلاب در حادثه انفجار حزب جمهوری اسلامی به فیض عظمای شهادت نائل شد.

«نیش فلزی» خاطره می‌شود

گروه‌های مرجع در دفاع مقدس شامل رزمندگان، فرماندهان، امدادگران و کادر درمانی، پشتیبانی و… می‌شوند. هر یک از این گروه نقش اساسی در پیشبرد جنگ داشتند. در این میان یکی از حیاتی‌ترین این گروه‌ها که دقیقاً با حیات انسان‌ها نسبت دارد، گروه‌های امدادی و پزشکی بودند. خاطرات این عزیزان هم به نسبت حضورشان در خطوط مقدم، پشت خطوط، بیمارستان‌های صحرایی و بیمارستان‌های شهرها بسیار است. در این میان بسیج جامعه پزشکی در تلاش بوده تا این خاطرات و تجربیات را در قالب‌های مختلف جمع‌آوری کند. «نیش فلزی» محصول یکی از این تلاش‌ها است. کتاب «نیش فلزی» چهارمین کتاب از مجموعه خاطرات همسفر است که در آنها خاطرات گروه‌های اضطراری پزشکی دوران دفاع مقدس جمع‌آوری و چاپ شده است. چهارمین دفتر این مجموعه خاطرات با نام نیش فلزی مزّین به خاطرات پزشکان؛ آقایان دکتر عین‌اللهی، دکتر اعتمادزاده و دکتر تودشکی است.

کتاب در سه بخش تنظیم و در هر بخش خاطرات یکی از پزشکان آورده شده است. خاطرات دکتر بهرام عین‌اللهی در شش فصل، خاطرات دکتر سیدحسین اعتمادزاده در یک فصل و خاطرات دکتر حسینی تودشکی در سه فصل تنظیم شده و در پایان کتاب نیز تصاویری از حضور روایان خاطرات در بیمارستان‌های صحرایی دوران دفاع مقدس درج شده است. در بخشی از کتاب می‌خوانیم: «... اسم یک دانشجوی پزشکی به نام محمدعلیم عباسی گراوند را خواندند که جوان سر به زیر و باصفایی بود و من می‌شناختمش، عضو سپاه پاسداران بود، اما نبود. رفتم در ستاد دنبالش گشتم، دیدم یک گوشه توی تاریکی به دیوار تکیه داده. دستم را روی شانه‌اش گذاشتم و گفتم علیم‌جان اسمت را خواندند، چرا اینجا ایستادی؟ چرا نمی‌آیی؟ با دلتنگی سری تکان داد و گفت: باورت می‌شود دکتر! دیگر از شهدا خجالت می‌کشم باز بیام و صحیح و سالم برگردم. می‌ترسم این دفعه هم…» نیش فلزی در ۱۳۸ صفحه به کوشش انتشارات سیدجمالگان آسمانی بسیج جامعه پزشکی به زینت طبع آراسته شده و قیمت آن در چاپ اول ۵۰۰۰ تومان است.

«شاعر» یا «چریک پیر انقلاب»

شاید در نگاه نخست، گزینش عبارت «چریک پیر انقلاب» برای این یادداشت، قدری سؤال برانگیز باشد؛ چراکه روحیه لطیف شاعرانه و قلم درآمیخته با پرنیان احساس و خیال «شاعر»، با روحیه سستیزه‌جو و جنگ‌آوارانه «چریک»، قدری نامأنوس به نظر می‌رسد، لیکن همراهی با این نوشتار مختصر و نتیجه حاصل از آن، می‌تواند بر تعارض‌های این حس دوگانه فائق آید.

پژوهشگران عرصه شعر و سرود، همواره با دو گزاره متفاوت به بررسی مفهوم «شعر» و «سرود» اقدام کرده‌اند. عده‌ای آن را کلام خیال‌انگیز و آکنده از مجاز و استعاره می‌دانند که فقط به بیان بیجان‌ها و خیال‌انگیزی‌های بشری می‌پردازد. آنان، زبان شعر را زبان توصیف واقعیت نمی‌دانند. به همین دلیل، راست و دروغ (صق و کذب) را ملاک بررسی آن قرار نمی‌دهند؛ بلکه ملاک اندازه‌گیری ارزشگذاری آن را به قدرت خیال‌انگیزی و دل‌ربایی آن می‌دانند.

عده دیگری از کاوشگران عرصه شعر و سرود، با اشاره به اشعاری که در طول قرن‌های متمادی، رنگ جاودانگی به خود گرفته‌اند؛ خالی از حقیقت انگاشتن مفهوم «شعر» را، دور از انصاف علمی می‌دانند.

با توجه به اسناد موجود، برخی طراحان «جنگ نرم» به صراحت اعتراف کرده‌اند که «شاعرانی» که روحیه عناد و ستیز با نظام جمهوری اسلامی دارند، در عرصه «جنگ فرهنگی» به مراتب کارآمدتر از چریک‌های اسلحه به دوش بوده و در عرصه «تبرد نرم» مؤثرتر عمل می‌کنند...

با این توصیف، ابهام ناشی از گزینش عبارت «شاعر» یا «چریک پیر انقلاب» در نکوداشت بزرگ‌مردی که همپای انقلاب اسلامی رنگ جاودانگی بر خود گرفته است، معنای دیگری می‌یابد. چریک پیری که همپای تکوین مراحل گوناگون انقلاب اسلامی، با اشعار حماسی‌اش، روحیه مقاومت و ظلم ستیزی را در روح و روان مردم انقلابی ایران دمید؛ به نحوی که در بیان قافله‌سالار انقلاب اسلامی: «هنر شعر را در خدمت مردم و انقلاب و در خدمت بصیرت افزایی قرار داده است... و مجموعه شعر او در دیوان معاصر فارسی، فصل رغبت‌انگیز و شایسته‌های گشوده است.»

به همین دلیل؛ می‌توان با استعدادهای موجود در عرصه شعر «سپاه» و «سیبج» و به یک معنا، شاعران برخاسته از ساخت ادبیات انقلاب اسلامی به صراحت سخن گفت که وقت آن است ظرفیت‌های ادبی، هنری و فرهنگی خویش را در راستای روحیه شهادت‌طلبی، ایثار، رشادت و دشمن‌ستیزی و در یک کلمه «جهاد کبیر شاعرانه» به میدان آورده و با ایجاد مدل‌لی و روح برادری در عرصه اجتماع، برای دفاع تمام‌عیار از حریم اهل‌بیت(علیهم‌السلام) و انقلاب اسلامی به پا خیزند.

مجید علی‌محمدی

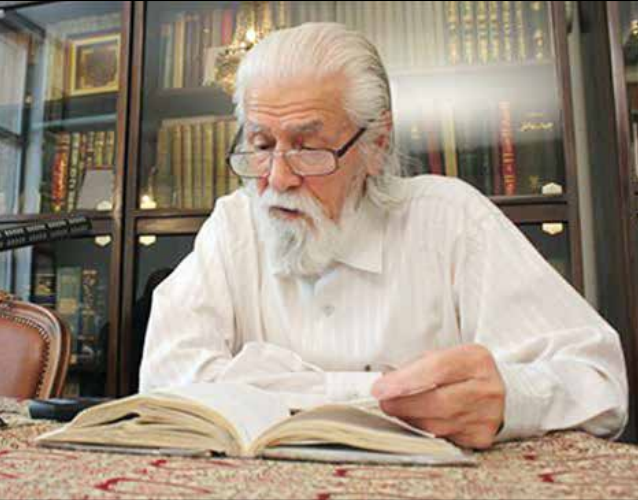
مروری بر کارنامه هنری حمید سبزواری

خاموشی خورشید خروشان

مهدی امیدی

ولی قلب‌ها جای گوشت بریان است
یک دل شاد نیست در ایران
خلق را سیل خون بی‌امان است
در دوران پهلوی دوم و پادشاهی محمدرضا شاه نیز، او به مبارزه با سلاح شعر ادامه داد. همین هم سبب شد تا او را از شغل اصلی‌اش آموزگاری اخراج کنند.

اما حضور این شاعر در دوران انقلاب اسلامی درخشش

دل بر عبور از سد خار و خاره بندیدم.
«همپای جلودار» تصنیفی است که هم در فرم و هم در محتوا، حال و هوای انقلاب اسلامی را بازنمایی می‌کند، به طوری که هر گاه این تصنیف را می‌شنویم، سال‌های ۵۷ و ۵۸ و راه‌پیمایی‌های انقلاب تداعی می‌شود. سبزواری در این شعر به خوبی به تجسم هویت انقلاب پرداخته و گویی یک نمودار شاعرانه را از آن مقطع تاریخی ترسیم کرده است. این شعر زیبا با آهنگسازی و خوانندگی حسام‌الدین سراج و دکلمه مرحوم فرج‌الله سلحشور، هنوز هم در دل رهروان انقلاب غوغا به پا می‌کند.

چند ماه پس از آن و با رخ دادن انقلاب دوم و سقوط پایگاه جاسوسی آمریکا در تهران به دست دانشجویان، بار دیگر سبزواری به میدان آمد و این بار هم شعر «آمریکا، ننگ به نیرنگ تو» را سرود. این شعر هم با صدای اسفندیار قره‌باغی به یکی از پرخروش‌ترین سرودها تبدیل شد. همچنان که با شروع جنگ تحمیلی، باز هم اشعار حمید سبزواری به کمک خوانندگان و گروه‌های سرود آمد و صدها ترانه و قطعه زیبا در این زمینه خلق شد. در همه شعرها و سرودهای حمید سبزواری، شور و حرارت انقلابی با لطافت و معنویت و اخلاق دینی در هم آمیخته است. حتی در آخرین سرودهای وی نیز این تلاطم و طراوت به خوبی پدیدار است. از جمله در این شعر

که برخی از ابیات آن عبارتند از:

خوش‌نشینان ساحل بدانند
موج این بحر را رامش نیست
دل به امید رامش نبیندند
بحر را ذوق آسایشی نیست
تا که دریاست دریا، به جوش است
شورش و موج و گرداب دارد
هر گز از بحر جوشان مجوید
آن زبونی که مرداب دارد
...خوش‌نشینان ساحل بدانند
تا که دریاست این شور و حال است
چشم سازش ز دریا ندارد
سازش موج و ساحل محال است
این شعر در آخرین حضور حمید سبزواری در جلسات سالیانه شعرخوانی شاعران نزد رهبر فرزانه انقلاب قرائت شد و تحسین معظم‌له را برانگیخت.

بیشتری یافت. حسین آقامتحنی که حالا دیگر نام «حمید سبزواری» را برای خود برگزیده بود، از نخستین شخصیت‌هایی بود که هنر انقلاب را پایه‌گذاری کرد. اولین عرصه‌های هنری که پا به میدان انقلاب گذاشتند، شعر و سرود و موسیقی بودند. یکی از قدیمی‌ترین شعرهای انقلاب که به سرود تبدیل شد، سرود «خمینی ای امام» با شعر حمید سبزواری و آهنگسازی حمید شاهنگیان بود. این سرود در زمان ورود امام خمینی در ۱۲ بهمن سال ۵۷ اجرا شد. همچنین سرود «برخیزید» نیز در همان روز و موقع حضور امام در بهشت زهرا(س) با شعر سبزواری خوانده شد. هر جا انقلاب به هنر نیاز داشت، سبزواری یک پای کار بود. در تابستان سال ۵۸ که حضرت امام آخرین جمعه ماه رمضان را «روز قدس» اعلام کردند، حمید سبزواری هم یکی از زیباترین آثار خود را خلق کرد؛ شعر «همپای جلودار» یکی از ماندگارترین سرودهای انقلابی از ابتدا تاکنون بوده است، با این مطلع:

«وقت است تا برگ سفر بر باره بندیدم

۰۹۱۵۹۳۱۱... لطفاً دلیل اجرا نشدن ارشدیت تحصیلی درجه‌داران را

که مصوبه مجلس شورای اسلامی است، پیگیری کنید.

۰۹۱۷۱۲۳۲... در برخی شهرستان‌ها کمترین خدمات بهداشتی ارائه

می‌شود، برای ساده‌ترین آزمایش یا سونوگرافی باید مبالغ زیادی پرداخت،

اما در مراکز استان‌ها همه امکانات وجود دارد.

۰۹۱۷۸۲۳۳... حاج‌محمد ناظری عزیز در این ماه مبارک جات خیلی

خالیه ... جزیره هم اشکبار است.

صبح‌صادق: روحش شاد.

۰۹۱۸۳۳۴۴... من همسر یک پاسدار هستم، چرا یک صندوقدار ساده

بانک خانه یک میلیاردری و ماشین شاسی بلند سوار می‌شود، اما یک پاسدار

در منطقه عملیاتی با مدرک لیسانس و درجه افسری حتی نمی‌تواند یک پراید

هم بخرد، چرا به حقوق بسیار کم پاسداران رسیدگی نمی‌شود؟

۰۹۱۸۳۳۴۵... سنندج هستتیم، براساس قراردادی که امضا کردیم هر سه ماه باید ۱۰ میلیون

پرداخت کنیم. در مجموع ۴۳ میلیون آورده خودمان است. مگر یک پاسدار

چقدر درآمد دارد که ماهی سه میلیون تومان پرداخت کند؟

۰۹۱۸۷۶۲۸... جذب بسیجیان از مدارس ابتدایی بسیار موفق بوده

است، می‌توان در دیگر رده‌های مقاومت نیز انجام داد.

۰۹۱۸۸۶۳۳... چرا تعدادی از کارکنان سپاه که بازنشسته شده‌اند توسط

برخی فرماندهان دوباره تمدید شده‌اند؟

۰۹۱۸۹۶۴۷... تلاش‌های زیادی شده تا قانون ارشدیت تحصیلی تصویب

و ابلاغ شود، سؤال ما این است چرا اجرا نمی‌شود؟

۰۹۱۹۳۳۴۵... بیمه خدمات درمانی و مکمل از حقوق ما کسر می‌شود،

ولی در شهرستان‌های کوچک حتی یک درمانگاه سپاه نیست و ما باید

هزینه زیادی برای درمان بپردازیم. لطفاً فکری به حال مناطق محروم بشود

تا عدالت برقرار شود.

۰۹۳۲۹۴۲۳... با توجه به اهمیت و نیاز امروز کشور به اقتصاد مقاومتی،

صفحه‌ای از هفته‌نامه را به اقتصاد (مقاومتی) اختصاص دهید.

صبح‌صادق: در تغییراتی که به زودی شاهد آن خواهید بود، این

موضوع نیز مدنظر قرار گرفته است.

۰۹۳۳۳۳۳۷... چرا افرادی که با مدرک دیپلم به سربازی رفتند و بعداً با

مدرک کارشناسی وارد سپاه شدند، دو سال سربازی آنها جزء سنوات خدمت

حساب می‌شود، اما جزء ارشدیت حساب نمی‌شود؟

۰۹۳۳۳۳۳۸... چرا با ادامه تحصیل درجه‌داران مخالفت شدید می‌شود؟

پ ع از بندرعباس

پیامک صبح صادق ۰۳۳-۹۹۰۹۰۰۳

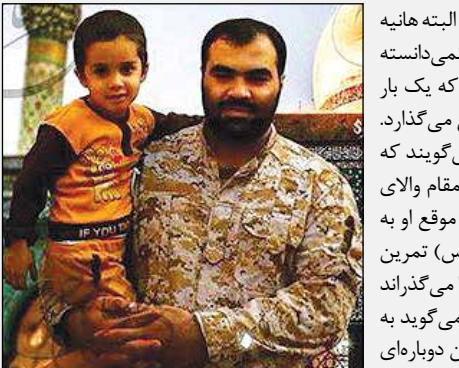
ارتباط با سردار صفری مشاور فرمانده کل سپاه در امور ایثارگران

تلفن ۰۶-۲۵۲۳۴۵۰۳۲۳۳۳۳۳

می‌گیرد و به نیابت از همسرش به زیارت شهید مدافع حرم افغانی می‌رود به این امید که روزی با او تماس بگیرند و بگویند مهدی برگشته است! و این اتفاق در ایام ماه مبارک رمضان افتاد و رؤیای صادقانه هانیه مالیمیر همسر شهید مدافع حرم مهدی

حیدری به واقعیت پیوست.

پیگر مطهر این پاسدار سلحشور و با صلابت پس از وداع در معراج‌الشهداء بر روی دستان هم‌زمان، مردم شهیدپرور ورامین و خانواده معظم و تشییع و در قبور شهدای خیرآباد به خاک سپرده می‌شود. شربت شهادت گوارایت باد و چه وصال شیرین دیگری میان تو و همسفر زندگی‌ات رقم خواهد خورد، آن‌هم با زبان روزه و در ضیافت الهی.

وصیت‌نامه این شهید والامقام را قرائت کنند. البته هانیه در خاطره خود این‌گونه می‌آورد: تا آن موقع نمی‌دانسته پیکری از مهدی برنگشته و به این امید که یک بار دیگر او را ببیند پا به این جلسه خصوصی می‌گذارد. اما وقتی می‌رود و جویا می‌شود، به او می‌گویند که مهدی چقدر مظلومانه و سلحشورانه به مقام والای شهید گمنام نائل آمده است. از همان موقع او به پشتوانه عمه سادات حضرت زینب کبری(س) تمرین صبوری می‌کند و روزهای سخت نبودنش را می‌گذراند تا اینکه شهید به خوابش می‌آید و به او می‌گوید به زودی بازمی‌گردد. از همان موقع هانیه، جان دوباره‌ای

طرح: عیاشی گودرزی

تلخند

اشتغال زنان و تهدید بنیان خانواده

کتیبه سبز

پای احسان

تقدیم به کریم اهل بیت امام حسن مجتبی(ع)
ما اهل برانیم و اهل روضه‌هاییم
عمری است محتاج گداهای شماییم
آواره‌های کوچه حُسن بهاریم
کاسه به دست سفره‌های هل اتاییم
از روز اول خادم این خانواده
تا شام آخر هم مقیم این حراییم
ما نسل در نسل عاشق این خانه هستیم
مانند یک دیوانه از عالم جداییم
تا دست بر دامن مولای کریمیم
بر سفره‌های عالم و آدم خداییم
از اولش هم قلب ما دست شما بود
توفیق ما و سلب ما دست شما بود

محمد بختیاری

دل‌نویسته

بازگشت شهید زینبی در رمضان حیدری

دی‌ماه سال ۹۴ بود که زمزمه شهادتش بلبشویی از جنس تردید در میان بزم دوستان ایجاد کرد و هر روز خانواده‌اش تماس می‌گرفتند که بلکه مهدی جوابگوی آنها باشد! چون هانیه همسرش برای آخرین بار یک تبریک زود هنگام بابت تولدش از او شنیده بود و دیگر از مهدی خبری نبود تا اینکه تردیدها به واقعیت پیوست و اعلام کردند شهید شیرین شهادت را در دفاع از حریم ولایت سرکشیده است. این خبر، هانیه و فرزند سه‌ساله‌اش را اندوهگین‌تر از همیشه کرد. روز موعود فرا رسید و هم‌زمانش گرد هم آمدند تا با خانواده و همسرش دیداری داشته باشند و

خبرها

تورر بیولوژیک نادر طالب‌زاده

نادر طالب‌زاده که به دلیل عارضه قلبی در بیمارستانی در تهران بستری است، در گفت‌وگو با خبرنگاری فارس از تورر بیولوژیک خود سخن گفت. وی که از سرفه‌های خونی رنج می‌برد، درباره تورر خود بیان کرد: یک سال و نیم پیش با گروهی از لبنان برای راه‌پیمایی اربعین به عراق رفتم. چمدان من را از هتلی که در نجف بودم از میسان صدها چمدان برداشتند و پنج تا شش روز بعد در کربلا نیمه شب تحویل دادند. لپ‌تاپ من را خالی کرده و بررسی‌های کامل را انجام داده بودند. از همان روز که چمدان را تحویل گرفتم، حالت بد شد؛ اما متوجه این ماجرا نبودم. از همان روز به بعد سرفه‌های خونی داشتم. وی افزود: این اتفاقی که برای من افتاد، یک نوع نارسایی است. اگر آگاه بودم لباس‌های داخل چمدان را نمی‌پوشیدم یا از چمدان استفاده نمی‌کردم.

فیلم جدید هالیوود علیه اسلام با موضوع مولانا!

سینمای آمریکا این بار قصد دارد به بهانه پرداختن به زندگی مولانا، شاعر بزرگ ادبیات فارسی به موضوع ایران و اسلام بپردازد. موضوع فیلم جدیدی که به کشور ما مربوط می‌شود، مولانا شاعر بزرگ قرن هفتم هجری و خالق «هفتون می‌شود» است. دیوید فائزونی، نویسنده فیلمنامه فیلم «گلاب‌داتور» کار نوشتن فیلمنامه جدید خود با نام «رومی» و با موضوع زندگی مولانا را آغاز کرده است. هنوز مشخص نیست که چه کسی قرار است کارگردانی فیلم مولانا را به عهده بگیرد؛ اما تجربه نشان می‌دهد، معمولاً فیلم‌های هالیوودی و غربی وقتی به موضوعاتی مربوط به ایران یا شخصیت‌های ایرانی می‌پردازند، بر از تحریف و تقلب است.

دعوت از حاج قاسم سلیمانی برای دیدن نمایش «دریادان»

پانزدهمین اجرای نمایش «دریادان» به نویسندگی و کارگردانی امیرحسین شفیعی با حضور خانواده اولین شهید مدافع حرم «محررم ترک» اجرا و در پایان به مقام این شهید بزرگوار تقدیم شد. پدر شهید مدافع حرم «محررم ترک» با بیان اینکه نمایش «دریادان» خط مقدم جبهه فرهنگی است، گفت: اینکه نمایشی با این شور و کیفیت با حضور عده‌ای هنرمند علاقه‌مند بدون هیچ‌گونه سفارشی به اجرا درآید، چیزی کمتر از جنگیدن با دشمنی همچون داعش نیست. وی گفت: بر اساس وعده‌ای که هفته گذشته به عوامل نمایش داده بودم، به مراسمی دعوت شده بودم که سردار حاج قاسم سلیمانی در آنجا حضور داشت. در آنجا به ایشان گفتم که نمایشی با چنین موضوعی در مرکز تهران در حال اجراست و ایشان را برای دیدن نمایش شما دعوت کردم. نمایش «دریادان» تا چهارم تیر ماه ساعت ۲۱ و ۳۰ دقیقه در پارک دانشجو اجرا می‌شود.

حسن ختام

فرمانروای مصر وجود

نقل، نقل یوسف و کنعان است و چشم‌های یعقوب این جا کنعان است
سرزمین چشم‌های منتظر و دل‌های بیقرار
و تو یوسف گم‌گشته همه دل‌های خسته‌ای مولا جان
آقا شیعیه در آتش حسادت نابرداران است؛
گرگ‌ها به کمین نشستند؛
و چاه‌ها کندنده بهر اسلام‌مان؛
به قحطی سرسزمین که نه به قحطی ایمان‌مان تحصن کرده‌اند؛
و خشکسالی باورهای‌مان را گدعه گرفته‌اند؛
در کمپین‌های فسادشان شیعه‌هراسی را در بوق و کرنا کرده‌اند؛
به نام اسلام پرچم کفر برافراشته‌اند؛
و به هتک مضاجع‌مان مباحث می‌کنند؛
حرمت‌ها دریده‌اند مولا...
جان کلام اینکه؛ عزت اسلام را نشانه رفته‌اند
و به کاخ‌نشین‌های سفید که نه سپاه پشت‌گرمند
همان‌ها که ادعای حقوق بشرشان گوش فلک را کر کرده؛
همان‌ها که استعمارشان کمرها شکسته؛
و استبدادشان بیداد می‌کند
یوسف فاطمه‌ای! کاش زودتر بوی پیراهن‌تان مشام‌مان را بنوازد
و جمال زیبای‌تان دیدگان‌مان را جلا بخشد
بباید و بشوید زمین را از خبانت فرعونیان
و فرمانروایی کنید مصر وجودمان را...

